

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544

โดย
นางพรพรรณ โชติพิทักษ์วัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-653-957-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

AN EVALUATION OF SCHOOL-BASED CURRICULUM ON FOREIGN LANGUAGES OF
FIRST AND SECOND LEVEL IN PILOT SCHOOLS OF BASIC EDUCATION CURRICULUM

B.E. 2544

By

Phonphan Chotpluksawan

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2004

ISBN 974-653-957-4

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” เสนอโดย นางพรพรรณ โชติพิฤกษ์วัน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ คงคล้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์
2. รองศาสตราจารย์กาญจนา คุณารักษ์
3. อาจารย์ ดร.รวีวัตร์ สิริภูบาล

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประเสริฐ มงคล)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กาญจนา คุณารักษ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.รวีวัตร์ สิริภูบาล)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์บุญทิวี อรุณมาศ)

...../...../.....

K 44253409 : MAJOR : CURRICULUM AND SUPERVISION

KEY WORD : CURRICULUM EVALUATION / CURRICULUM OF FOREIGN LANGUAGE

PHONPHAN CHOTPLUKSAWAN : AN EVALUATION OF SCHOOL-BASED CURRICULUM ON FOREIGN LANGUAGES OF FIRST AND SECOND LEVEL IN PILOT SCHOOLS OF BASIC EDUCATION CURRICULUM B.E. 2544. THESIS ADVISORS : ASST. PROF. MAREAM NILLAPUN, Ed.D., ASSOC. PROF. KANCHANA KUNARAK, AND RAWEEWAT SIRIPOOBAL, Ed.D. 170 pp. ISBN 974-653-957-4

The purposes of this research were to 1) evaluate school-based curriculum on foreign languages of first and second level in pilot schools in context, input, process and product. 2) compare the results of evaluation school-based curriculum on foreign languages of first and second level in pilot schools in context, input, process and product of parents that was classified by level, occupation and income. 3) compare the results of evaluation school-based curriculum on foreign languages of first and second level in pilot schools in context, input, process and product of students that was classified by level. Samples in this research were consisted of 6 administrators, 9 teachers, 201 parents and 281 students. The instruments employed were checked item form, questionnaires and interview form. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test independent, F-test by Scheffe's method and content analysis.

The result of this research were

1. The results of the evaluation of school-based curriculum on foreign languages in overall and every aspects was appropriate. The results of product evaluation of students were at a high appropriate level.

Students were satisfied with the teachers. The results of input and process evaluation of teachers were not appropriate was instructional aid were insufficient and students cannot use sound lab because it was out of order repairment. Budget are not enough. Teachers had to teach many subjects. The results of product of students's learning were unsatisfaction.

2. The comparison of evaluation results of parents in overall classified by level and occupation were not statistically significant different at .05 level, classified by income were statistically significant different at .05 level. In every aspect, process and product were statistically significant different at .05 level. In the aspect of context, input were not statistically significant different at .05 level.

3. The comparison of evaluation results of students in overall classified by level were not statistically significant different at .05 level. In every aspect, context was statistically significant different at .05 level whereas input, process and product were not statistically significant different at .05 level.

Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2004

Student's signature.....

Thesis Advisors' signature 1. 2. 3.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ รองศาสตราจารย์กาญจนา कुमारภัย และอาจารย์ ดร.รวิวัตร สิริภูบาล ผู้เป็น คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาเป็นอย่างดี และขอ กราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ประเสริฐ มงคล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ บุญทวี อรุณมาส ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้ความเมตตาตรวจสอบ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์จน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.บุญชู ชลชัยเชิธร ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาเครื่องมือ วัสดุ นางภาวนี ช่างเลิศฤทธิ์ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาหลักสูตร และ นางสาวกิงกาญจน์ สิริสุคนธ์ นักวิชาการสอบ 8ว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบคุณผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ จังหวัดนนทบุรี โรงเรียนวัดเทียนถวาย จังหวัดปทุมธานี โรงเรียนคุ่มพลีชนูปถัมภ์ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา และ โรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง จังหวัดอ่างทอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และโรงเรียน วัดหงส์รัตนาราม กรุงเทพมหานคร โรงเรียนวัดทรงคนอง จังหวัดนครปฐม ที่เป็นกลุ่มทดลอง ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ภาควิชาความร่วมมือ รุ่นที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2544 สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศทุกคน และพี่ ๆ น้อง ๆ ที่สำนักงาน ที่มีส่วนสนับสนุนช่วยเหลือ ให้กำลังใจเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณพี่น้อง และบุคคลในครอบครัวที่อยู่เบื้องหลังคอยให้กำลังใจ ทั้งความคิดและการปฏิบัติ ทำให้ผู้วิจัยได้สำเร็จในวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ปัญหา.....	3
ความสำคัญของปัญหา.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ข้อคำถามการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	13
หลักสูตร.....	13
ความหมายของหลักสูตร.....	14
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	15
การประเมินหลักสูตร.....	17
ความหมายการประเมินผล.....	17
ความหมายการประเมินหลักสูตร.....	18
ลักษณะการประเมินหลักสูตร.....	18
รูปแบบการประเมินหลักสูตร.....	21
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	39
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	42
โครงการนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	50
สภาพการจัดการศึกษาของเขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ.....	52

บทที่		หน้า
	ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4.....	54
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
	งานวิจัยในประเทศ.....	54
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	62
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
	ระเบียบวิธีวิจัย.....	65
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	67
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4.....	80
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้าน ผลผลิต จากการตรวจสอบเอกสาร.....	86
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน.....	88
	ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครอง ตามช่วงชั้นการเรียนของผู้เรียน อาชีพ และรายได้.....	106

บทที่	หน้า
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้.....	110
ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน.....	111
5 สรุปลงผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	117
สรุปลงผลการวิจัย.....	118
อภิปรายผลของการวิจัย.....	121
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	127
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้.....	127
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	128
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย หนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	135
ภาคผนวก ข เครื่องมือการวิจัย.....	139
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือการวิจัย ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย.....	150
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....	168
ประวัติผู้วิจัย.....	170

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินแบบซิปปี.....	36
2	แสดงความสัมพันธ์ของแบบการประเมินทั้ง 4 แบบ กับการตัดสินใจและการอธิบาย	37
3	โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	43
4	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
5	สรุปวิธีดำเนินการวิจัย.....	75
6	สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร.....	80
7	สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้สอน.....	81
8	สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง.....	82
9	สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน.....	84
10	รายการตรวจสอบเอกสารกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	87
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียนที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวม.....	88
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครอง ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท.....	89
13	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียน ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท.....	91
14	สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน	93
15	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครอง ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	94
16	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียน ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	95

ตารางที่		หน้า
17	สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เรียน...	98
18	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครอง ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ.....	99
19	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียน ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ.....	100
20	สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครองและผู้เรียน...	102
21	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครอง ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต.....	103
22	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียน ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต.....	104
23	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 แยกตามระดับ ผลการเรียน.....	104
24	สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน	106
25	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำแนกผู้ปกครองตาม ช่วงชั้นการเรียนของผู้เรียน.....	106
26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพ ของผู้ปกครอง	107

ตารางที่		หน้า
27	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง...	108
28	ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง	109
29	ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง.....	109
30	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้.	110
31	ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน ที่มีต่อการ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต.....	111

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2	วงจรการประเมินของไทเลอร์.....	23
3	กระบวนการการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์.....	24
4	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่าง ๆ ของแฮมมอนด์.....	25
5	รูปแบบการประเมินของสเติก.....	27
6	รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวิส.....	28
7	รูปแบบการประเมิน CIPP Model.....	30
8	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินและการตัดสินใจใน รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้.....	36
9	กรอบแนวคิด BSC.....	38
10	แสดงขั้นตอนการสุ่มผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	66

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 1

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยที่ใช้อยู่ คือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์ ในเรื่องที่สำคัญดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2545 ก :1)

1. การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางไม่สามารถสะท้อนสภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น
2. การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีไม่สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในภูมิภาค จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้คนไทยมีทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์
3. การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศ

กระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2545 ก : 2) ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ

ที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล หลักสูตรแกนกลางของประเทศเป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 ที่ ...ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร... ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2543 : 30-31) ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีบทบาทและภาระหน้าที่โดยตรงที่จะต้องจัดทำหลักสูตรของตนเองเพื่อเป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด คือ เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐานช่วงชั้นที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้งนี้โดยต้องสอดคล้องและสนองตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน และความต้องการของชุมชน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 แทนหลักสูตรระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ดังคำสั่งที่กระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1166/2544 โดยมีเงื่อนไขและเวลาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นไปดังนี้

ปีการศึกษา 2546 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4

ปีการศึกษา 2547 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5

ปีการศึกษา 2548 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทุกชั้นเรียน

ทั้งนี้ ให้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อในชั้นเรียนที่เป็นไปตามลำดับข้างต้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นไป

จากคำสั่งข้างต้นนี้ ทำให้สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนนาร่องต้องเริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2545 เป็นปีแรก สถานศึกษาต้องมีการจัดทำหลักสูตรของ

ตนเองขึ้นเพื่อไว้ใช้ในปีที่กำหนด และเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมนั้น สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตร คือ การประเมินหลักสูตร ซึ่งการประเมินหลักสูตรจะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร สามารถจะนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้โดยสะดวก (สังต์ อุทรานันท์ 2532 : 279) สอดคล้องกับคำกล่าวของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 217) ว่า การประเมินผลหลักสูตรในระหว่างการทดลองใช้นั้น จะประเมินว่าแต่ละขั้นตอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรในการที่จะปรับปรุงส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรได้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะเป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด อะไรเป็นสาเหตุ และควรมีการประเมินผล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 191)

ปัญหา

จากข้อมูลดังกล่าว สถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนนาร่องที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2545 ต้องมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้จากช่วงชั้นให้เป็นรายปีหรือรายภาค พร้อมกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ชัดเจน ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และจากการที่สถานศึกษาได้มีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาใช้เองนั้น จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการวางแผน และดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2545 ก : 34) และจากเหตุผลเบื้องต้น กรมวิชาการจึงได้มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย พบว่า มีปัญหาอุปสรรคสรุปได้ดังนี้ (กรมวิชาการ, กองวิจัยทางการศึกษา 2546 ก : 24-31)

1. ด้านการจัดทำหลักสูตร ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรยังไม่ชัดเจน ไม่ตรงกัน และบางคนต้องรับผิดชอบจัดทำหลักสูตรในสาระที่ไม่มีความรู้ความชำนาญ ทำให้ขาดความมั่นใจในการนำไปใช้ว่าถูกต้อง ครบคลุมมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

หรือไม่ (ร้อยละ 2.48) และอีกประการหนึ่ง เวลาในการจัดทำหลักสูตรน้อยมาก ไม่มีเวลาศึกษาอย่างเพียงพอไม่มีเวลาทบทวน ตรวจสอบ ทำให้หลักสูตรไม่สมบูรณ์ขาดคุณภาพ (ร้อยละ 23.20) และในการจัดทำหลักสูตรใช้งบประมาณสูงมาก ซึ่งโรงเรียนมีงบน้อยไม่เพียงพอ ครูต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัว (ร้อยละ 22.15)

2. ด้านการบริหารจัดการ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ทำให้จัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถไม่ตรงตามวุฒิ/ความถนัดของครู ทำให้ครูต้องสอนหลายวิชา (ร้อยละ 70.14) และบุคลากรไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ให้ความสำคัญ ขาดความตระหนัก ไม่กระตือรือร้นในการปฏิบัติ (ร้อยละ 5.03)

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูขาดความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้และการสอนแบบบูรณาการ แนวทางการจัดทำแผนไม่ชัดเจน มีรายละเอียดและขั้นตอนการจัดทำยุ่งยาก (ร้อยละ 40.79) ครูสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้และยังมีภาระงานอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน ไม่สามารถเขียนแผนการเรียนรู้ได้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนไม่เต็มที่ (ร้อยละ 24.03) และมีครูบางส่วนไม่มีความตระหนัก ไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน สอนแบบเดิม ยึดติดแนวคิดเดิม เนื้อหาเดิม (ร้อยละ 10.08)

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน มีน้อยไม่เพียงพอ เก่าและล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา ไม่มีประสิทธิภาพและไม่หลากหลาย ขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้นักเรียนและครูได้ศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 59.37) ครูไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าและจัดทำสื่อ ครูขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการจัดทำและใช้สื่อเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยี และสื่อที่ครูทำขึ้นเองไม่ได้มาตรฐาน (ร้อยละ 22.45)

5. ด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูยังไม่เข้าใจและไม่มีความรู้เพียงพอที่จะจัดกิจกรรม ขาดประสบการณ์ (ร้อยละ 27.08) นักเรียนมีจำนวนมากไม่ค่อยได้ผล ไม่สามารถศึกษาข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ ดูแลช่วยเหลือได้ไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง (ร้อยละ 26.96) และอีกประการหนึ่ง ครูมีภาระงานมากไม่มีเวลาให้นักเรียน ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้เต็มที่ (ร้อยละ 17.74)

6. ด้านการวัดและประเมินผล ครูขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และขาดแนวทางในการสร้างเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย (ร้อยละ 68.91)

7. ด้านการนิเทศ ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศ (ร้อยละ 22.43) และขาดการกำกับติดตามช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง (23.57)

8. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนยังมีส่วนร่วมน้อย เพราะไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการศึกษาแนวใหม่/การวัดและประเมินผล/การจัดกิจกรรม/การจัดทำหลักสูตร (ร้อยละ 57.02) คนในชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ฐานะยากจน ต้องประกอบอาชีพ จึงไม่มีเวลา ยังไม่พร้อมที่จะเสียสละ (ร้อยละ 34.11) และโรงเรียนและชุมชนไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กัน (ร้อยละ 7.51)

9. ด้านผลผลิต/ผู้เรียน ในแต่ละวิชาให้งานมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่มีเวลาศึกษาเพิ่มเติม (ร้อยละ 39.34) และนักเรียนขาดระเบียบวินัย ไม่กระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบ ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติ (ร้อยละ 19.67)

จากปัญหาที่พบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องนั้น เป็นปัญหาในภาพรวมของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งกรมวิชาการไม่ได้ติดตามและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งโดยเฉพาะ และจากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (ม.ป.ป. : 3, 7) พบว่า วิชาภาษาอังกฤษร้อยละของจำนวนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับประเทศ และเขตการศึกษา 1 ของปีการศึกษา 2544 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2545 มีนักเรียนอยู่ในกลุ่มต้องปรับปรุง ระดับประเทศ มีจำนวนร้อยละลดลง (จากร้อยละ 38.76 เหลือ 38.36) แต่เขตการศึกษา 1 มีจำนวนร้อยละเพิ่มขึ้น (จากร้อยละ 34.13 เพิ่มเป็นร้อยละ 37.51) ส่วนกลุ่มพอใช้มีจำนวนนักเรียนคิดเป็นร้อยละเพิ่มขึ้น ทั้งในระดับประเทศและระดับเขตการศึกษา และมีนักเรียนอยู่ในกลุ่มดีเป็นจำนวนร้อยละลดลง ทั้งในระดับประเทศและระดับเขตการศึกษา

ความสำคัญของปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานหนึ่งใน 8 กลุ่มที่กำหนดให้เป็นองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็น แต่จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะเห็นได้ว่า ตลอดระยะเวลาปีการศึกษา 2544-2545 ระดับคุณภาพของนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่พัฒนาไปในทางที่ดีนัก ในกลุ่มที่ต้องปรับปรุงมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหากไม่ได้มีการพิจารณาทบทวนเพื่อแก้ไขปัญหา อาจส่งผลกระทบให้เยาวชนพลเมืองของชาติขาดความรู้ ขาดทักษะทางภาษาที่จะใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร เนื่องจากปัจจุบันเป็นโลกไร้พรมแดน (Globalization) และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม และเพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจน

เพื่อสามารถนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ เข้าใจความแตกต่างทางการเมืองและวัฒนธรรม ปัจจุบันการเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและมั่นใจ มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ไทยไปสู่สังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2545 ข : 1) กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ที่ผู้เรียนต้องเลือกเรียนเป็นภาษาแรก ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างต่อเนื่อง ตลอด 12 ปี (สิริกร มณีรินทร์ 2545 ก : 1)

การเรียนภาษาต่างประเทศต้องอาศัยกระบวนการคิดและการฝึกฝนการใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เหมาะสมกับกาลเทศะ และสังคมวัฒนธรรมของการใช้ภาษานั้น และการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered) โดยมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ ผู้สอนควรเลือกใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน และเพื่อเป็นการแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาจึงจำเป็นต้องมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในโรงเรียน นำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าดีหรือไม่ดี จะต้องปรับปรุงอะไร ซึ่งการประเมินหลักสูตรนั้นควรประเมินทั้งระบบ การประเมินหลักสูตรทั้งระบบมีกรอบการประเมินที่เหมาะสมคือ รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของศาสตราจารย์สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เพราะเป็นระบบการประเมินที่สามารถตรวจสอบทุกขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงาน คือ ศึกษาตั้งแต่สภาพแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation) ปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) กระบวนการ (Process Evaluation) และผลผลิต (Product Evaluation)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นนักวิชาการสอบ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล มีความสนใจที่จะประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) ซึ่งทั้งสองช่วงชั้นนี้เป็นนักเรียนที่ผ่านการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2545 ซึ่งเป็นปีแรกในการนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ในปีที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) เพื่อนำข้อมูลที่ค้นพบไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในโอกาสต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการประเมินหลักสูตรนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการประเมินหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการประเมิน ดังนี้ (1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมาย (Goal Attainment Model) ซึ่งเป็นรูปแบบที่พิจารณาจุดมุ่งหมายเป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond) (2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal-Free Evaluation Model) เป็นรูปแบบที่ผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ตามสภาพความเป็นจริง ความเป็นอิสระในการประเมิน เช่นรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Michael Scriven) (3) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเติก (Robert E. Stake) (4) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่คำนึงถึงการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลใช้ในการตัดสินใจ เช่น รูปแบบ CIPP ของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) และรูปแบบของโพรวัส (Malcolm Provus) (5) รูปแบบการประเมินองค์กรแบบสมดุล หรือแบบ BSC (Balanced Scorecard) ซึ่งเป็นแนวคิดของ Robert Kaplan และ David Norton ที่ได้เสนอแนวคิดเรื่องการใช้ตัวชี้วัดประจักษ์ 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร และเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมิน ใช้ในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

จากการที่ได้ศึกษารูปแบบการประเมินหลักสูตรหลายรูปแบบ และได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น เพียวร์ สุลล (2540 : 4) บุญเรือง สมประจบ (2541 : 8-16) สุดสาย ศรีศักดิ์ (2542 : 4) และอรัญญา จุลกรานต์ (2543 : 3-5) พบว่างานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรที่ใช้รูปแบบ CIPP ในการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร สภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สอน ผู้เรียน สิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยสนับสนุน วัสดุการศึกษา ตำราเรียน สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน งบประมาณ การเตรียมการสอน และการจัดทำแผนการสอน ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตรและการบริการหลักสูตร และด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้จบหลักสูตรทางด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และการปฏิบัติงาน ความสอดคล้องระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนการนำความรู้ไป

ใช้ในชีวิตประจำวัน พอสรุปได้ว่าการประเมินรูปแบบชิปปี้สามารถประเมินคุณภาพของหลักสูตร ได้ดีและครอบคลุมมากกว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบอื่น ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์แล้วพอจะสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการ วิจัยในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ใน โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 โดย นำรูปแบบการประเมินของสต๊อฟเฟิลบีม หรือ รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) มาประยุกต์ใช้กำหนด เป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการ เรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้

2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมของ ผู้บริหาร การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง/ชุมชน คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ ผลการเรียนรู้ เจตคติของ ผู้เรียนต่อวิชาและผู้สอน

จากกรอบแนวคิดสามารถเขียนดังแสดงแผนภูมิที่ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้าน กระบวนการ และด้านผลผลิต

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัย เบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการ เรียนของผู้เรียน อาชีพ และรายได้

3. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียน

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544				
	การประเมิน บริบท	การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น	การประเมิน กระบวนการ	การประเมิน ผลผลิต
สถานภาพของ ผู้ปกครองตาม - ช่วงชั้นการเรียนรู้ ของผู้เรียน - อาชีพ - รายได้	- ทัศนคติของ กลุ่มสาระการเรียนรู้ - คุณภาพของผู้เรียน ที่คาดหวัง - นโยบาย/จุดเน้นใน การจัดการเรียนรู้ - โครงสร้างของ หลักสูตร - คำอธิบายรายวิชา - หน่วยการเรียนรู้	- การสนับสนุนส่งเสริม ของผู้บริหาร - การสนับสนุนส่งเสริม ของผู้ปกครอง/ชุมชน - คุณสมบัติของผู้สอน - สื่อ - แหล่งการเรียนรู้ - งบประมาณ - อาคารสถานที่	- การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ - การวัดและ ประเมินผล - การนิเทศและ ติดตามผล	- ผลการเรียนรู้ - เจตคติของ ผู้เรียนต่อวิชา และผู้สอน
สถานภาพของ ผู้เรียนตาม - ช่วงชั้นการเรียนรู้				

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ข้อคำถามการวิจัย

1. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนำร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตอยู่ในระดับใด เป็นอย่างไร
2. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนำร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันหรือไม่ และเป็นอย่างไร เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของผู้เรียน อาชีพ และรายได้
3. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนำร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันหรือไม่ และเป็นอย่างไร เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานเพื่อการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกัน เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนของผู้เรียน อาชีพ และรายได้

2. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกัน เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1.1 ผู้บริหารของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 เขตตรวจราชการที่ 4 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 9 คน

1.2 ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เขตตรวจราชการที่ 4 ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษช่วงชั้นที่ 1 และ 2 จำนวน 21 คน

1.3 ผู้ปกครองของผู้เรียนที่เรียนในโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เขตตรวจราชการที่ 4 จำนวน 733 คน

1.4 ผู้เรียนที่เรียนในโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่เริ่มเรียนในปีการศึกษา 2545 ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เขตตรวจราชการที่ 4 (จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง) จำนวน 733 คน

2. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

2.1 ผู้บริหารของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เขตตรวจราชการที่ 4 จำนวน 6 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน

2.2 ผู้สอนของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เขตตรวจราชการที่ 4 จำนวน 9 คน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 คน และผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 6 คน

2.3 ผู้ปกครอง จำนวน 351 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองของเด็กนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) และช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 4 จำนวน 351 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของผู้เรียน อาชีพ รายได้ และสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

บริบทของหลักสูตร ได้แก่ วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้

ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร การสนับสนุนส่งเสริมของชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่

กระบวนการของหลักสูตร ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล การนิเทศและติดตามผล

ผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ผลการเรียนรู้ เจตคติของผู้เรียนต่อวิชาและผู้สอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง มวลประสบการณ์ สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้รูปแบบซีบี (CIPP Model)

บริบท หมายถึง วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้

ปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร การสนับสนุนส่งเสริมของชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่

กระบวนการ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล

ผลผลิต หมายถึง ผลการเรียนรู้ เจตคติของผู้เรียนต่อวิชาและผู้สอน

สถานภาพของผู้ปกครอง หมายถึง สถานภาพตามช่วงชั้นของผู้เรียน อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง

สถานภาพของผู้เรียน หมายถึง สถานภาพตามช่วงชั้นของผู้เรียน

โรงเรียนนาร่อง หมายถึง สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ในปีการศึกษา 2545 เขตตรวจราชการที่ 4 โดยกรมวิชาการ (เดิม) เป็นผู้รับผิดชอบดูแล ได้แก่ (1) โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี (2) โรงเรียนวัดเทียนถวาย อ.เมือง จ.ปทุมธานี (3) โรงเรียนลุมพลิชูปถัมภ์ อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา และ (4) โรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง อ.เมือง จ.อ่างทอง

ผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ในโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เขตตรวจราชการที่ 4

ผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.5-6) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนนาร่องที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2545 ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป. 6) เขตตรวจราชการที่ 4

ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ดูแลนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) โรงเรียนนาร่องที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

เขตตรวจราชการที่ 4 หมายถึง พื้นที่การตรวจราชการแบบบูรณาการกลุ่มจังหวัดตามคำสั่งของสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยผู้วิจัยได้กำหนดสาระสำคัญประกอบด้วยหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
2. การประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายการประเมินผล
 - 2.2 ความหมายการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 ลักษณะการประเมินหลักสูตร
 - 2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตร
3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
5. โครงการนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. สภาพการจัดการศึกษาของเขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
7. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนนำร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในปีการศึกษา 2547
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

หลักสูตร

การศึกษาเป็นสิ่งที่มิระเบียบแบบแผน ในการจัดการศึกษานั้น สิ่งที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือหลักสูตร โดยทั่วไปแล้วหลักสูตรจะช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและคุณภาพ และได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

ความหมายของหลักสูตร

ไมเคิล คิวเนียน (Quinion 2002 : 1) ได้กล่าวถึงคำว่า หลักสูตร (Curriculum) มาจากภาษาลาตินว่า currere ซึ่งหมายถึง รายวิชา (course) การวิ่ง (to run) การแข่ง (racing) และได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้แตกต่างกันตามทัศนะของแต่ละท่าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อพื้นฐาน ความเข้าใจ และประสบการณ์ ซึ่งประมวลความหมายที่สำคัญได้ดังนี้ คือ

หลักสูตร หมายถึง โปรแกรมการศึกษา กิจกรรมหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งโครงการหรือแผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ (ธวัชชัย จิรฉายากุล 2529 : 10 ; สงัด อุทรานันท์ 2532 : 9-16 ; วิชัย ดิสสระ 2535 : 12 ; อ่าง บัวศรี 2542 : 7 ; กาญจนา คุณารักษ์ 2543 : 11) ซึ่งสอดคล้องกับโอลิวา (Oliva 1988 : 9-10) อีเวลิน เจ โซเวล (Sowell 2000 : 3-4) และ โจเซ เอส โซเอท และคนอื่น ๆ (Choate et al. 1995 : 28) ที่ให้ความหมายของหลักสูตร คือ แผนหรือมวลประสบการณ์หรืออะไรก็ได้ที่ผู้เรียนได้รับจากโรงเรียน ซึ่งอาจเป็นหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาวิชา ข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และทัศนคติหรือโครงการที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอน ส่วน แตนเนอร์และแทนเนอร์ (Tanner & Tanner 1980 : 36, quoted in Sowell 2000 : 3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรดังนี้ (1) การสะสมความรู้ (2) แหล่งความคิด (3) หนทางสู่ประสบการณ์ (4) แนะนำประสบการณ์ (5) วางแผนสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ (6) เนื้อหาและกระบวนการทางด้านพุทธิพิสัยหรือจิตพิสัย (7) การวางแผนการเรียนการสอน (8) จุดหมายหรือผลผลิตของการเรียนการสอน และ (9) ระบบเทคโนโลยีของการผลิต นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาอีกท่านหนึ่ง คือ เฟอร์ล จี โซโลมอน (Solomon 1998 : 68-69) ที่ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นประสบการณ์ทั้งหมดของโรงเรียน ที่มีการออกแบบเนื้อหา/รายวิชาหน่วยการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานตามระดับชั้น จากระดับเริ่มต้นถึงระดับช่วงชั้นที่สูงขึ้น

โบแชมพ์ (Beauchamp 1981 : 61-62, อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์ 2543 : 4-5) กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรมีอยู่ด้วยกัน 3 สถานะ คือ

1. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของศาสตร์สาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร วิธีการใช้หลักสูตรและวิธีการประเมินผลหลักสูตร
2. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตข้อกำหนด เกี่ยวกับการเรียนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการซึ่งตามความหมายนี้จะหมายถึงเอกสารซึ่งเขียนขึ้นอย่างเป็นทางการซึ่งในเอกสารประกอบด้วยรายละเอียด จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนข้อกำหนดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน รวมทั้งกำหนดเวลาสำหรับการเรียนการสอนด้วย

3. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ การจัดบุคลากร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร กระบวนการประเมินผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นการมองที่เน้นกระบวนการและผลผลิตจากกระบวนการนั้น ๆ

ดังนั้น พอจะสรุปความหมายของหลักสูตรได้ว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ กิจกรรม แผน โครงการ กระบวนการเรียนการสอน เนื้อหาสาระที่โรงเรียนจัดให้แก่ักเรียน เพื่อบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแต่ละชั้น/ช่วงชั้น

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบหลักสูตรนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้หลายท่าน คือ ทาบา (Taba 1962 : 10, อ้างถึงใน กาญจนา คุณารักษ์ 2543 : 20-21) องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยจุดประสงค์ (Objective) เนื้อหาวิชา (Subject matter) วิธีสอนและการจัดดำเนินการ (Methods and organization) และการประเมินผลหลักสูตร (Evaluation).

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2522 : 4-5, อ้างถึงใน กรมวิชาการ, สำนักงานทดสอบทางการศึกษา 2536 : 6-7) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร คือ

1. จุดมุ่งหมาย คือ ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาและสังคม ซึ่งหลักสูตรมุ่งจะสนองหรือมุ่งให้เป็นไปตามนั้น
2. หลักการ คือ ทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. โครงสร้าง คือ กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร อันมีทั้งส่วนที่บังคับส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัด และส่วนที่ให้เลือกได้อย่างเสรี อนึ่งจะต้องกำหนดสัดส่วนของกลุ่มวิชานั้น ๆ ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้แล้ว
4. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (แต่ละรายวิชา) หมายถึงความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติบางประการ โดยเฉพาะรายวิชานั้น ซึ่งนักเรียนจะต้องรู้ ต้องมี หรือต้องปฏิบัติให้ได้
5. เนื้อหาของรายวิชา คือ ประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรง และทางอ้อมซึ่งกำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น ๆ อันจะช่วยให้บรรลุถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่วางไว้แล้ว
6. สื่อการเรียน คือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติที่ต้องการ
7. วิธีสอน การสอนย่อมจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น

8. การประเมินผล เมื่อสอนไปแล้วก็ต้องวัดดูว่านักเรียนได้เกิดมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะตามนัยของจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพียงใดหรือไม่ และจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรต่อไป

ธำรง บัวศรี (2542 : 8-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญดังนี้คือ

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากที่ยุติหลักสูตรไปแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผนฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาและอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

ไพศาล หวังพานิช (2543 : 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญ ๆ ดังนี้คือ

1. เป้าหมาย (goal) และวัตถุประสงค์ (objective) เป็นส่วนที่กำหนดปลายทางหรือผล (outcome) ของหลักสูตร ที่คาดหวังจะให้เกิดแก่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน

2. โครงสร้าง (structure) เป็นส่วนที่กำหนดกรอบ ขอบข่าย หรือหมวดหมู่ของประสบการณ์การเรียนรู้และเนื้อหา ลักษณะของโครงสร้างหลักสูตรจะบ่งชี้ถึงจุดเน้น (focus) ของหลักสูตรรวมถึงแนวในการใช้หลักสูตร

3. เนื้อหา (content) เป็นส่วนของสาระหรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรจะได้รับ

4. การประเมิน (evaluation) เป็นส่วนที่กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการของหลักสูตร ทั้งภาพรวมและระบบย่อย

จากการพิจารณาองค์ประกอบของหลักสูตรข้างต้นและจากการศึกษาหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พอจะสรุปได้ว่าควรกำหนดองค์ประกอบให้ครบถ้วนคือ กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย สารการเรียนรู้พื้นฐาน สารการเรียนรู้เพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งกำหนดสาระ การเรียนรู้รายปี/รายภาค คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ที่มีเวลาเรียนและ จำนวนหน่วยกิต (สำหรับช่วงชั้นที่ 4 ในระดับ ม.4-ม.6) และการวัดผลประเมินผล (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2546 : 6)

การประเมินหลักสูตร

ในการจัดทำหลักสูตรต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการประเมินหลักสูตรเป็นระยะอยู่เสมอ การ ประเมินผลหลักสูตรเป็นขั้นตอนขั้นหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือ ผลที่ได้จาก การประเมินจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ เพื่อการแก้ไข และปรับปรุงหลักสูตรต่อไป (รัชชัย ชัยจิรฉายากุล 2529 : 211)

ความหมายการประเมินผล

วิชย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542 : 314) ได้ให้ความหมายการประเมินผล (Evaluation) คือ การนำผลที่ได้จากการวัดมาตัดสินคุณค่า วินิจฉัยและสรุปผลอย่างมีหลักเกณฑ์ ทั้งในด้านการเรียนรู้ ของผู้เรียนและการสอนของผู้สอน และ บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2544, อ้างถึงใน สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ 2545 : 16) ได้ให้ความหมายการประเมินผลไว้ว่า เป็นกระบวนการตัดสินที่อาศัย ดุลยพินิจพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากการวัดผล ซึ่งก็หมายถึง 1) การวัดผล (Measurement) เพราะ การประเมินผลเอาผลต่าง ๆ มาจากการวัดผลทั้งสิ้น 2) ความสอดคล้อง (Congruence) เป็นการหา ความสอดคล้องกันระหว่างผลการปฏิบัติกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 3) ดุลยพินิจพิจารณา (Judgement) อย่างลึกซึ้งในการใช้กระบวนการเน้นถึงผลสุดท้าย 4) การตัดสินใจ (Decision) โดย นำข้อมูลต่าง ๆ มาตัดสินเพื่อหาทางเลือก ซึ่งก็สอดคล้องกับสิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2545 : 16) ที่กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าในสิ่งที่ ต้องการวัด เน้นกระบวนการทั้งต่อจากการวัด แล้วตัดสินใจสรุปคุณค่าอย่างมีเกณฑ์การ ประเมินผลจึงเน้นผลการตัดสินใจจากผู้ประเมินไม่ใช่ผลจากการวัดโดยตรง ส่วน โอลิวา (Oliva 1988 : 476) เฟรด เจเนซี (Genesee 2001 : 144) และ สตีฟเฟิลบีม (Stufflebeam 1971 : 40, อ้างถึง ใน ธำรง บัวศรี 2542 : 328) ให้ความหมายการประเมินผล คือ เป็นกระบวนการวิเคราะห์หิววิจารณ์

กำหนดรวบรวมและประมวลข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ นอกจากนั้น กัลโล (Gullo 1994 : 11) ให้ความหมายการประเมินผลว่าเป็นกระบวนการตัดสินใจค่านิยมและคุณค่าขั้นสุดท้ายของโปรแกรมการศึกษา โครงการต่าง ๆ หรือเทคนิคต่าง ๆ การตัดสินใจและการสรุปผลนั้นเป็นการประเมินผลที่มีหลักฐาน หลักฐานต่าง ๆ ได้มาทั้งวิธีการสังเกตอย่างเป็นระบบและไม่เป็นระบบ

จากข้อมูลดังกล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจโดยอาศัยเกณฑ์การประเมิน

ความหมายการประเมินหลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 192) ได้ให้ความหมายการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจหาข้อบกพร่องหรือปัญหา เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นหรือตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตรนั้น ๆ และทีศนา แคมมณี (2533 : 134) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรนั้น อาจมีจุดมุ่งหมายในการประเมินเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร เพื่อตัดสินใจความถูกต้องในการวางแผนโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตร การบริหารงานด้านวิชาการและด้านหลักสูตร และเพื่อติดตามผลผลิตที่ได้ ส่วน วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 217) ได้ให้ความหมายการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาและสรุปว่าหลักสูตรที่พิจารณาขึ้นมานั้นมีคุณค่าอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่ เพียงใด บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งก็สอดคล้องกับสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam et al. 1971, อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 190) ให้ความหมายการประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

จากข้อมูลดังกล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ดีขึ้น หรือเลิกใช้

ลักษณะการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมักจะคำนึงถึงกระบวนการหรือวิธีการประเมินผล แต่ถ้าจะพิจารณาให้ละเอียดและรอบคอบแล้ว การประเมินหลักสูตรที่คำนึงถึงช่วงเวลาในการประเมินผลมาประกอบด้วย โดยมีลักษณะของการประเมินเป็น 3 ลักษณะ คือ (วิชัย ดิสสระ 2535 : 116)

1. การประเมินผลก่อนการดำเนินการ (Project Analysis)

การประเมินผลก่อนการดำเนินการ หมายถึง การประเมินหลักสูตรที่มีกระบวนการเหมือนกับแนวคิดการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ สตัฟเฟิลบีม และครอนบาค ซึ่งให้เห็นว่าการประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาที่หลักสูตรยังไม่ได้นำไปใช้ในโรงเรียน เป็นการประเมินหลักสูตร

หลังจากได้วางแผนพัฒนาหลักสูตรแล้ว การประเมินหลักสูตรที่เพิ่งทำเสร็จนี้เป็นการพิจารณาวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลหรือความเชื่อมั่นของสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กับความที่น่าจะเป็นว่ามีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่อย่างไร โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนการสอน เป็นต้น

2. การประเมินผลขณะดำเนินการ (Formative Evaluation)

การประเมินผลขณะดำเนินการ หมายถึง การประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาที่กำลังนำหลักสูตรที่ได้จากการวางแผนพัฒนาไปใช้ในโรงเรียน ทั้งนี้ต้องยึดหลักการและเหตุผลในชั้นวางแผนพัฒนาหลักสูตรเป็นหลัก แล้วพิจารณาวิเคราะห์ดูว่าตัวหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่กำลังปฏิบัติอยู่นั้นเป็นอย่างไร เป้าหมายของการประเมินผลขณะดำเนินการนี้มุ่งที่จะช่วยให้นักพัฒนาหลักสูตรสามารถพิจารณาวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่นำไปใช้ได้มีความสมเหตุสมผลกับหลักการและเหตุผลในขณะวางแผนหลักสูตรเป็นประการสำคัญ

3. การประเมินผลหลังการดำเนินการ (Summative Evaluation)

การประเมินผลหลังการดำเนินการ หมายถึง การประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาที่หลักสูตรได้นำไปใช้แล้ว หรือเป็นการประเมินผลจบโครงการของหลักสูตรนั้น ๆ การประเมินหลักสูตรในช่วงจบโครงการนี้ต้องวิเคราะห์หาผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการวางแผนพัฒนาหลักสูตรกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการเรียนการสอนและผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน การประเมินผลหลังการดำเนินการและการประเมินผลขณะดำเนินการนี้มีส่วนเกี่ยวพันเป็นลูกโซ่จะแตกต่างกันก็เพียงแต่ช่วงเวลาที่ทำกรประเมินผลเท่านั้น การประเมินหลักสูตรหลังการดำเนินการส่วนมากจะอาศัยแบบสอบถามชนิดต่าง ๆ เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลของการเรียนของนักเรียน ความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนความคิดเห็นของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบของหลักสูตรทั้งหมดและควรประเมินให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงประกอบด้วย การประเมินสิ่งต่อไปนี้คือ (สัจด์ อุทรานันท์ 2532 : 279-280; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 195-197)

1. การประเมินเอกสารหลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมดีและถูกต้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีสิ่งใดบกพร่องก็จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนจะได้นำไปประกาศใช้ในโอกาสต่อไป

2. การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตรก็มักจะได้รับการแก้ไขโดยทันทีเพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร โดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากได้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้ว การประเมินหลักสูตรในลักษณะนี้มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

4. การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และสลับซับซ้อนมาก กล่าวคือ การประเมินระบบหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้วย เช่น ทรัพยากรที่ต้องใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตรกับระบบบริหารโรงเรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรที่ปฏิบัติกันส่วนใหญ่มีอยู่ 2 ประการคือ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2537 : 217)

1. การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร คือการประเมินในระหว่างการปฏิบัติงานพัฒนาหลักสูตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ผลการประเมินนั้นให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยมีการวัดผลเป็นระยะ ๆ ในระหว่างการทดลองใช้หลักสูตรแล้วนำผลจากการวัดมาประเมินว่าแต่ละขั้นตอนของหลักสูตร มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ดีเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งจะเป็ประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรในการที่จะปรับปรุงส่วนประกอบทุกส่วนของหลักสูตรได้ถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

2. การประเมินเพื่อสรุปผลว่าคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตร มีความเหมาะสมหรือไม่ หลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เรียน ของสังคมเพียงใด ควรจะใช้ได้ต่อไปหรือควรจะยกเลิกทั้งหมด หรืออาจจะยกเลิกเพียงบางส่วนและปรับแก้ในส่วนใด

จากข้อมูลข้างต้นพอจะสรุปลักษณะการประเมินหลักสูตรได้และสอดคล้องกับประเภทของการประเมินหลักสูตรของไพศาล หวังพานิช (2543 :14-15) ดังนี้

1. แบ่งตามระดับของหลักสูตร

1.1 การประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินความจำเป็น ประเมินวัตถุประสงค์ ประเมินโครงสร้าง ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร (การสอน วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรม) ประเมินปัจจัยป้อน (ผู้เรียนที่คัดเลือกเข้ามา ความพร้อมด้านต่าง ๆ) ประเมินผลหรือ outcomes

1.2 การประเมินหลักสูตรโดยรวม เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ซึ่งต้องประเมินทุกองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อสรุปผลหรือภาพรวม

2. แบ่งตามวัตถุประสงค์ในการประเมิน

2.1 ประเมินเพื่อการปรับปรุง (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นตรวจสอบข้อเด่น-ข้อด้อยในส่วนประกอบของหลักสูตรเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการแก้ไขปรับปรุงเป็นสำคัญ

2.2 ประเมินเพื่อสรุปผล (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อการประมวลผลโดยสรุปรวมทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร

3. แบ่งตามระยะเวลา

3.1 ประเมินก่อนเริ่มใช้ (Pre-evaluation) เป็นการประเมินหลังจากพัฒนาหรือสร้างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงก่อนนำหลักสูตรไปใช้จริง สามารถประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร (จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา) และสภาพความพร้อม

3.2 ประเมินระหว่างใช้หลักสูตร (Mid-term หรือ Progressive Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร จุดประสงค์สำคัญเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของกระบวนการใช้หลักสูตร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ สำหรับการแก้ไขปรับปรุง

3.3 ประเมินหลังใช้หลักสูตร (Final Evaluation หรือ Summative) เป็นการประเมินหลังจากกระบวนการใช้หลักสูตร สิ้นสุดลง และเกิดผลจากการใช้ซึ่งเป็นปลายทาง (ends) ของหลักสูตร จุดมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิผลของหลักสูตร

รูปแบบการประเมินหลักสูตร

ในปัจจุบันรูปแบบการประเมินหลักสูตร สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ : 2539 : 207-208)

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งในกลุ่มนี้จะเสนอรูปแบบที่เด่น ๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique)

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการใช้หลักสูตร ซึ่งในกลุ่มนี้สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเป็นหลัก กล่าวคือพิจารณาว่าผลที่ได้รับเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond)

2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal-Free Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดในโครงการประเมิน ผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง ความเป็นอิสระในการประเมินและต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Michael Scriven)

2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสแต็ก (Robert E. Stake)

2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Malcolm Provus) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริส โกว (Doris T. Gow)

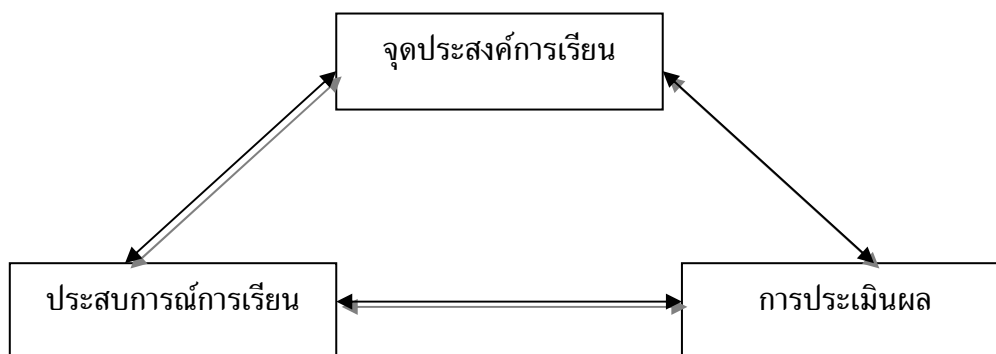
รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique)

รูปแบบการประเมินแบบปุยแซงค์ เป็นอีกวิธีหนึ่งในการตรวจสอบดูว่าเอกสารหลักสูตรและการสอนที่พัฒนาขึ้นมาก่อนที่จะนำไปใช้จริงมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด วิธีการประเมินหลักสูตรและการสอนแบบปุยแซงค์นี้เป็นผลการศึกษาของโรเบิร์ต กายเอ่ และ เฮนรี วอลเบสเซอร์ (Robert M. Gagne and Henry H. Walbesser) (วิจัย วงษ์ใหญ่ 2537 : 234-236; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 209) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีการประเมินผลหลักสูตรและการสอนของปุยแซงค์จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญขององค์ประกอบหลักสูตร คือ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งแต่ละส่วนของหลักสูตรมีเกณฑ์ประกอบในการวิเคราะห์ 2 ประการ คือ แบบของการเรียนรู้ (Learning types) และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละชนิดที่ปรากฏออกมา (Performance)

การพัฒนาเอกสารหลักสูตรและการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ จะสามารถอธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของหลักสูตร รวมทั้งจุดอ่อนและจุดเด่นของหลักสูตร ได้ด้วยวิธีการประเมินตรวจสอบเอกสารหลักสูตร การประเมินหลักสูตรขณะที่กำลังใช้อยู่ กระทำได้โดยสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมอะไรบางอย่างที่จะเป็นแนวทางบรรลุความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร จะเป็นสิ่งนำไปสู่การประเมินผลหลักสูตรและการสอน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจะเป็นเครื่องอธิบายว่า สิ่งที่คาดหวังจะให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้และมีข้อมูลอะไรอีกบ้างที่จะเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้เรียนได้เกิดเรียนรู้ตามลำดับของจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และเป็นไปอย่างมีระบบที่สามารถตรวจสอบได้ เช่น การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนจะต้องชัดเจน กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินผลจะแสดงให้เห็นทราบว่าผู้เรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ หลังจากได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนแล้ว

การประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรทั้ง 3 ส่วนนี้ วอลเบสเซอร์ได้นำแนวความคิดของไทเลอร์ (Ralph Tyler) มาใช้ คือ การประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งเรานิยมเรียกว่า ไทเลอร์ลูฟ (Tyler loop) หรือ วงจรการประเมินตั้งแต่แผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 วงจรการประเมินของไทเลอร์

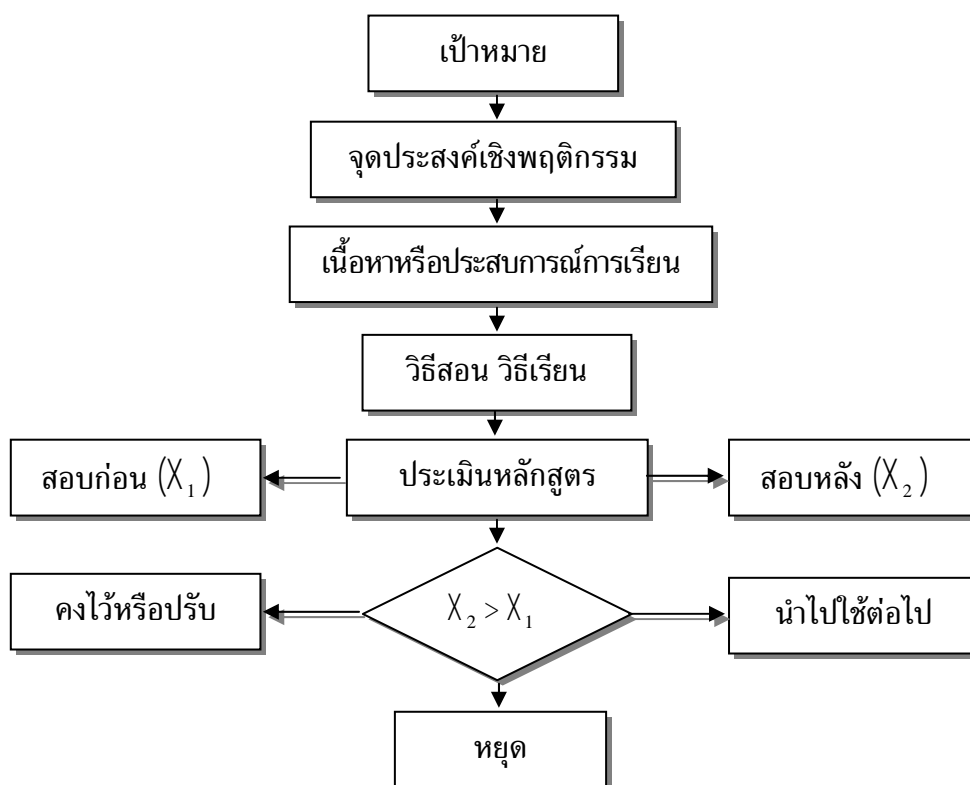
ที่มา : ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ออลีนเพรส, 2539), 223.

การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ตามวิธีของปยุตต์จะทำการศึกษารายละเอียดทั้ง 3 ส่วนขององค์ประกอบหลักสูตร โดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์ 2 ประการ คือ พฤติกรรมการเรียนรู้และชนิดของการเรียนรู้ ผู้ทำการวิเคราะห์จะต้องศึกษาเกณฑ์ทั้งสองนี้โดยละเอียด และนิยามพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนที่หลักสูตรกำหนดไว้ นิยามชนิดของการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรายวิชา ที่จะทำการวิเคราะห์ในหลักสูตร เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความเชื่อถือและเที่ยงตรงในการอธิบายสรุปผล

รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

ไทเลอร์ เป็นรูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมาย มีลำดับขั้นของกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง บ่งบอกถึงพฤติกรรมที่ต้องการวัด
2. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้
3. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่วางไว้
4. ประเมินโดยการตัดสินจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

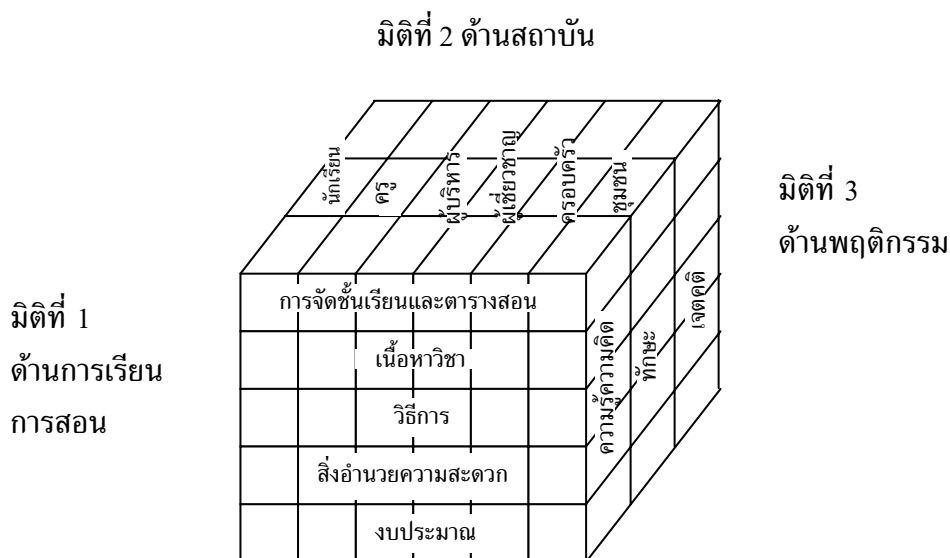
แผนภูมิที่ 3 กระบวนการการประเมินผลหลักสูตรของไทเลอร์
 ที่มา : สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และคณะ, “รูปแบบการประเมิน,” เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร
 การประเมินทางการศึกษา รุ่นที่ 2 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ, 14-24 สิงหาคม 2544, 45.

ในการประเมินผลหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ จะเห็นว่าเป็นการยึดความสำเร็จ
 ของผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน โดยอาศัยการวัดพฤติกรรมก่อนและหลังเรียน
 (Pre-Post Measurement) และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่าความสำเร็จระดับใดจึงถือว่า
 ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การประเมินผลในลักษณะนี้จึงเป็นแบบการ
 ประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าการประเมินผลความก้าวหน้า (Formative
 Evaluation)

รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของแฮมมอนด์

โรเบิร์ต แฮมมอนด์ (Hammond 1969, อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 226-231)
 มีแนวคิดในการประเมินผลหลักสูตรโดยมีส่วนยึดจุดประสงค์เป็นหลักคล้ายของไทเลอร์ แต่
 แฮมมอนด์ได้เสนอแนวคิดที่ต่างจากไทเลอร์ โดยได้กล่าวว่าการประเมินผลควรที่จะประเมิน
 องค์ประกอบต่าง ๆ ในรูปของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ของมิติต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมทาง
 การศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 มิติ (Dimensions) ใหญ่ ๆ แต่ละมิติจะประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญ ๆ

อีกหลายตัวแปร ความสำเร็จของหลักสูตรขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่าง ๆ เหล่านั้น มิติทั้ง 3 ได้แก่ มิติด้านการเรียนการสอน (Instructional Dimension) มิติด้านสถาบัน (Institutional Dimension) และมิติด้านพฤติกรรม (Behavioral Dimension) ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในมิติต่าง ๆ ของแฮมมอนด์

ที่มา : ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ อลิอันเพรส, 2539), 227.

1. มิติด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 5 ตัวแปร คือ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ งบประมาณ
2. มิติด้านสถาบัน ประกอบด้วย 6 ตัวแปร คือ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัว ชุมชน
3. มิติด้านพฤติกรรม มีองค์ประกอบของพฤติกรรม 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain) และพฤติกรรมด้านทักษะ (Psychomotor Domain)

แนวคิดการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์เริ่มด้วยการประเมินหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ แล้วจึงเริ่มกำหนดทิศทางและกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสครีเวน

สครีเวน ได้ขยายแนวความคิดการประเมินของครอนบาคให้กว้างขวางออกไป เน้นการประเมิน 4 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ในระหว่างดำเนินโครงการหรือการดำเนินหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

2. การประเมินผลรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของหลักสูตร ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรแล้ว เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของการใช้หลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่นจุดบกพร่องของการใช้หลักสูตรที่ดำเนินการไปแล้ว เพื่อนำไปใช้กับหลักสูตรอื่นต่อไป

3. การประเมินภายใน (Internal Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายในตัวมันเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนน เจตคติของครู เป็นต้น

4. การประเมินผลสำเร็จ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่าง ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน หรือผลที่เกิดกับครู เกิดกับผู้ปกครอง เป็นต้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของเด็ก

โรเบิร์ต สเต็ก (Robert E. Stake) ได้เสนอให้เห็นองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. การประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อน
2. การประเมินกระบวนการ
3. การประเมินผลผลิต

รูปแบบการประเมินประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลที่เป็นการบรรยาย และข้อมูลที่เป็นการพิจารณาตัดสินดังแสดงในแผนภูมิที่ 5 โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบรรยายนั้น สเต็ก กล่าวว่าประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสิ่งที่คาดหวังหรือเป้าหมาย (Intended of goal) เป็นส่วนที่กล่าวถึงความคาดหวังหรือความต้องการของโครงการว่า ต้องการที่จะให้อะไรเกิดขึ้นบ้าง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายนั่นเอง แบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ

1.1 การคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น หรือสิ่งที่มีอยู่ก่อน หรืออาจเรียกว่า สิ่งนำ (Intended Antecedents) เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่จะใช้ในการดำเนินงานโครงการ เช่น พื้นฐานของผู้เรียน ความสนใจ ความตั้งใจ

1.2 การคาดหวังเกี่ยวกับกระบวนการหรือการปฏิบัติ (Intended Transactions) ได้แก่ การพิจารณาถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในโครงการ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน เป็นต้น

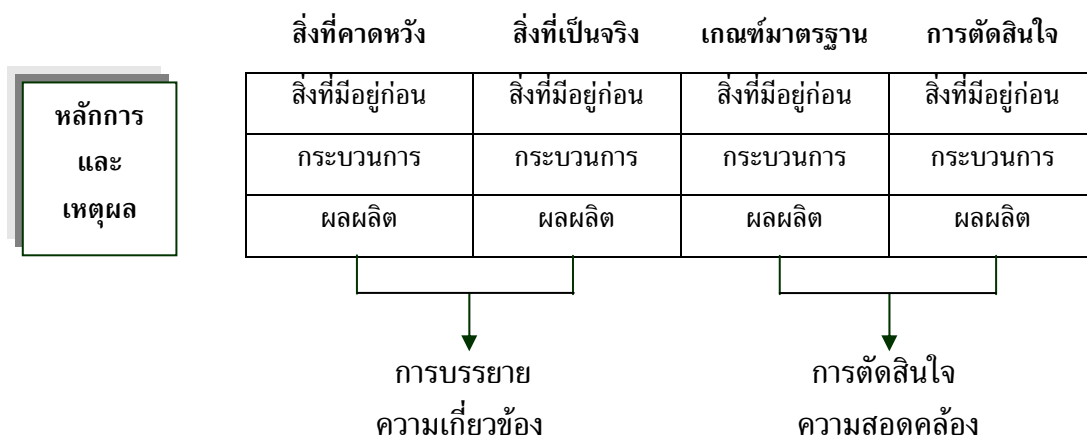
1.3 การคาดหวังเกี่ยวกับผลผลิตที่เกิดขึ้น (Intended Outcomes) ได้แก่ การกล่าวถึงผลผลิตที่จะได้จากโครงการ ซึ่งอาจเป็นความรู้ ความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะ ทักษะ ซึ่งอาจอยู่ในรูปที่สังเกตเห็นได้ หรือสามารถสอวัดได้ ถึงแม้ว่าจะต้องใช้เวลาานกว่าจะเห็นผลที่เกิดขึ้น

2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ หรือสิ่งที่ได้จากการสังเกต หรือได้จากการตรวจสอบวัดความเป็นจริง (Actual or Observed) ได้แก่ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงหรือมีอยู่จริง และได้มาโดยการสังเกต หรือการสอวัดโดยใช้เครื่องมือวัดแบบต่าง ๆ เช่น แบบตรวจสอบรายการ การสัมภาษณ์ และแบบทดสอบต่าง ๆ ข้อมูลที่เกี่ยวกับการตรวจสอบสิ่งที่เกิดขึ้นจริงจะต้องเก็บรวบรวมใน 3 ด้าน เช่นเดียวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคาดหวัง คือจะต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ

2.1 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น หรือสิ่งที่มีอยู่ก่อน (Actual or Observed Antecedents)

2.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในด้านกระบวนการหรือการปฏิบัติ (Actual or Observed Transactions)

2.3 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในด้านผลผลิต (Actual or Observed Outcomes) ซึ่งก่อนที่ จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการบรรจุไว้ในตารางข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ นักประเมินจำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลขั้นต้นหรือเรียกว่า ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) หรือหลักการ (Rationale) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงหลักการและเหตุผล ดังนี้

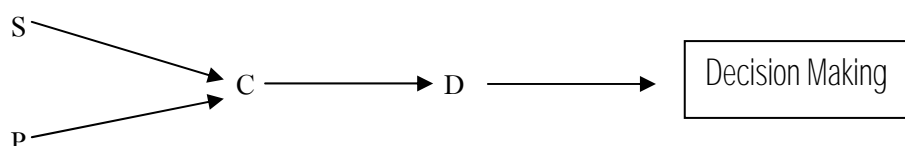
แผนภูมิที่ 5 รูปแบบการประเมินของสเด็ก

ในส่วนของคุณข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้น ในการประเมินโครงการ นอกจากจะได้พิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบรรยายโครงการ (Descriptive data matrix) แล้ว

ผู้ประเมินจำเป็นที่จะต้องพิจารณาข้อมูลที่จะสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจด้วย หรือที่เรียกว่า ข้อมูลด้านการตัดสินใจ (Judgmental data matrix) เนื่องจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงนั้น มิได้บ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือ และเที่ยงตรง เพียงแต่ทำให้เราได้ทราบว่า มีสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่เท่านั้น ดังนั้น ส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจจะช่วยให้การตัดสินใจว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด ประกอบด้วยมาตรฐาน (Standard) และการตัดสินใจ (Judgment) โดยสเต็กได้เสนอแนะกระบวนการของการตัดสินใจโครงการโดยต้องนำมาตราฐานมาใช้ในการเปรียบเทียบและได้กล่าวถึงปัญหาในเรื่องมาตรฐานว่า โดยทั่วไปมาตรฐานมักจะไม่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลที่คิดหรือลักษณะของสังคมและชุมชน กล่าวง่าย ๆ ก็คือ แต่ละบุคคล แต่ละกลุ่มคนและหน่วยงานที่มีมาตรฐานของตนเอง นอกจากนี้เรายังพบว่ามาตรฐานนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

โพรวัส (Provus 1971 : 170-174, อ้างถึงใน นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ 2540 : 29-30) ยึดหลักการในการประเมินหลักสูตรโดยอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือสิ่งที่ดำเนินการอยู่กับมาตรฐานที่กำหนดขึ้นมา โดยกระทำในทุกขั้นตอนของระบบหลักสูตร ถ้าบกพร่องในขั้นตอนใดก็จะปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนนั้น ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) ดังแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 6 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

ที่มา : วิชัย ดิสสระ, การพัฒนาหลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2535), 121.

S (Standard) เป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินการประเมินหลักสูตร กล่าวคือ ผู้ประเมินจะต้องตั้งเกณฑ์มาตรฐานของสิ่งที่ต้องการวัดไว้ก่อน

P (Performance) หลังจากที่ได้ดำเนินการขั้นแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลในสิ่งที่ต้องการวัดมาให้เพียงพอ และข้อมูลเหล่านั้นควรเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ชัดเจน

C (Compare) เมื่อตั้งมาตรฐานและรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็นำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

D (Discrepancy) จากการเปรียบเทียบข้อมูลกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินจะพบว่า มีช่องว่างอะไรที่เกิดขึ้นแก่ผลที่คาดหวัง

เมื่อพิจารณาในชั้น D แล้ว พบว่าใช้ได้ก็ดำเนินการต่อไป แต่ถ้ามีข้อบกพร่อง ผู้ประเมินจะต้องหาคำตอบว่าทำไมจึงบกพร่อง

Decision Making เป็นขั้นตอนที่ผู้ประเมินผลจะส่งผลของการประเมินไปให้ผู้ที่จะต้องทำหน้าที่ตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในที่สุด

แนวทางในการประเมินของโพรวิส สะดวกแก่ผู้ประเมินหลายประการ และเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสามารถจะนำไปประกอบการตัดสินใจได้ว่าจะใช้รูปแบบการประเมินแบบนั้นหรือไม่ หรือจะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือจะหยิบยกข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งมาพิจารณาได้

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโกว์

โกว์ (Gow 1977, อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 239-240) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน (Intrinsic Analysis Model) เมื่อปี ค.ศ. 1979 โกว์ได้เสนอกระบวนการประเมินหลักสูตรเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตร

โกว์เสนอให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรโดยพิจารณาองค์ประกอบ 4 ด้านคือ

1. โอกาสการเรียนรู้ (Opportunity) พิจารณาจาก (1) โอกาสในการเรียนรู้เนื้อหาวิชา โดยพิจารณาจากความคิดรวบยอด เนื้อหาและทักษะ (2) โอกาสในการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจากความเข้มของเนื้อหาสาระของหลักสูตรและการสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

2. สิ่งเร้า (Motivators) พิจารณาจาก (1) การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำทางตนเอง เลือกสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ประเมินผลตนเอง และมีการวางแผนการเรียนของตนเอง (2) การที่ผู้เรียนได้รับแรงเสริมทั้งภายนอกและภายในตัวผู้เรียน (3) ความหลากหลายของรูปแบบวิธีการและกลวิธีในการสอน

3. โครงสร้างของหลักสูตร (Structure) พิจารณาจาก (1) ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหลักสูตรกับลักษณะนิสัย และความต้องการของผู้เรียน (2) ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับบทเรียน (3) ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์และบทเรียน (4) ความเหมาะสมในการกำหนดและจัดลำดับของจุดประสงค์ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย (5) ความเหมาะสมในการให้แนวทางกับครูสำหรับการวินิจฉัยและทำการสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียน

4. สภาพการเรียนการสอน (Instructional Events) พิจารณาจาก (1) ความเหมาะสมของคู่มือในการให้แนวทางการสอนและให้ความรู้พื้นฐานจำเป็นสำหรับครู (2) ความเหมาะสมและความชัดเจนของเอกสารสำหรับผู้เรียนในการให้แนวทางแก่ผู้เรียน (3) ความสะดวกในการใช้

รูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารการสอน (4) ความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่าง
กลวิธีในการสอนกับลักษณะของผู้เรียน

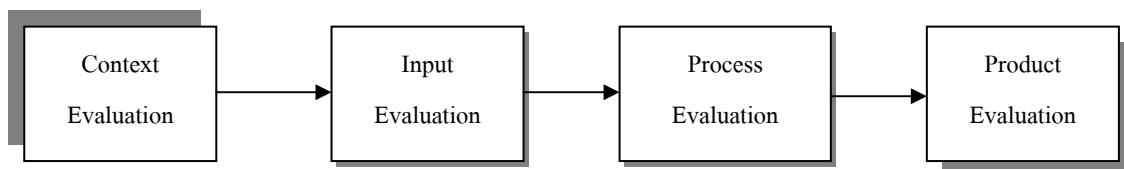
ขั้นตอนที่ 2 การตัดสินคุณภาพของหลักสูตร

หลังจากที่วิเคราะห์ข้อมูลในขั้นที่ 1 เสร็จแล้ว ผู้ประเมินนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณา
เปรียบเทียบกับหลักการและทฤษฎีทางการศึกษา และทางจิตวิทยา เพื่อพิจารณาตัดสินว่า
หลักสูตรมีคุณภาพหรือไม่อย่างไร

จุดเด่นของรูปแบบการประเมินหลักสูตรของโกว์ คือ เป็นการตัดสินคุณภาพหลักสูตร
โดยการใช้หลักการและทฤษฎีทางการศึกษา และทางจิตวิทยาเป็นหลัก ไม่ใช้ความคิดเห็นของ
ผู้วิเคราะห์เป็นหลักสำคัญ จึงแตกต่างจากการประเมินรูปแบบอื่นและมีความสมเหตุสมผลเป็น
อย่างมาก

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

รูปแบบการประเมินหลักสูตรนี้เป็นผลของการประเมินหลักสูตรของคณะกรรมการ
สมาคมเกียรตินิยมการศึกษา (The Phi Delta Kappa Committee) ที่ทำการประเมินโครงการจัด
การศึกษาโดยการนำของแดนเนียล สตัฟเฟิลบีม (Deniel Stufflebeam) ซึ่งบางครั้งเรียกว่า ซิปป์
โมเดล (CIPP Model) ซึ่งเรียกอ่ของสิ่งที่จะประเมินผลคือ Context Input Process Product
ดังแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 7 รูปแบบการประเมิน CIPP Model

ที่มา : วิชัย ดิสสระ, การพัฒนาหลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2535), 122.

การประเมินหลักสูตรตามหลักการของสตัฟเฟิลบีม ได้แก่ การประเมินผลภาคบริบท
(Context) ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) สตัฟเฟิลบีมได้ให้
ความหมายของแต่ละส่วนไว้ดังนี้ (Stufflebeam 1971 : 236, อ้างถึงใน วิชัย ดิสสระ 2535 : 122)

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกี่ยวกับสภาพ
แวดล้อมของหลักสูตร เพื่อหาความสมเหตุสมผลของภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร
เช่น ปรัชญา สภาพและความต้องการของสังคม นโยบาย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ
การประเมินผลในภาคบริบทนี้จะช่วยให้มีหลักการที่แน่นอนอันจะช่วยในการกำหนดขอบข่ายของ
สิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้อย่างชัดเจน

2. การประเมินตัวป้อน (Input Evaluation) เป็นการประเมินผลปัจจัยเบื้องต้นที่เกี่ยวกับทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ งบประมาณ ครู นักเรียน สื่อการเรียนการสอน และการกำหนดรูปแบบของการดำเนินการต่าง ๆ สตีฟเฟิลบีมได้ตั้งข้อสังเกตว่า การประเมินผลทางการศึกษานั้นยังขาดการประเมินผลตัวป้อนในภาคของการปฏิบัติ เช่น ความตั้งใจของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร เอกสารในวิชาชีพ โครงการทดลองเพื่อนำร่องการประเมินผลปัจจัยเบื้องต้นนี้จะช่วยให้สามารถออกแบบและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเสริมแรง การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การประเมินกระบวนการนี้จะช่วยให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ ผลกระทบที่มีต่อส่วนอื่น ๆ ของระบบการจัดการศึกษาความเป็นไปได้ ตลอดทั้งข้อบกพร่องอื่น ๆ ของการปฏิบัติ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) การประเมินผลผลิตเป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรหรือคุณภาพของนักเรียนที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม การประเมินผลในด้านผลผลิตนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในตอนต้นที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น หรือตัวป้อน และกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลผลิตจะช่วยให้ทราบถึงคุณภาพของนักเรียน หรือประสิทธิภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอนนั่นเอง

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 241-242) ได้กล่าวถึงรูปแบบ CIPP นี้เป็นการประเมินข้อมูล 4 ประเภท คือ

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลบริบทหรือสภาวะแวดล้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ต่าง ๆ ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ปัญหาและความต้องการต่าง ๆ เพื่อชี้ให้เห็นว่าควรกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างไรจึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ในกรณีที่มีการประเมินหลักสูตรไม่ใช่อยู่ในขั้นการวางแผน แต่ใช้มาระยะหนึ่งแล้วต้องการประเมิน การประเมินในส่วนนี้ก็คือการประเมินหลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ต่าง ๆ ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระที่มีอยู่ในหลักสูตร เพื่อตรวจสอบดูว่าสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมหรือบริบท ปัญหาและความต้องการต่าง ๆ หรือไม่อย่างไร

2. การประเมินปัจจัยตัวป้อน (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร นักเรียน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ งบประมาณ ฯลฯ เพื่อตรวจสอบดูว่าปัจจัยตัวป้อนเหล่านั้นเป็นอย่างไร มีผลหรือมีส่วนช่วยให้การใช้หลักสูตรในเชิงปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่อย่างไร

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรในขั้นปฏิบัติการหรือประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบดูว่ากิจกรรมหรือกระบวนการ

ต่าง ๆ ของการใช้หลักสูตรในสภาพที่เป็นจริงเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อบกพร่องหรือไม่ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับการสอน การบริหาร เป็นต้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้น เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรโดยตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด ซึ่งอาจพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ภาวะการมีงานทำหรือการศึกษาต่อ ฯลฯ

อึ้ง บัควี (2542 : 339-341) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินผลของสตัฟเฟิลบีม จะต้องประเมินผลสิ่งที่สำคัญ 4 อย่าง คือ

1. การประเมินผลบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นการวางแผน (Planning) จุดมุ่งหมายของการประเมินผลคือ เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม ความต้องการและปัญหาต่าง ๆ เป็นการประเมินผลในลักษณะที่เป็นมหภาค (Macro analytic) ซึ่งจะทำให้ทราบว่า สภาพและปัญหาภายนอกที่เป็นแรงกดดันอยู่นั้นมีผลต่อสภาพปัจจุบันอย่างไร และผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ควรกำหนดจุดหมายอย่างไร จึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ได้ การประเมินผลในขั้นนี้อาจใช้เทคนิคหลายอย่าง เช่น การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) การตรวจสอบทบทวน (Review Technique) การสำรวจความคิดเห็น (Opinionnaire Technique) และการประชุมผู้เชี่ยวชาญ (Expert Conference)

การประเมินผลบริบท นับว่ามีความสำคัญมากเพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย (Homeostatic Change) ได้แก่ การเปลี่ยนเทคนิคหรือการกระทำบางอย่าง แต่ยังรักษาสภาพเดิมของจุดหมายและอื่น ๆ ไว้ หรือมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Incremental Change) ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่คือเปลี่ยนโดยสิ้นเชิงเพื่อให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ที่คิดไว้ (Metamorphic Change) หรือมุ่งเปลี่ยนแปลงโดยนำเอานวัตกรรมใหม่หรือสร้างสิ่งใหม่เข้ามาทดแทนสิ่งที่มีอยู่เดิม (Neomobilistic Change)

2. การประเมินผลตัวป้อน (Input Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นการจัดทำโครงการหรือโครงสร้าง (Programming or Structuring) จุดมุ่งหมายของการประเมินผล คือ การพิจารณาว่าจะใช้ทรัพยากรอย่างไรจึงจะบรรลุจุดหมายได้ วิธีการที่ใช้ในการประเมินผลมีหลายวิธี คือ ตรวจสอบดูว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความสามารถเพียงพอหรือไม่ ยุทธศาสตร์หรือวิธีการที่จะปฏิบัติการให้บรรลุผลควรเป็นอย่างไร และการนำเอายุทธศาสตร์ไปใช้ควรเป็นอย่างไร ผลของการประเมินผลตัวป้อนก็คือวิธีการหลาย ๆ แบบที่มองในแง่ของต้นทุนและผลกำไรที่จะได้รับ มีข้อที่พึงสังเกตอยู่ว่าในขณะที่การประเมินผลบริบทมีลักษณะเป็นมหภาค การประเมินผลตัวป้อนกลับมีลักษณะเป็นจุลภาค ในการประเมินผลประเภทนี้ผู้ประเมินผลจะต้องตั้งคำถามหลายข้อ เช่น

จุดหมายที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้หรือไม่ มีโอกาสบรรลุผลหรือไม่ วิธีการที่มีอยู่จะช่วยทำให้การปฏิบัติบรรลุผลหรือไม่ ควรจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ในแง่ของผลได้ผลเสีย วิธีการที่จะนำมาใช้จะให้ผลอย่างไร มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร เครื่องมือ เครื่องใช้หรือไม่ ฯลฯ

3. การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นปฏิบัติการ (Implementing) การประเมินผลประเภทนี้เริ่มขึ้นหลังจากที่นำเอาหลักสูตรหรือโครงการที่จัดทำขึ้นไปใช้ในสภาพที่เป็นจริง จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้ก็เพื่อส่งข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) มาให้ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าแจกแจงให้ละเอียดลงไปก็อาจจำแนกจุดมุ่งหมายออกได้ 3 ประการ คือ เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่อง หรือทำนายข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นข้อบกพร่องของโครงการหรือของการปฏิบัติ ประการที่สองคือ การให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน และในประการสุดท้ายคือ เพื่อประโยชน์ในการเก็บหลักฐานในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลกระบวนการทำได้หลายวิธี วิธีแรกคือการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องว่าอะไรคือสาเหตุของข้อบกพร่อง เช่นตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนด้วยกัน ผู้เรียนด้วยกัน หรือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ตรวจสอบระบบการสื่อสาร การสนับสนุนจากส่วนกลางในด้านการเงิน อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร ฯลฯ วิธีที่สองคือการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าควรทำอะไรที่ไหน อย่างไร ตัวอย่างในเรื่องนี้ได้แก่ การที่มีการเลือกโรงเรียนเพื่อทำการทดลองหลักสูตร เป็นต้น และวิธีที่สามคือการเปรียบเทียบสิ่งที่จะต้องทำและได้ทำไปแล้วว่ามีช่องว่างหรือไม่อย่างไร เช่น ถ้ากำหนดว่าจะมีการสอนเนื้อหาวิชานี้ ก็ตรวจสอบว่าในการปฏิบัติจริงได้สอนหรือไม่ หลักฐานการตรวจสอบจะชี้ให้เห็นว่าข้อบกพร่องเกิดจากอะไร

4. การประเมินผลผลิตผล (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลในขั้นทบทวน (Recycling) จุดมุ่งหมายของการประเมินผลประเภทนี้ ก็เพื่อตรวจสอบผลที่ได้รับว่าเป็นอย่างไร เป็นไปตามจุดหมายหรือไม่ การประเมินผลไม่จำเป็นต้องทำเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการหรือโครงการ จะทำเมื่อใดก็ได้ สุดแต่จะเหมาะสม สิ่งสำคัญที่การประเมินผลประเภทนี้ต้องมีคือเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งจะต้องกำหนดขึ้น หรือจะใช้เกณฑ์มาตรฐานที่มีผู้จัดทำไว้แล้วก็ได้

ลจัต อุทรานันท์ (2532 : 288-289) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวความคิดของคณะกรรมการสมาคมทางด้านหลักสูตร (Phi Delta Kappa) ได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดในการประเมินโครงการของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) การประเมินผลในรูปแบบนี้นิยมเรียกชื่อย่อว่า CIPP Model โดยหลักการของการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบ CIPP Model จะมุ่งการประเมินสภาพการณ์ต่าง ๆ ของหลักสูตร 4 ส่วนด้วยกัน คือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation – C) เป็นการประเมินสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ตลอดจนปรัชญาและแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation – I) เป็นการตรวจสอบสภาพและความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร เช่น อาคาร สถานที่ บุคลากร งบประมาณ ฯลฯ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation – P) เป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการบริหารและบริการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนกระบวนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นต้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation – P) เป็นการประเมินผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรว่าตรงกับเจตนารมณ์และเป้าหมายของหลักสูตรหรือเป็นไปตามความคาดหวังหรือความต้องการของสังคมเพียงใด

การประเมินหลักสูตรโดยใช้ CIPP Model นี้เป็นการประเมินสภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ให้มีความครอบคลุมมากที่สุด หรือจะกล่าวได้อีกนัยหนึ่งก็คือ การประเมินหลักสูตรโดยใช้ CIPP Model เป็นแนวทางในการดำเนินการนั้นก็คือการประเมินระบบหลักสูตรนั่นเอง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 252-253) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่เรียกว่า CIPP คือ Context, Input, Process, Product พิจารณาเห็นว่าจุดประสงค์ของการประเมินทางการศึกษา ก็คือการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ถ้าได้อาศัยการวิเคราะห์ห้ระบบมาช่วยจะทำให้การประเมินมีความชัดเจนขึ้น รูปแบบการประเมินซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนด้วยกันคือ

1. การประเมินสภาวะแวดล้อมทั่ว ๆ ไป ซึ่งหมายถึงสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองทั่ว ๆ ไป ที่จะเป็นตัวการสำคัญในการโน้มนำการศึกษา เพราะสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำกับ และมีอิทธิพลต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นเสมอ การประเมินสภาวะแวดล้อมนี้จะทำให้ทราบทิศทาง และช่วยในการกำหนดจุดมุ่งหมาย

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น คือการศึกษาองค์ประกอบที่จะนำไปสู่ระบบหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น นักเรียน ได้แก่ สถิติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ ทักษะ และสภาพแวดล้อมทางครอบครัวด้านอื่น ๆ ก่อนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน นอกจากตัวผู้เรียนแล้วยังมีตัวครู งบประมาณ ซึ่งสามารถแยกรายละเอียดได้อีกมากมาย ผู้ประเมินจะต้องกำหนดว่า จะประเมินเรื่องใดควรมีกรอบการประเมินที่ชัดเจน

3. การประเมินกระบวนการ ส่วนนี้หมายถึง การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ว่า เป็นไปตามจุดประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

4. การประเมินผลผลิต คือ การประเมินผลผลิตและผลกระทบของโปรแกรมว่า ได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่เป็นการกระทำเพื่อการตัดสินใจเพื่อเริ่มวงจรของการประเมินใหม่ การประเมินส่วนนี้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนมาแล้วผู้ประเมินต้องการจะประเมินว่าผลผลิตของผู้เรียนทั้งทางสติปัญญา ร่างกายและเจตคติได้

เปลี่ยนแปลงไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหรือไม่ประการใด โดยเปรียบเทียบกับผลก่อนที่จะได้รับการจัดกระทำหรือกระบวนการนั่นเอง

แดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 1970, อ้างถึงใน ส.วาสนา ประมวลพจนานุกรม :132-137) ได้เสนอรูปแบบการประเมินแบบซีบีพี (CIPP Model) ประกอบด้วยการประเมิน 4 อย่าง คือ

1. การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการและความจำเป็นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และการศึกษา ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคทั้งในและนอกระบบสังคมปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในด้านกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ตลอดจนระบบการบริหารระบบการจัดการ เพื่อวิเคราะห์หาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดกับทรัพยากรที่มีอยู่และเป็นทางเลือกที่มีโอกาสทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการได้มากที่สุด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาว่าการดำเนินงานตามโครงการนั้นจะมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรเพื่อที่จะได้สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่

4. การประเมินผลผลิตหรือผลงาน (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ โดยพิจารณาว่าผลที่ได้รับบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือดูว่าผลจากโครงการคุ้มค่าหรือไม่

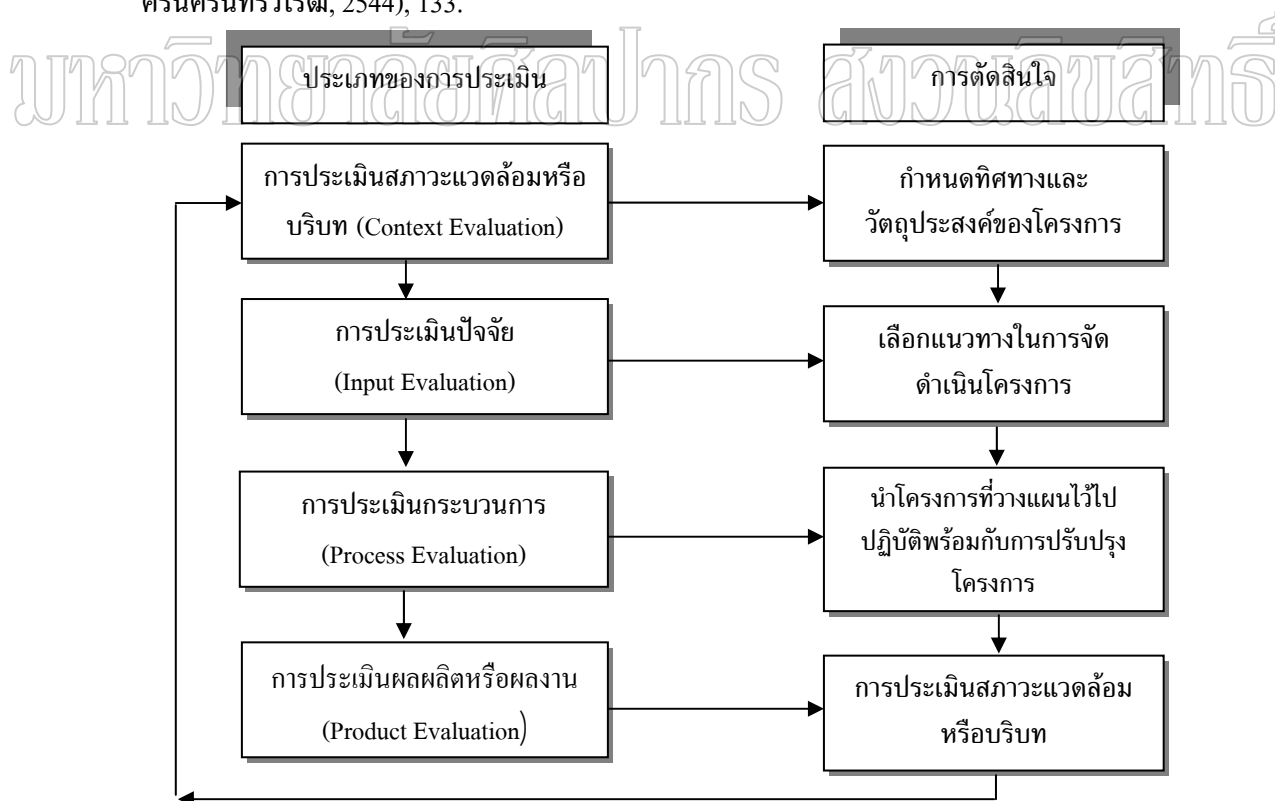
โดยสรุปการประเมินในข้อ 1 และ 2 เป็นการประเมินเพื่อวางแผนโครงการ ส่วนการประเมินในข้อ 3 เป็นการประเมินขณะดำเนินการ และการประเมินในข้อ 4 เป็นการประเมินหลังดำเนินงาน

รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี มีวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินและความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจ ดังแสดงในตารางที่ 1-2 และแผนภูมิที่ 8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงวิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินแบบชิปปี้

การประเมินสภาพแวดล้อม	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ การสำรวจ การวิจัย เอกสาร การสัมภาษณ์ แบบทดสอบวินิจฉัย และวิธี Delphi Technique	โดยการจัดอันดับคุณภาพ การวิเคราะห์ทรัพยากร ยุทธวิธี การออกแบบ กระบวนการ ความเป็นไปได้ และในแง่เศรษฐกิจซึ่งจะใช้วิธีการวิจัยเอกสารและจะทำการศึกษาทดลองนำร่อง	โดยการกำกับ (Monitoring) และติดตามเกี่ยวกับศักยภาพอุปสรรคและควมตื่นตัวในการทำงานของผู้รับผิดชอบโดยการกำหนดข้อมูลหรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจโครงการของกิจกรรมต่าง ๆ และโดยการอธิบายกระบวนการที่กระทำจริงอย่างต่อเนื่องและปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่คาดหมายไว้	1. โดยการระบุการปฏิบัติการ และการวัดผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามจุดมุ่งหมาย 2. เปรียบเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐาน 3. แปลผลโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์โดยพิจารณาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

ที่มา : ส.วาสนา ประवालพฤกษ์, หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544), 133.

แผนภูมิที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินและการตัดสินใจในรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model)

ที่มา : ส.วาสนา ประवालพฤกษ์, หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544), 134.

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ของแบบการประเมินทั้ง 4 แบบ กับการตัดสินใจและการอธิบาย

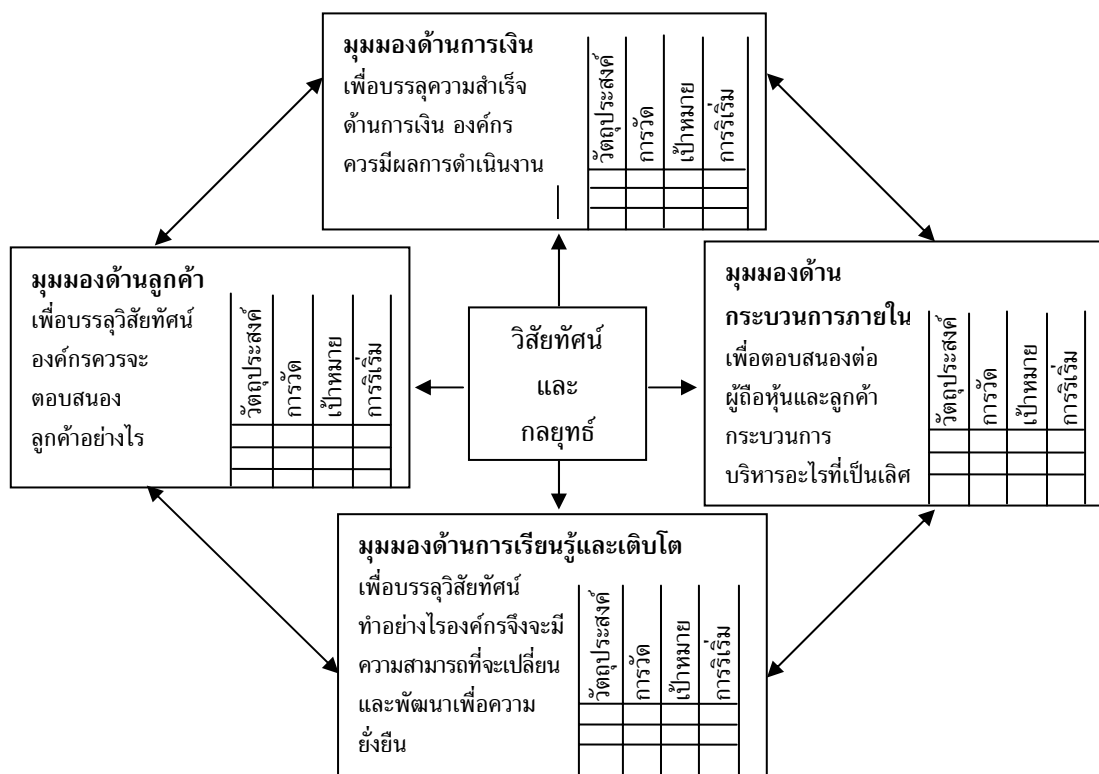
การประเมิน	การตัดสินใจเน้นการปรับปรุง	การอธิบายเน้นผลโดยรวม
สภาวะแวดล้อม	เป็นแนวทางกำหนดวัตถุประสงค์และจัดลำดับความสำคัญ	ทำรายการวัตถุประสงค์และข้อมูลพื้นฐานตามรายการความต้องการ ความเป็นไปได้ และปัญหา
ตัวป้อน	เป็นแนวทางกำหนดยุทธวิธีและระบุวิธีการปฏิบัติ	ทำรายการยุทธวิธีที่เลือก การออกแบบ และเหตุผลที่เลือกมาจากทางเลือกอื่น ๆ
กระบวนการ	เป็นแนวทางในการปฏิบัติ	ทำรายการกระบวนการปฏิบัติงาน
ผลผลิต	เป็นแนวทางในการยุติ ทำต่อ ปรับปรุง หรือทบทวนเพื่อเริ่มใหม่	ทำรายการที่ประสบผลสำเร็จ และการตัดสินใจใหม่อีกครั้ง

ที่มา : ส.วาสนา ประवालพฤษ์, หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544), 135.

การประเมินแบบ CIPP มีลักษณะเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการต่าง ๆ ต่อเนื่องกันเป็นวัฏจักรที่ครบวงจร ซึ่งเป็นแนวคิดริเริ่มแห่งการประเมินที่ต่อเนื่องและการนำผลการประเมินมาปรับแผน และการดำเนินงาน การประเมินนี้เป็นต้นแบบของการประเมินอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ ผลของการประเมินมีประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่ตัดสินใจ และยังสามารถใช้เพื่อตรวจสอบการตัดสินใจครั้งก่อน ๆ ได้อีกด้วย เช่น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการอาจช่วยให้ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ทบทวนโครงสร้างที่ได้ตัดสินใจไปแล้วว่าเหมาะสมหรือไม่ และยังสามารถทบทวนปัจจัยเบื้องต้นอีกครั้งหนึ่ง ข้อคิดในการประเมินดังกล่าวนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกับการตัดสินใจ นอกจากนี้ธรรมชาติของการประเมินแบบนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบจากสภาวะแวดล้อมที่มีอิทธิพลหรือส่งผลกระทบต่อประเมินอย่างมาก (ส.วาสนา ประवालพฤษ์ 2544 : 137)

รูปแบบการประเมินองค์กรแบบสมดุล หรือแบบ BSC (Balanced Scorecard)

รูปแบบ BSC เป็นแนวคิดของโรเบิร์ต แคปแลนด์ และเดวิด นอร์ตตัน (Kaplan and Norton 1996, อ้างถึงใน วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ 2546 : 127) ที่ได้เสนอแนวคิดเรื่องการใช้วัตถุประสงค์ 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโต/การพัฒนา มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร และเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมิน ใช้ในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 9 กรอบแนวคิด BSC

ที่มา : Robert Kaphan and David Norton, **Clarifying and communicating vision and strategy into action : The BSC Framework** [Online], accessed 7 March 2005. Available

from http://www.valuebasedmanagement.net/methods_balancedscorecard.html

แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้ (อัจฉรา จันทร์ฉาย 2546 : 85-86)

1. มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective) ถ้าองค์กรเราประสบความสำเร็จด้านการเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงินควรเป็นอย่างไรในสายตาของผู้ถือหุ้น
 2. มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective) เพื่อให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ เราควรตอบสนองลูกค้าอย่างไร
 3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Business Processes Perspective) เพื่อตอบสนองความพอใจของผู้ถือหุ้นและลูกค้า องค์กรเราควรมีกระบวนการที่เป็นเลิศอะไรบ้าง
 4. มุมมองด้านการเรียนรู้และเติบโต (Learning and Growth Perspective) เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ เราจะทำอย่างไรในการรักษาความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา
- ซึ่งการกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละมุมมองต้องสมดุลกันไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง และในการสร้างเครื่องมือวัดผลองค์กร องค์กรจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) การวัด (Measures) เป้าหมาย (Targets) และการริเริ่มดำเนินการ (Initiatives)

ดังนั้น เมื่อนำหลักการ BSC มาใช้สำหรับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา จำเป็นจะต้องปรับให้สอดคล้องและเหมาะสม ซึ่ง ฌรต ไทยอุทิศ (2547 : 11-19) ได้ปรับชื่อแต่ละมุมมองให้เหมาะสม ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน เปลี่ยนเป็น มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร มุมมองด้านลูกค้า เปลี่ยนเป็น มุมมองด้านนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง มุมมองด้านกระบวนการภายใน เปลี่ยนเป็น มุมมองด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ยังคงชื่อเดิมไว้ และในการกำหนดกรอบรายละเอียดของการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมในแต่ละมุมมอง เพื่อให้เกิดความสมดุลและมีความเป็นเหตุเป็นผลกัน มีรายละเอียดดังนี้

1. มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร เป็นการประเมินการใช้จ่ายงบประมาณและทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ การประเมินค่าใช้จ่ายกับประสิทธิผลที่ได้รับ
2. มุมมองด้านนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง เป็นการประเมินผลผลิต คือ วัตถุประสงค์ทางการเรียนของนักเรียน และการประเมินด้านความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครอง
3. มุมมองด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เป็นการประเมินด้านการจัดทำหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร และคุณภาพการสอน
4. มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา เป็นการประเมินความสามารถของผู้บริหารในการใช้หลักสูตร ความสามารถในการสอนของครูผู้สอน ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษารูปแบบการประเมินต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า การประเมินผลหลักสูตรโดยใช้รูปแบบ CIPP น่าจะเหมาะสมที่สุด เพราะสามารถประเมินได้ทั้งด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ทำให้ได้ข้อมูลทั้งกว้างและลึกสามารถนำมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร และประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสมต่อไป

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงาน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. ทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพ และบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สารการเรียนรู้

กำหนดสารการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

สารการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสารการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสารการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสารการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้นสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมแสดงไว้ในตารางที่ 3

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษา และพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency-Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
4. ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6)
	← การศึกษาภาคบังคับ →			
	← การศึกษาขั้นพื้นฐาน →			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	▲	▲	▲	▲
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 1,000-1,200 ชม.	ไม่น้อยกว่าปีละ 1,200 ชม.

หมายเหตุ

- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา
- สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
- ▲ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545), 8.

คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเกิดความมั่นใจใน

การที่จะสื่อสารกับชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยยังคงความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว ไว้เป็นกรอบสำหรับและแต่ละช่วงชั้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยน และนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ชีวิตประจำวัน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
2. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด ตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และความสัมพันธ์กับบุคคล ภายในวงคำศัพท์ 300-450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)
3. ใช้ประโยคคำเดียว (one word sentence) และประโยคเดียว (simple sentence) ในการสนทนาได้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามระดับชั้น
5. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ในการเสนอข้อมูลที่เป็นความรู้ในวิชาอื่นตามความสนใจและวัย
6. มีความสามารถในการใช้ภาษาภายในห้องเรียนและในโรงเรียนในการแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลิน

ช่วงชั้นที่ 2 (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยน และนำเสนอข้อมูลข่าวสารสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน ตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่าง และนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้า อากาศ ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)
3. ใช้ประโยคเดียว และประโยคผสม สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ
4. เข้าใจข้อความที่เป็นความเรียง และไม่ใช้ความเรียงในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในบริบทที่หลากหลาย
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ตามบริบทของข้อความที่พบตามระดับชั้น

6. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ นำเสนอและสืบค้นข้อมูลความรู้ในวิชาอื่นที่เรียนตามความสนใจและระดับชั้น

7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในห้องเรียน และในโรงเรียนในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อความเพลิดเพลิน

สาระ

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟัง และการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจาก สื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และประโยคง่าย ๆ ในสถานการณ์ใกล้ตัว	1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสังคครอบตัว
2. อ่านออกเสียงคำกลุ่มคำ และประโยคง่าย ๆ ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง	2. อ่านออกเสียงคำ ประโยค และข้อความง่าย ๆ ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง
3. เข้าใจคำ กลุ่มคำ และประโยค โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์ง่าย ๆ	3. เข้าใจประโยค ข้อความสั้น ๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์ และถ่ายโอนข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์เป็นประโยค หรือข้อความสั้น ๆ
4. เข้าใจบทสนทนาเรื่องสั้น ๆ หรือนิทานง่าย ๆ ที่มีภาพประกอบ	4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องสั้น เรื่องเล่า และนิทาน

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. ใช้ภาษาง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อวัตกรรรมง่าย ๆ	1. ใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยใช้วัตกรรรมง่าย ๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา
2. ใช้ภาษาง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อแสดงความต้องการของตนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีง่าย ๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษา	2. ใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อแสดงความต้องการของตนเองเสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล และสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ	3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และสร้างองค์ความรู้โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ
4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งรู้วิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้ผล	4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกของตน และบอกเหตุผล โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้ผล

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสาร ข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งใกล้ตัวทั่วไปด้วยท่าทาง ภาพ คำ และข้อความสั้น ๆ	1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อมและสังคมใกล้ตัวด้วยข้อความสั้น ๆ
2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ในกิจวัตรประจำวัน	2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ใกล้ตัว
3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อข้อมูล ข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้อง	3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ที่ใกล้ตัวได้อย่างมีวิจารณญาณ
4. นำเสนอกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย ตามความสนใจ ด้วยความสนุกสนาน	4. นำเสนอบทเพลง หรือบทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ ตามความสนใจ ด้วยความสนุกสนาน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำ สำนวนง่ายๆ ในการติดต่อปฏิสัมพันธ์ตาม วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำ สำนวน ในการติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา
2. รู้ขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาล งาน ฉลองในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	2. รู้ขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาล งาน ฉลองในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของ
เจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้ได้อย่างมี
วิจารณญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับ ภาษาไทยในเรื่องเสียง สรณะ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่ายๆ	1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับ ภาษาไทยในเรื่องเสียง สรณะ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่ายๆ และนำไปใช้อย่างถูกต้อง
2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย	2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพล ต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. เห็นประโยชน์การรู้ภาษาต่างประเทศในการ แสวงหาความรู้และความบันเทิง	3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการ แสวงหาความรู้และความบันเทิง และการเข้าสู่สังคม
4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษา และวัฒนธรรม	4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษา และวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และ
เป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. เข้าใจคำและกลุ่มคำต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ	1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศ ง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
2. ถ่ายทอดความหมายของคำและกลุ่มคำที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เป็น ภาษาต่างประเทศ	2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่น ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ

- สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก
 มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา	1. ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา ด้วยวิธีการและรูปแบบง่าย ๆ
	2. ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษา

- มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. ใช้ภาษาต่างประเทศอย่างง่าย เพื่อสื่อสารชั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในท้องถิ่นของตน	1. ใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อสื่อสารชั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
	2. ใช้ภาษาต่างประเทศ ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม

จากการที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องการหรือคาดหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในแต่ละช่วงชั้น และให้สถานศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น นำมากำหนดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีสำหรับระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ให้เหมาะสม ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสัดส่วนเวลา วิทยุ ระดับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น แต่การพัฒนาสาระของหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษานั้นว่าเป็นงานใหม่ กระทรวงศึกษาธิการจึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีการจัดทำผังมโนทัศน์ของแต่ละสาระการเรียนรู้ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาเกิดความเข้าใจนำไปใช้เทียบเคียงกับหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้พัฒนาไว้แล้ว อีกทั้งสามารถบูรณาการเชื่อมโยงสาระ ทั้งภายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และบูรณาการแบบข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ชุมชนได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดรายละเอียด

สาระการเรียนรู้แกนกลาง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2546 ใจความสำคัญคือ

ให้ศึกษานำรายละเอียดสาระการเรียนรู้แกนกลางที่คณะอนุกรรมการฯ ได้พัฒนาไว้แล้วไปเป็นแนวในการเทียบเคียง ตรวจสอบ หรือปรับใช้เป็นสาระการเรียนรู้รายปี หรือรายภาค ของหลักสูตรสถานศึกษาในสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 โดยยึดหยุ่นตามธรรมชาติของแต่ละสาระการเรียนรู้หรือช่วงชั้น และให้สถานศึกษากำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ประมาณร้อยละ 30 ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

โครงการนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากทั้งลักษณะของหลักสูตรและการบริหารจัดการหลักสูตรในสถานศึกษา ซึ่งมีผลจากแนวทางการจัดการศึกษาและการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้น เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบหมายให้กรมวิชาการจัดโครงการนำร่องการใช้หลักสูตรเพื่อเป็นต้นแบบแก่โรงเรียนทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องในโครงการโรงเรียนนำร่อง 162 โรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. เพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษา สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้
3. เพื่อให้โรงเรียนนำร่อง เป็นต้นแบบในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่โรงเรียนทั่วไป

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนนำร่องที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2545 แบ่งตามความรับผิดชอบในการดำเนินงานของหน่วยงาน มี 2 ประเภท คือ

1. โรงเรียนนำร่องฯ ที่ดำเนินการโดยกรมวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 162 โรงเรียน ประกอบด้วย

1.1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (จังหวัดละ 1 โรงเรียน) รวม 76 โรงเรียน

1.2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (จังหวัดละ 1 โรงเรียน) รวม 76 โรงเรียน

1.3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (4 ภาคภูมิศาสตร์ ๆ ละ 1 โรงเรียน และกรุงเทพมหานคร) รวม 5 โรงเรียน

1.4 โรงเรียนสังกัดเทศบาล (4 ภาคภูมิศาสตร์ ๆ ละ 1 โรงเรียน และกรุงเทพมหานคร) รวม 5 โรงเรียน

2. โรงเรียนเครือข่ายที่ดำเนินการโดยหน่วยงานต้นสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 1,717 โรงเรียน ประกอบด้วย

2.1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อำเภอละ 1 โรงเรียน และโรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคบังคับ รวม 979 โรงเรียน

2.2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตละ 1 โรงเรียน รวม 472 โรงเรียน

2.3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รวม 194 โรงเรียน

2.4 โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น รวม 60 โรงเรียน

2.5 โรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร รวม 12 โรงเรียน

โครงการนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการได้คัดเลือกโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายให้เข้าร่วมโครงการนำร่องนี้ จำนวน 162 โรงเรียน โดยกำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนดังนี้ (พันธณีย์ วิหคโต 2545 : 14)

1. เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และเทศบาล ขนาดใหญ่ กลาง และเล็กในเขตการศึกษา 1-12 และกรุงเทพมหานคร (จังหวัดละ 2-3 โรงเรียน)

2. ผู้บริหารและคณะครูมีความพร้อมและตั้งใจจริงที่จะเข้าร่วมโครงการ

3. มีการคมนาคมสะดวก เพื่อการนิเทศเยี่ยมชม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนอื่น ๆ

จากการที่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ (เดิม) ได้มีการปรับเปลี่ยนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เป็นเหตุให้เขตการศึกษา 1-12 (เดิม) เปลี่ยนเป็นเขตตรวจราชการ เป็น 13 เขตตรวจราชการ ตามประกาศลงวันที่ 10 มิถุนายน 2546 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการขึ้นใหม่ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. 262/2547 เรื่อง การกำหนดเขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

สภาพการจัดการศึกษาของเขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

จากสรุปผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ เขตตรวจราชการที่ 1-12 และกรุงเทพมหานคร (งวดที่ 1) ประจำปีงบประมาณ 2547 พอสรุปได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวง 2547 : 22-26)

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1 ด้านพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจและสามารถดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าไปส่งเสริมการเขียนแผนการเรียนการสอนและใช้ระบบครูแกนนำสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้การอบรมทบทวนหลักสูตร อบรมเทคนิคการสอนแก่ครูที่ยังไม่ได้รับการอบรม ทำให้สถานศึกษามีพัฒนาการที่เป็นระบบมากขึ้นโดยเฉพาะด้านการบริหารหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการปฏิรูปการเรียนรู้และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

1.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะด้านกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งถือว่ามีสำคัญตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยครูจัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่ต่าง ๆ ได้กำหนดจุดเน้นและพัฒนาครูตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดว่า ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความพึงพอใจในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และครูต้องผ่านเกณฑ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

1.3 ด้านการพัฒนาครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดให้มีการนิเทศภายใน ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การประชุมกลุ่มย่อย การสอนแบบบูรณาการโดยใช้กลุ่มสาระภาษาไทยเป็นแกน มีการจัดค่ายพัฒนาครูแกนนำ ครูสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การนิเทศการสอน การศึกษาดูงาน การนิเทศภายนอกได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ผู้ตรวจราชการเขตพื้นที่และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 ด้านการดูแลนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดให้มีระบบการดูแลนักเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการคัดกรองและแก้ไขปัญหาในเรื่องความยากจน สารเสพติด กลุ่มเสี่ยง ปัญหานักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และปัญหาสภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาของเขตและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ ในปีงบประมาณ 2547 โดยกำหนดกลยุทธ์หรือจุดเน้นเพื่อพัฒนา

โรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้สถานศึกษา ดำเนินการพัฒนาสู่มาตรฐาน

2. การบริหารและการกำกับดูแลสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่ได้ ให้การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพอยู่ในระดับดีทั้งใน ด้านการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและการบริหารงานทั่วไป โดยในภาพรวมพบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการศึกษาค่อนข้างสูง ในขณะที่ สถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนมากและอยู่ในท้องที่ห่างไกลยังไม่มี ความเข้มแข็งเพียงพอที่จะ บริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากมีความขาดแคลนปัจจัยหลายด้าน อาทิ บุคลากรทางด้านการเงิน/บัญชีและการงบประมาณที่ไม่สามารถเกลี้ยให้ตรงกับความต้องการหรือ เหมาะสมกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงานประจำปี แผนการใช้จ่ายงบประมาณ และระบบ ข้อมูลสารสนเทศ บางกรณีที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่เป็นศูนย์กลางการติดต่อราชการ ก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อการติดต่อประสานงานระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งได้พยายามปรับการให้บริการและอำนวยความสะดวก แก่สถานศึกษามากขึ้น เช่น มีการส่งเสริมด้านคุณภาพการจัดการศึกษา มีระบบการช่วยเหลือการ พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา มีการพัฒนาเครือข่าย อิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการ พัฒนาครูโดยจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดระบบ ช่วยเหลือปกป้องคุ้มครองเด็ก จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรและ แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ มีการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการระดมทรัพยากรและสรรพกำลังจากองค์กรท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาตามนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายขององค์กรหลักและนโยบายจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมให้ การศึกษาสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพ มีการส่งเสริมด้านประกันสิทธิและโอกาสทางการศึกษา มีการรณรงค์ส่งเสริมเรื่องการรับนักเรียนอย่างต่อเนื่องและหลากหลายรูปแบบ มีการประสานงาน ระหว่างเครือข่ายสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างทั่วถึง โดยมีการขอรับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ อย่างดี นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมด้านประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา มีการจัด การนิเทศ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้าน การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน การเบิกจ่าย/ควบคุมการเงิน บัญชีและพัสดุ การจัดทำงบประมาณแบบสมดุล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินของ สถานศึกษา เป็นต้น

3. การประกันโอกาสทางการศึกษา ขณะนี้โรงเรียนทั่วประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน มีจำนวนถึง 10,870 โรงเรียน ตั้งอยู่ ในพื้นที่ห่างไกล ทุกกันดาร มีครูสอนไม่ครบชั้น เกิดช่องว่างในเรื่องของการประกันโอกาสทาง การศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกับโรงเรียนได้พยายามแก้ปัญหา

เฉพาะหน้าโดยจัดสอนซ่อมเสริมในกลุ่มสาระ/รายวิชาที่ยังขาด โดยเชิญครูชำนาญการที่เกษียณแล้ว ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้เฉพาะเรื่องมาช่วยสอนเสริม มีการจัดตั้งชมรมครูช่วยครูในแต่ละสาขาวิชาที่ขาดแคลน สนับสนุนให้ครูได้ทำผลงานโดยจัดทำวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ มีแผนกลยุทธ์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริหาร สร้างวัฒนธรรมที่ดีให้ครูอาจารย์ รวมทั้งการใช้สื่อมาช่วยสอน

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนนำร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในปีการศึกษา 2547

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน			จำนวนห้องเรียน			จำนวนบุคลากร	ผู้ช่วยผอ.	ผู้สอนภาษา อังกฤษ
	ป.3	ป.6	รวม	ป.3	ป.6	รวม			
ชลประทานสงเคราะห์ จ.นนทบุรี	179	183	362	4	4	8	54	2	6
วัดเทียนถวาย จ.ปทุมธานี	86	64	150	2	2	4	18	1	3
ลุมพินีบุปผิมย์ จ.พระนครศรีอยุธยา	80	82	162	2	2	4	28	2	6
บ้านน้ำผึ้ง จ.อ่างทอง	29	30	59	1	1	2	11	-	4

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามและประเมินผลการเตรียมความพร้อมและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กับโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระหว่างเดือนมีนาคมถึงเมษายน 2545 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ จำนวน 630 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 36.04 สรุปผลดังนี้ (1) การเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สิ่งที่โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ประชุมชี้แจง อบรม/พัฒนาบุคลากร การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการระดับกลุ่มสาระของโรงเรียน การศึกษาดูงานสัมมนาจากหน่วยงานอื่น การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนรับรู้ และขอความร่วมมือ โดยการประชุมชี้แจง แจกเอกสาร ติดป้ายโปสเตอร์ แจ้งผ่านนักเรียน และการเข้าร่วมประชุมกับชุมชน มีการจัดทำและนำระบบข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในระดับมาก ในเรื่องข้อมูลบุคลากร นักเรียน และแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในระดับมาก ใน 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและการจัดสัดส่วนเวลาเรียน และบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยในเรื่องการใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ และโรงเรียนมีความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2545 ในระดับน้อย เพราะระยะเวลาในการทำหลักสูตรมีน้อย บุคลากรมีความรู้เรื่องหลักสูตรยังไม่ชัดเจน ครูยังไม่มั่นใจในการจัดทำหลักสูตรว่าที่ดำเนินการแล้วถูกต้องหรือไม่ (2) การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคณะครูในโรงเรียน มีการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและจัดสัดส่วนเวลาเรียน กำหนดคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จัดสาระการเรียนรู้ เครื่องมือ การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ และคาดว่าจะทำหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จทันเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เช่น ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน สัมมนาให้ความเห็นชอบหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มสาระร่วมจัดทำกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สำหรับชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและสอดคล้องความประพฤติของนักเรียน ร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จัดหาเงินทุนและสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ (3) ปัญหาที่พบของโรงเรียนเครือข่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาไม่ชัดเจน ครูขาดความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เวลาในการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอ และบุคลากรมีภาระงานมาก (4) ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมีความต้องการในเรื่องสนับสนุนเอกสาร/คู่มือในการจัดทำหลักสูตร นิเทศติดตาม กำกับดูแล เป็นพี่เลี้ยงในการทำหลักสูตร และให้คำแนะนำตอบข้อสงสัย/ปัญหา หน่วยงานที่โรงเรียนต้องการความช่วยเหลือ ได้แก่ กรมต้นสังกัด กรมวิชาการ มหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏ

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546 ข : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 468 โรงเรียน จาก 63 จังหวัด ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 และชุมชน เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกันยายน พ.ศ. 2545 สรุปผลการวิจัยดังนี้ (1) ปัจจัยในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้และมีความตระหนักในการจัดการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีความเป็นผู้นำทางวิชาการในระดับมาก และชุมชนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในระดับปานกลาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ส่วนใหญ่มีจำนวนห้องเรียนเพียงพอแก่นักเรียน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโรเนียว เครื่องขยายเสียง มีแหล่งการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพียงพอในระดับปานกลาง

(2) กระบวนการในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง จัดครูเข้าสอนตรงตามวุฒิ และตรงกับความรู้ความสามารถในกลุ่มสาระที่สอน แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดแคลนครู มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและมีแผนการใช้อาคาร สถานที่ มีการส่งเสริมสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่วนด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ได้มีการวางแผนนิเทศ และผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนผู้สอนให้ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของครูและนักเรียน ครูส่วนใหญ่ได้กำหนดเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด ปฏิบัติจริงและส่งเสริมคุณธรรม นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ และสื่อที่ใช้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ใช้แบบทดสอบอัตนัย แบบวัดภาคปฏิบัติ และแบบประเมินสภาพจริง โดยครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยม นอกจากนี้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน (3) ผลผลิตของการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน มีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในระดับมาก และนักเรียนมากกว่าร้อยละ 93.0 ผ่านเกณฑ์การประเมินของทุกกลุ่มสาระ (4) สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรไม่ชัดเจน มีภาระงานพิเศษมาก และขาดแคลนครูโดยเฉพาะวิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ขาดผู้นิเทศที่มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการนิเทศ ครูไม่เข้าใจสาระการเรียนรู้ การจัดทำแผนบูรณาการ วิธีการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมยังไม่หลากหลาย และนักเรียนไม่ได้เลือกตามความสนใจ

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546 ค : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2545 มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2545 กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร จำนวน 768 โรงเรียน จาก 39 จังหวัด ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร จำนวน 768 คน ครู จำนวน 7,309 คน และนักเรียนจำนวน 13,995 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึง 15 มีนาคม 2546 สรุปผลการวิจัยดังนี้ (1) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีความพร้อมด้านบุคลากรตามกลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา และสถานศึกษาขาดความพร้อมด้านบุคลากรตามกลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ และคณิตศาสตร์ สถานศึกษามีการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรในระดับมาก ได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการ/วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม

ภายในโรงเรียน และการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ บุคลากรในสถานศึกษามี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรอยู่ใน ระดับมาก หลักสูตรสถานศึกษามีความเหมาะสมเพราะเป็นหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ ของท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (2) การจัดกิจกรรมให้เกิดการ เรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู คือ ครูสอนเน้นให้ผู้เรียนได้คิด ได้ปฏิบัติจริงโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูจัดกิจกรรมการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย สถานศึกษาส่วนใหญ่มีคลินิก ให้คำปรึกษาในแต่ละกลุ่มสาระ (3) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในผลการเรียนรู้ของ นักเรียน และครูมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (4) พฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนมี ความเป็นไทย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ได้ (5) การมีส่วนร่วม ของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ ชุมชนให้การสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ เป็น วิทยากรให้ความรู้ให้นักเรียนศึกษาดูงาน และให้คำปรึกษา

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1 สำนักงาน บัณฑิตกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การติดตามผลการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง ในปีการศึกษา 2546 เขตการศึกษา 1 (2) เปรียบเทียบผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถามและสังกัดของสถานศึกษา (3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 55 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .967 สถิติที่ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการ เปรียบเทียบพหุคูณของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ผลการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตร เขตการศึกษา 1 อยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านสรุปผลการดำเนินการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2) ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตร จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม และสังกัดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน (3) ปัญหาการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตร เขตการศึกษา 1 ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ และ งบประมาณไม่เพียงพอ เอกสารประกอบการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอ ชุมชนและผู้ปกครอง

ยังไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร สถานศึกษาขนาดเล็กมีบุคลากรไม่เพียงพอไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นโยบายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่เน้นมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ครูมีภาระงานมากทำให้มีเวลาในการจัดทำสาระการเรียนรู้มีน้อย การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง และระบบข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษายังไม่เป็นระบบ ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง ปีการศึกษา 2546 มีดังนี้ รัฐควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุน มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนไม่ปรับเปลี่ยนบ่อย กรมวิชาการและกรมต้นสังกัดควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับบุคลากรอย่างทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและการจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษา ควรมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ กรมต้นสังกัดควรมีการกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีบุคลากรครบทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

รสรินทร์ อรอมรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรวิชาสื่อสารการศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตร CIPP Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 10 คน หัวหน้างานหลักสูตร จำนวน 2 คน หัวหน้าโปรแกรม จำนวน 2 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 28 คน นักศึกษา จำนวน 41 คน บัณฑิต จำนวน 40 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 143 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้างานหลักสูตร หัวหน้าโปรแกรม และอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้สอบถามนักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า (1) บริบทหลักสูตรเกี่ยวกับปรัชญา นโยบาย แนวคิดทางการศึกษา แผนการพัฒนาสาขาวิชาของวิทยาลัยพลศึกษา จุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และหลักสูตรมีการประยุกต์นำไปใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่สนับสนุนและเอื้อต่อการเรียนการสอน และสนองความต้องการของผู้ใช้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ นักศึกษามีผลการเรียนจากโรงเรียนเดิมอยู่ในเกณฑ์ไม่ค่อยดี ยังขาดวินัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องเรียน ภาคนวัตกรรมและแหล่งค้นคว้าไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ (3) กระบวนการ เกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับหลักสูตรนี้ให้มากขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีน้อย ทำให้นักศึกษาขาดประสบการณ์ตรง และควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น (4) ผลผลิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มีความเหมาะสมในระดับมาก บัณฑิตมีความรู้ความสามารถตรง

ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร แต่ยังคงความเข้มข้นในการฝึกปฏิบัติด้านกีฬา ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และควรจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มากขึ้น

อรัญญา จุลกรานต์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยประเมิน ในองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อนเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนภาษาอังกฤษ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 216 คน และครูสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวน 432 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ ดำเนินการหาประสิทธิภาพ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบประเมินให้ผู้บริหารและครูสอนทางไปรษณีย์ จำนวน 648 ชุด ได้รับแบบประเมินคืน ทั้งหมด 603 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.05 เลือกฉบับที่สมบูรณ์แล้วเหลือ จำนวน 519 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 80.09 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาความถี่และค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผู้บริหารและครูสอนภาษาอังกฤษ มีความคิดเห็นว่าด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ส่วนด้านปัจจัยป้อนเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต มีความเหมาะสมในระดับพอใช้หรือ ปานกลาง ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผู้บริหารและครูสอนภาษาอังกฤษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักสูตรไม่แตกต่างกัน

ชุตริ ธนาประเสริฐสุข (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2525 โดยใช้แบบจำลองชิปเป็นรูปแบบการประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวม 430 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.87-0.89 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การประเมินบริบท พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก สำหรับความมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร ด้านจำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิต ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาแกนทางธุรกิจ หมวดวิชาชีพ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสม เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และของผู้เรียน ความเหมาะสม ด้านการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมด้านการวัดและการประเมินผล ประโยชน์ต่อการ ประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก ปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์ทางด้าน คุณภาพของตำราเรียน ความสะดวกในการบริการ มีความเหมาะสมในระดับมาก ปัจจัยเบื้องต้น ด้านนักศึกษา ความเพียงพอของอุปกรณ์การสอน คุณภาพของอุปกรณ์การสอน ความสะดวกใน การบริการอุปกรณ์การสอน ความเพียงพอของตำราเรียน ความเพียงพอของเอกสารประกอบ

หลักสูตร คุณภาพของเอกสารประกอบหลักสูตร ความเพียงพอของสถานที่เรียน คุณภาพของสถานที่เรียน ความสะดวกในการบริการ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง กระบวนการผลิต มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านการเตรียมการหลักสูตร ด้านการประเมินผลหลักสูตร ด้านการบริการ และการบริการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีการสอน ด้านการวัดและประเมินผล สำหรับด้านการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และด้านการเตรียมการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะทางวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก

นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 127 คน ประกอบด้วย อาจารย์จำนวน 36 คน นักศึกษาจำนวน 25 คน บัณฑิตจำนวน 33 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 127 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ด้านบริบท อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ วัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนบัณฑิตเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่าจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตและบัณฑิต มีความเห็นว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิต มีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้ เพื่อให้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ชัดเจน และครอบคลุมการจัดการเรียนการสอน สำหรับโครงสร้างของหลักสูตร ควรเพิ่มชั่วโมงการฝึกปฏิบัติงาน เพิ่มชั่วโมงการสอนภาษาอังกฤษ เพิ่มกลุ่มวิชาเอก และกลุ่มภาษา ส่วนเนื้อหาวิชาควรปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยีปัจจุบัน ควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณภาพ ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการ

เรียนการสอน รวมทั้งจัดสรรวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนให้มีจำนวนเพียงพอ และสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคข้อมูลข่าวสาร

แพรวพรรณ จันทน์อัมพร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (งานเลือก) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยใช้รูปแบบ CIPP Model เป็นแนวทางการประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ ศึกษานิเทศก์ กรรมการศึกษา และนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมิน จำนวน 5 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า (1) การประเมินบริบท ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ ศึกษานิเทศก์ กรรมการศึกษาและนักเรียน เห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ แต่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่แน่ใจว่าจะสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และยึดหยุ่นได้ตามสภาพของท้องถิ่น ปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์เห็นว่า ครูอาจารย์มีจำนวนจำกัด และความรู้ความสามารถไม่ตรงตามรายวิชาที่สอน ส่วนกลุ่มครูอาจารย์มีปัญหาด้านการสนับสนุนงบประมาณ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีหลักสูตรวิชาต่อไปอีก กรรมการศึกษาต้องการให้โรงเรียนเลือกสอนงานเกษตรเป็นอันดับแรก และนักเรียนต้องการเรียนแขนงงานประดิษฐ์มากที่สุด (2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านบุคลากร ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียน ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรนี้ แต่มีประสบการณ์ด้านการสอน ครูอาจารย์เคยผ่านการอบรม และมีประสบการณ์ในการสอน กลุ่มประสบการณ์นี้ ศึกษานิเทศก์ มีประสบการณ์การนิเทศมากกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองมีความพร้อม และมั่นใจในการนำหลักสูตรไปใช้ แต่ศึกษานิเทศก์เห็นว่ามีภาระความสนใจและความต้องการของท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย ด้านบริเวณและอาคารสถานที่ ส่วนใหญ่เห็นว่าโดยทั่วไปเหมาะสมกับรายวิชาที่เปิดสอน แต่ศึกษานิเทศก์ไม่แน่ใจว่า โรงเรียนจะมีสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเพียงพอ ด้านสื่อ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ มีเพียงพอกับรายวิชาที่เปิดสอน กลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่แน่ใจว่าห้องสมุดหรือมุมหนังสือ สำหรับนักเรียนค้นคว้า และเอกสารประกอบหลักสูตรสำหรับครูอาจารย์ จะมีเพียงพอหรือไม่ ด้านงบประมาณ เห็นว่ายังไม่เพียงพอ และศึกษานิเทศก์ไม่แน่ใจว่าการจัดสรรงบประมาณจะเหมาะสม สอดคล้องกับรายวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน ส่วนด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน เห็นว่ามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน และควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมมากที่สุด (3) การประเมินกระบวนการ ด้านการบริหารหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า กระบวนการบริหารและการให้บริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับปัจจัยที่มีอยู่ ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยทั่วไปจัดได้เหมาะสม แต่ควรมีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียน และให้ชุมชนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วย ส่วนด้านการ

นิเทศเห็นว่าเหมาะสม แต่ไม่แน่ใจว่าโรงเรียนจะมีหลักฐานเอกสารการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และจะมีการสรุปผลการนิเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (4) การประเมินผลผลิตผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และกรรมการศึกษาเห็นว่า นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า คุณลักษณะที่ได้จากการเรียนวิชานี้มากที่สุดคือ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

งานวิจัยต่างประเทศ

วิลเลียม วินน์ (Winn 1998 : abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กรณีศึกษา : การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมซ่อมบำรุงเครื่องบิน อี-6 เอ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของการฝึกอบรม การซ่อมบำรุงเครื่องบิน อี-6 เอ ของกองทัพเรือระหว่างประสิทธิภาพของคณะผู้ฝึกอบรมกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการฝึกอบรม โดยใช้รูปแบบ CIPP Model ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเสนอแนะแนวทางหลาย ๆ วิธีนั้นอยู่บนพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในหลักทฤษฎีของผู้เรียนที่สามารถสร้างองค์ความรู้และทักษะด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ว่าการเรียนการสอนต้องเหมาะสมในบริบทที่แท้จริง ซึ่งก็มีความหมายมากสำหรับผู้เรียน วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายอยู่บนความเชื่อที่ว่าวิธีการเรียนรู้ในการแก้ปัญหานั้นขึ้นอยู่กับบริบทในการทำงาน

ฟิดอเน (Fidone 1993, อ้างถึงใน รสรินทร์ อรอมรรรัตน์ 2545 : 57) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโปรแกรมวิทยาศาสตร์ระดับมัธยม โดยใช้องค์ประกอบบริบทของโมเดลช่วยในการตัดสินใจหรือรูปแบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) เพื่อเตรียมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในระดับสูง โดยรวบรวมจากครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยม เกรด 6-12 จำนวน 100 คน นักเรียนสายวิทยาศาสตร์ เกรด 10, 11 และ 12 จำนวน 618 คน โดยใช้คำถามเกี่ยวกับการวิจัยจำนวน 6 ข้อ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการกระจายความถี่ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ความต้องการของหลักสูตร ผลของเพศ ระดับของเกรด การมอบหมายงาน และความชอบหรือไม่ชอบของนักเรียน ผลของการประเมินสรุปได้ดังนี้ (1) นักเรียนต้องการประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์อย่างกว้างขวาง รวมทั้งการเยี่ยมชมชุมชนทางวิทยาศาสตร์แห่งอื่นมากกว่าการทดลองในห้องปฏิบัติการและการศึกษาวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมในชั้นเรียน (2) ครูควรเน้นขอบข่ายของจุดประสงค์ในการศึกษาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน เพื่อการพัฒนาทักษะในห้องปฏิบัติการและพัฒนาทักษะการทำงาน (3) ทั้งนักเรียนและครู ต้องการหลักสูตรระยะสั้นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาในสาขาอื่น ๆ โดยกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน (4) ครูในโรงเรียนระดับกลางคิดว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิทยาศาสตร์ เป็นการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับนักเรียนเท่านั้น

เจียง (Chiang 1997 : abstract) ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมเทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องกล 5 ปี ของจูเนียร์ คอลเลจ ในไต้หวัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยใช้ซีบีโมเดล (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างคือ บัณฑิต นักศึกษา คณะ และนายจ้าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมในด้านความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งนักศึกษาพอใจกับหลักสูตรนี้ เช่นเดียวกับทางคณะพอใจกับความสำเร็ของนักศึกษา ส่วนนายจ้างพอใจในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับผลงานของบัณฑิตที่จบการศึกษา (1) ด้านบริบท พบว่า บัณฑิตและนักศึกษา เห็นว่า หลักสูตรไม่ค่อยยืดหยุ่น และสอดคล้องกับเศรษฐกิจอุตสาหกรรมน้อย เนื้อหาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกันมาก และชั่วโมงฝึกงานไม่เหมาะสม (2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า บัณฑิต นักศึกษา และคณะ เห็นว่าอุปกรณ์เครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอน และสื่อทัศนูปกรณ์เหมาะสมดีแล้ว แต่ตำรา เอกสารยังไม่เหมาะสม (3) ด้านกระบวนการ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่ากระบวนการไม่เหมาะสม นักศึกษา และบัณฑิตเห็นว่าเทคนิคการสอนและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ยังไม่เหมาะสม ผู้ดูแลหลักสูตรควรให้ความสนใจ และจัดทำหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนการสอน (4) ด้านผลผลิต พบว่า นายจ้างพอใจกับคุณสมบัติและความสามารถของบัณฑิตมาก โดยเฉพาะด้านการสื่อสาร และการทำงานในหน่วยงาน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร จะเห็นได้ว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรนั้นมีหลายรูปแบบด้วยกัน ได้แก่ (1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เช่น รูปแบบของไทเลอร์ และของแฮมมอนด์ (2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal-Free Evaluation Model) เช่น รูปแบบของสคริฟเวน (3) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เช่น รูปแบบของสเติก (4) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เช่น รูปแบบของสตัฟเฟิลบีม และของโพรวิส และ (5) รูปแบบการประเมินองค์กรแบบสมดุล หรือแบบ BSC (Balanced Scorecard)

ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม หรือที่เรียกว่า CIPP Model ในการประเมินครั้งนี้ ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินทั้งระบบ โดยประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ (1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประเมินวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการ

เรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ (2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง/ชุมชน คุณสมบัตินักเรียน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่ (3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล และ (4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ เจตคติของผู้เรียน ต่อวิชาและครูสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 โดยใช้รูปแบบซิปป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในการประเมิน โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 จำนวน 9 คน จากโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีอนุบาล และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง

2. ผู้สอน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 21 คน จากโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีอนุบาล และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง

3. ผู้เรียน ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) โรงเรียนนาร่อง จำนวน 733 คน จากโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีอนุบาล และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง

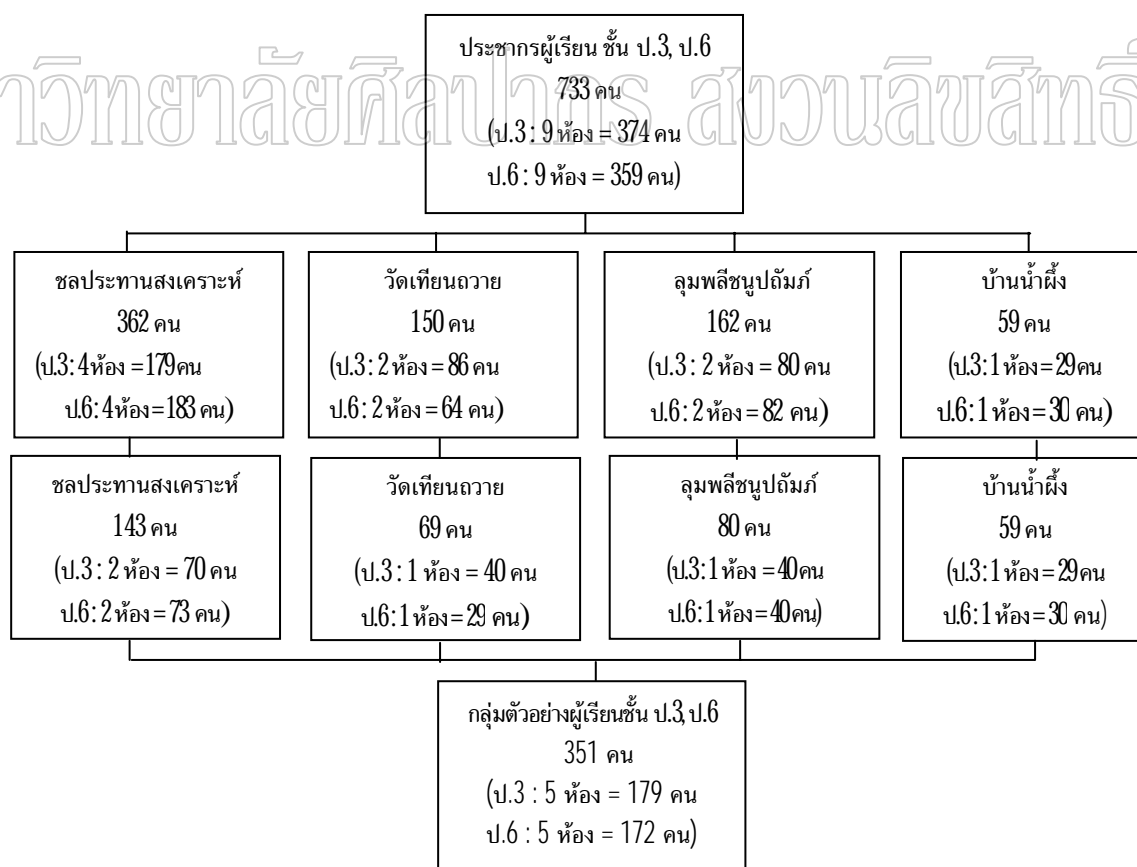
4. ผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และผู้ปกครองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) โรงเรียนนาร่อง จำนวน 733 คน จากโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีอนุบาล และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ผู้บริหาร ศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน ส่วนผู้ช่วยผู้อำนวยการ ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงเป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำนวน 3 คน จากโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีชลประทาน และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง

2. ผู้สอน ศึกษาจากประชากรที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ส่วนครูใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงเป็นครูวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และครูวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คน จากโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีชลประทาน และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง

3. ผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) จากโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีชลประทาน และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง ใช้หน่วยการสุ่มเป็นห้อง คือ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างนั้น ในแต่ละชั้นมีจำนวนห้องมากกว่า 1 ห้อง ให้สุ่ม 50% ของจำนวนห้องในแต่ละชั้น และสุ่มแบบง่าย โดยสถานศึกษาเป็นผู้เลือกให้ แต่ถ้าโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นมีเพียงห้องเดียว ใช้ห้องเดียวนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 351 คน (ดังแผนภูมิที่ 10)

แผนภูมิที่ 10 แสดงขั้นตอนการสุ่มผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้ปกครองผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1 (ป.3) และช่วงชั้นที่ 2 (ป.6) ของโรงเรียนชลประทาน สงเคราะห์ โรงเรียนวัดเทียนถวาย โรงเรียนลุมพินีชูปถัมภ์ และโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง จำนวน 351 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง โดยสุ่มนักเรียนได้ในห้องใดก็นำผู้ปกครองของนักเรียนในห้องนั้นมา เป็นตัวอย่าง

ตารางที่ 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ประชากร									กลุ่มตัวอย่าง								
	ผู้บริหาร		ผู้สอน		ผู้ปกครอง		ผู้เรียน		รวม	ผู้บริหาร		ผู้สอน		ผู้ปกครอง		ผู้เรียน		รวม
	ผอ.	ผู้ช่วย	ทน.	ครู	ป.3	ป.6	ป.3	ป.6		ผอ.	ผู้ช่วย	ทน.	ครู	ป.3	ป.6	ป.3	ป.6	
ชลประทาน สงเคราะห์ จันทบุรี	1	2	1	5	179	183	179	183	727	1	1	1	2	70	73	70	73	291
วัดเทียน ถวาย ฉะเชิงเทรา	1	1	1	3	86	64	86	64	306	1	1	1	1	40	29	40	29	142
ลุมพินี ชูปถัมภ์ ฉะเชิงเทรา	1	2	-	7	80	82	80	82	334	1	1	-	2	40	40	40	40	164
บ้าน น้ำผึ้ง ฉะเชิงเทรา	1	-	1	3	29	30	29	30	122	1	-	1	1	29	30	29	30	121
รวม	4	5	3	18	374	359	374	359	1,496	4	3	3	6	179	172	179	172	718

หมายเหตุ ผอ. หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 ผู้ช่วย หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
 ทน. หมายถึง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นของผู้เรียน อาชีพ รายได้ของผู้ปกครอง และสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้น
2. ตัวแปรตาม คือ ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดังนี้
 - ด้านบริบท ได้แก่ วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้
 - ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร การสนับสนุนส่งเสริมของชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่

ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การนิเทศและติดตามผล

ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลการเรียนรู้ เจตคติของผู้เรียนต่อวิชาและผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ประเภท คือ

1. แบบตรวจสอบเอกสาร เป็นแบบตรวจสอบเอกสารที่ผู้วิจัยได้ปรับใช้มาจากแบบตรวจสอบเอกสารของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และได้เพิ่มเติมหัวข้อเพื่อให้ครอบคลุมกับงานวิจัย ซึ่งเป็นการตรวจสอบในรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในด้านบริบท จำนวน 6 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น จำนวน 4 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 5 ข้อ และด้านผลผลิต จำนวน 2 ข้อ รวมทั้งสิ้น 17 ข้อ

2. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตรในด้านบริบท (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) มี 2 ฉบับ โดยใช้กับผู้ปกครอง และผู้เรียน คือ

2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ความสัมพันธ์กับนักเรียน วุฒิทางการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมคำสั้น ๆ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความเหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้แก่ ด้านบริบท จำนวน 6 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น จำนวน 11 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 3 ข้อ และด้านผลผลิต จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ รวมทั้งสิ้น 25 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questions) สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 3 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนตามความหมาย ดังนี้

3 หมายถึง เหมาะสมมาก

2 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1 หมายถึง เหมาะสมน้อย

2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน ได้แก่ เพศ อายุ ชั้น ปัจจุบันพักอาศัยกับ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมคำสั้น ๆ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้แก่ ด้านบริบท จำนวน 5 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น จำนวน 12 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 12 ข้อ และด้านผลผลิต จำนวน 6 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ รวมทั้งสิ้น 35 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questions) สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 3 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนตามความหมาย ดังนี้

- หมายถึง เหมาะสมมาก
- หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- หมายถึง เหมาะสมน้อย

3. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured interview) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลหลักสูตรในด้านบริบท (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) สำหรับใช้สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ โรงเรียน เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา สาขาวิชาเอก ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้แก่ ด้านบริบท เกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ด้านปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหาร/ชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ งบประมาณ อาคารสถานที่ ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การนิเทศและติดตามผล และด้านผลผลิต เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อผลการเรียนรู้ และวิชา จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์โดยผู้ให้สัมภาษณ์เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ส่วนแบบตรวจสอบเอกสาร ผู้วิจัยปรับใช้มาจากกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษา และดำเนินการสร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบเอกสารให้ครอบคลุมสิ่งที่ประเมิน และประเด็นที่ต้องการ ในแต่ละด้านตามรูปแบบซีพี ดังตารางที่ 5 แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไขให้เหมาะสม แล้วนำมาแก้ไขตามคำแนะนำ เช่น แบบสัมภาษณ์ เดิมผู้วิจัยได้มีประเด็นการสัมภาษณ์มาก อาจารย์ที่ปรึกษาได้แนะนำให้ปรับลดจำนวนลง เพื่อให้ประเด็นการสัมภาษณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ด้านหลักสูตร และด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาดังนี้

ข้อคำถามแต่ละข้อตรงกับประเด็นพิจารณาหรือไม่ โดย

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อนั้นวัดได้ตรงประเด็น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ/ตัดสินใจไม่ได้ว่าข้อนั้นตรงตามประเด็นหรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อนั้นวัดไม่ตรงตามประเด็น

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (พงวรรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 117) โดยผลการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1 ซึ่งมากกว่า 0.5 ทุกข้อ แสดงว่าข้อคำถามสามารถนำไปใช้ได้

4. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบเอกสารที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน ผู้เรียน จำนวน 66 คน ผู้ปกครอง จำนวน 49 คน และตรวจสอบข้อมูลจากหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แผนจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนวัดทรงคนอง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

5. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้เรียน = 0.85 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้ปกครอง = 0.77 ส่วนข้อคำถามในแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้เลือกข้อที่มีค่า t สูง ไว้ใช้ ค่า t ยิ่งสูง แสดงว่าข้อคำถามนั้นจำแนกความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้ตอบได้ดี เกณฑ์ของค่า t ใช้ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งหมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (พงวรรัตน์ ทวีรัตน์ 2540: 132) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ แบบสอบถามของผู้ปกครอง มีข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และแบบสอบถามของผู้เรียน มีข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

อีกครั้ง ส่วนแบบสัมภาษณ์ที่นำไปทดลองกลับมาปรับปรุงแก้ไขประเด็นการสัมภาษณ์ และนำแบบตรวจสอบเอกสารที่นำไปทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งแต่ละเครื่องมือได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ดังนี้

5.1 แบบสอบถามผู้ปกครอง

เดิม	ข้อ 7 ท่านยินดีเสียค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
แก้ไขเป็น	ท่านยินดีเสียค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนกิจกรรมภาษาอังกฤษที่โรงเรียนจัด
เดิม	ข้อ 8 ท่านมีความเห็นว่าชุมชนควรสนับสนุนด้านความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นแหล่งเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
แก้ไขเป็น	ท่านสามารถสอนภาษาอังกฤษแก่บุตรหลานหรือมีบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษมาช่วยสอน
เดิม	ข้อ 9 ชุมชนมีสื่อในท้องถิ่นที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนภาษาอังกฤษ
แก้ไขเป็น	ชุมชนพร้อมที่จะสนับสนุนสื่อในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เดิม	ข้อ 18 บุตรหลานมีโอกาสได้เรียนภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ
แก้ไขเป็น	โรงเรียนมีการจัดเข้าค่ายภาษาอังกฤษหรือชมรมภาษาอังกฤษ
เดิม	ข้อ 23 บุตรหลานดูโฆษณาหรือภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ
แก้ไขเป็น	บุตรหลานชอบดูโฆษณา/การ์ตูน/รายการต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ

5.2 แบบสอบถามผู้เรียน

เดิม	ข้อ 23 นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศ
แก้ไขเป็น	โรงเรียนจัดเข้าค่ายภาษาอังกฤษหรือชมรมภาษาอังกฤษ
เดิม	ข้อ 6 ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษดี
แก้ไขเป็น	ในวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย ครูสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจดี
เดิม	ข้อ 9 ครูเตรียมการสอนอย่างดีก่อนเข้าสอนทุกชั่วโมง
แก้ไขเป็น	ครูภาษาอังกฤษเข้าสอนทุกชั่วโมงและตรงเวลา
เดิม	ข้อ 33 บุตรหลานดูโฆษณาหรือภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ
แก้ไขเป็น	นักเรียนชอบดูโฆษณา/การ์ตูน/รายการต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ

6. ได้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบเอกสารฉบับสมบูรณ์

7. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบเอกสาร ไปใช้จริง

8. นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้เรียน = 0.87 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้ปกครอง = 0.89 และข้อคำถามทุกข้อทั้งแบบสอบถามของผู้ปกครอง และผู้เรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งสิ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน นำร่อง 4 โรงเรียน ของเขตตรวจราชการที่ 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบเอกสาร

2. นำหนังสือที่ได้รับการอนุมัติแล้วไปให้หน่วยงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมด้วยจัดเตรียมแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบเอกสาร ให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการ โดยผู้วิจัยไปเก็บข้อมูล และดำเนินการสัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสาร โดยมีการประสานขออนัดหมายวัน เวลา ในการเก็บข้อมูลทุกกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. อธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการตอบแบบสอบถาม และการตรวจสอบเอกสารในครั้งนี้

4. แจกแบบสอบถามผู้เรียน จำนวน 351 ฉบับ เพื่อให้นักเรียนได้ตอบ ได้กลับมาครบ แต่ได้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ ใช้ได้เพียง 281 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.06 ส่วนแบบสอบถามผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ฝากให้นักเรียนนำกลับไปให้ผู้ปกครองตอบ แล้วมีการนัดหมายไปเก็บกลับคืนจำนวน 351 ฉบับ ได้คืน จำนวน 245 ฉบับ แต่ได้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ ใช้ได้เพียง 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.26

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

6. ผู้วิจัยขอคะแนนผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของผู้เรียนทั้ง 2 ช่วงชั้น จากโรงเรียนทั้ง 4 โรง กลับมาวิเคราะห์

7. การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมตัวก่อนไปสัมภาษณ์

7.1 เตรียมแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นให้พร้อม

7.2 เตรียมอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการบันทึกการสัมภาษณ์

7.3 ผู้วิจัยทำความเข้าใจในประเด็นการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งวิธีการบันทึกข้อมูล

ขั้นดำเนินการสัมภาษณ์

7.4 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และบอกจุดประสงค์ของการสัมภาษณ์

7.5 ผู้วิจัยสัมภาษณ์โดยการถามคำถามตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์ และระหว่าง

การสัมภาษณ์อาจถามคำถามใดก่อนหรือหลังก็ได้ตามความเหมาะสม

ขั้นบันทึกผลการสัมภาษณ์

7.6 ผู้วิจัยบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันที โดยการบันทึกเทปและจดบันทึกประกอบ

7.7 บันทึกผลการสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง

ขั้นปิดการสัมภาษณ์

เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว กล่าวขอบคุณผู้ที่ให้สัมภาษณ์พร้อมมอบของที่ระลึก

สรุปกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว

โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง								รวม
	ผู้บริหาร		ผู้สอน		ผู้ปกครอง		ผู้เรียน		
	ผอ.	ผู้ช่วย	หน.	ครู	ป.3	ป.6	ป.3	ป.6	
ชลประทานสงเคราะห์ จ.นนทบุรี	1	1	1	2	24	54	53	64	200
วัดเทียนถวาย จ.ปทุมธานี	1	1	1	1	29	21	33	24	111
ลุมพลีชนูปถัมภ์ จ.พระนครศรีอยุธยา	1	-	-	2	18	18	24	35	98
บ้านน้ำผึ้ง จ.อ่างทอง	1	-	1	1	18	19	23	25	186
รวม	4	2	3	6	89	112	133	148	497

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากได้รับแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและเขียนพรรณนาความ

1.2 การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และผลผลิต โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปตารางและแปลผล

1.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของผู้ปกครอง เมื่อจำแนกตามช่วงชั้นของผู้เรียน อาชีพ และรายได้ ใช้การวิเคราะห์ t-test independent วิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) ของเซฟเฟ (Scheffe)

1.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของผู้เรียน เมื่อจำแนกตามช่วงชั้น ใช้การวิเคราะห์ t-test independent

1.5 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาจัดลำดับและจัดหมวดหมู่ในแต่ละด้านเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลสรุป

เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.00 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

การกำหนดช่วงระดับผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2534: 24)

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ผลการเรียนดีมาก	80-100
3	ผลการเรียนดี	70-79
2	ผลการเรียนปานกลาง	60-69
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50-59
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0-49

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

2.1 การวิเคราะห์สถานภาพข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ใช้คำร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและเขียนพรรณนาความ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปตารางและเขียนพรรณนาความ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบตรวจสอบเอกสาร ใช้คำร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและเขียนพรรณนาความ

สรุปวิธีการดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปรวิธิดำเนินการวิจัย

ตัวแปร	เรื่องที่ประเมิน	ประเด็นพิจารณา	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
ด้าน บริบท	- วิสัยทัศน์ของ ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้	- ความต้องการพัฒนา ผู้เรียนให้มีศักยภาพ สอดคล้องกับความ ต้องการของประเทศ และชุมชน	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- หลักสูตรสถานศึกษา - หลักสูตรกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ - ผู้ปกครอง - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- คุณภาพของ ผู้เรียนที่คาดหวัง	- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับเพื่อนำ ไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- หลักสูตรกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ - ผู้ปกครอง - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- นโยบาย/ จุดเน้นในการ จัดการเรียนรู้	- ผู้เรียนทุกคนได้รับการ พัฒนาเต็มศักยภาพ	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- แผนพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน - ผู้เรียน, ผู้ปกครอง - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- โครงสร้าง ของหลักสูตร	- ความเพียงพอของ เวลาเรียนและสาระ การเรียนรู้	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ผู้ปกครอง, ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- คำอธิบาย รายวิชา	- ความสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสัมภาษณ์	- หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ฯ - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- หน่วยการ เรียนรู้	- คำนึงถึงความสนใจ วุฒิภาวะของผู้เรียน และนำไปสู่การบรรลุ เป้าหมายของ การเรียนรู้	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- แผนการจัดการเรียนรู้ - ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	เรื่องที่ประเมิน	ประเด็นพิจารณา	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
ด้าน ปัจจัย เบื้องต้น	- การสนับสนุน ส่งเสริมของ ผู้บริหาร	- ส่งเสริมให้ผู้สอนได้ พัฒนาตนตามศักยภาพ - เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ของผู้สอนกลุ่มสาระฯ - เอื้ออำนวยความสะดวก ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - ให้ผู้สอนสอนตามวุฒิ การศึกษาที่จบ/ความถนัด	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ผู้ปกครอง - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- การสนับสนุน ส่งเสริมของ ชุมชน/ ผู้ปกครอง	- สนับสนุนด้านความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อใน ท้องถิ่น งบประมาณ	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ผู้ปกครอง - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- คุณสมบัต ของผู้สอน	- มีความรู้ความสามารถ ในวิชาภาษาอังกฤษ - มีความรู้เรื่องจิตวิทยา และพัฒนาการของผู้เรียน - มีทักษะในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตาม ความสนใจของผู้เรียน - มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ - เป็นแบบอย่างที่ดี	- แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ผู้ปกครอง, ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- สื่อ	- มีความเพียงพอ หลาก หลายและเหมาะสม ในการพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียน	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- สื่อประกอบการเรียน การสอน - ผู้ปกครอง, ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	เรื่องที่ประเมิน	ประเด็นพิจารณา	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
ด้าน ปัจจัย เบื้องต้น (ต่อ)	- แหล่งการเรียนรู้	- ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้า	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา - ผู้ปกครอง, ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- งบประมาณ	- สามารถในการระดม หาทุน	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสัมภาษณ์	- แผนการหาทุน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- อาคารสถานที่	- ความเพียงพอและ ความเหมาะสมกับ การทำกิจกรรม	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ห้องเรียน - ผู้ปกครอง, ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
ด้าน กระบวนการ การ	- การจัด กิจกรรม การเรียนรู้	- ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยน ความรู้ระหว่าง กัน - ผู้เรียนทุกคนมีโอกาส เรียนรู้	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- แผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน - ผู้ปกครอง, ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
	- การวัดและ ประเมินผล	- มีการวัดผลประเมินผล ที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ - ติดตามและพัฒนาผู้เรียน - มีระบบการรายงาน ผลการเรียนต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- แผนการวัดผล ประเมินผล - ผู้ปกครอง, ผู้เรียน - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	เรื่องที่ประเมิน	ประเด็นพิจารณา	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
ด้าน กระบวนการ (ต่อ)	- การนิเทศ และติดตามผล	- มีคณะกรรมการนิเทศ ติดตามผล - มีการดำเนินงานของ คณะกรรมการชุดต่าง ๆ อย่างมีระบบ (PDCA) - ผลการดำเนินงาน	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสัมภาษณ์	- แผนการนิเทศภายใน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา
ด้าน ผลผลิต	- ผลการเรียนรู้ - เจตคติต่อวิชา และครูสอน	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ - ความพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อวิชาและครูสอน	- แบบตรวจ สอบเอกสาร - แบบสอบถาม - แบบสัมภาษณ์	- ผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน (ป.3, ป.6) - ผู้เรียน, ผู้ปกครอง - ผู้บริหาร, ผู้สอน	- ค่าร้อยละ - ค่าร้อยละ, \bar{X} , S.D. - ค่าร้อยละ, วิเคราะห์เนื้อหา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียน และได้มีการตรวจสอบเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จากการตรวจสอบเอกสาร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของผู้เรียน อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้เรียนในด้านช่วงชั้นการเรียนรู้

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

**ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน
โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4**

ตารางที่ 6 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	4	66.67
2. หญิง	2	33.33
รวม	6	100.00
อายุ		
1. 41-50 ปี	-	-
2. 50 ปีขึ้นไป	6	100.00
รวม	6	100.00
ตำแหน่ง		
1. ผู้อำนวยการ	4	66.67
2. ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	2	33.33
รวม	6	100.00
วุฒิทางการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	2	33.33
2. ปริญญาโท	4	66.67
3. ปริญญาเอก	-	-
รวม	6	100.00
สาขาที่จบ		
1. บริหารการศึกษา	5	83.33
2. ศึกษาศาสตร์	1	16.67
รวม	6	100.00
ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน		
1. 1-5 ปี	2	33.33
2. 6-10 ปี	-	-
3. 11-15 ปี	2	33.33
4. 16-20 ปี	1	16.67
5. 21 ปีขึ้นไป	1	16.67
รวม	6	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้บริหาร จำนวน 6 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ 66.67 เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.67 มีอายุมากกว่า 50ปีทุกคน และผู้บริหารส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 66.67 จบสาขาบริหารการศึกษา ร้อยละ 83.33 รองลงมา จบคณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 16.67 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า มีประสบการณ์ระหว่าง 1-5 ปี และระหว่าง 11-15 ปี จำนวนร้อยละ 33.33 รองลงมา มีประสบการณ์ระหว่าง 16-20ปี และ 21 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 16.67

ตารางที่ 7 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้สอน

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	1	11.11
2. หญิง	8	88.89
รวม	9	100.00
อายุ		
1. ต่ำกว่า 30ปี	-	-
2. 30-40ปี	1	11.11
3. 41-50ปี	4	44.44
4. 50ปีขึ้นไป	4	44.45
รวม	9	100.00
ตำแหน่ง		
1. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และเป็นผู้สอนชั้น ป.3, ป.6 และมัธยม	3	33.33
2. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.3	3	33.33
3. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.5, 6	3	33.34
รวม	9	100.00
วุฒิทางการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	11.11
2. ปริญญาตรี	7	77.78
3. สูงกว่าปริญญาตรี	1	11.11
รวม	9	100.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สาขาที่จบ		
1. ภาษาอังกฤษ	5	55.56
2. ภาษาไทย	1	11.11
3. ประถมศึกษา	1	11.11
4. ประวัติศาสตร์	1	11.11
5. พ.ม. (ครูพิเศษมัธยม)	1	11.11
รวม	9	100.00
ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน		
1. 5-15 ปี	4	44.45
2. 16-25 ปี	1	11.11
3. 26-35 ปี	3	33.33
4. 36 ปีขึ้นไป	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้สอน จำนวน 9 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 88.89 มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 44.44 ผู้สอน เป็นทั้ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน ร้อยละ 33.33 และมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 77.78 รองลงมา มีวุฒิทางการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และในระดับปริญญาโท จำนวนร้อยละ 11.11 และผู้สอนส่วนใหญ่จบเอกภาษาอังกฤษ ร้อยละ 55.56 เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า มีประสบการณ์ระหว่าง 5-15 ปี ร้อยละ 44.45 รองลงมา มีประสบการณ์ระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 33.33 และลำดับสุดท้าย มีประสบการณ์ระหว่าง 16-25 ปี และ 36 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ 11.11

ตารางที่ 8 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	77	38.31
2. หญิง	124	61.69
รวม	201	100.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพของท่านเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
1. บิดา	62	30.84
2. มารดา	105	52.24
3. ญาติ	33	16.42
4. ไม่ระบุ	1	0.50
รวม	201	100.00
เป็นผู้ปกครองของ		
1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	89	44.28
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	112	55.72
รวม	201	100.00
จังหวัด		
1. นนทบุรี	78	38.80
2. ปทุมธานี	50	24.88
3. พระนครศรีอยุธยา	36	17.91
4. อ่างทอง	37	18.41
รวม	201	100.00
วุฒิทางการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	168	83.58
2. ปริญญาตรี	17	8.46
3. สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.49
4. ไม่ระบุ	13	6.47
รวม	201	100.00
อาชีพ		
1. รับราชการ	24	11.94
2. รับจ้าง	133	66.17
3. ธุรกิจส่วนตัว	28	13.93
4. อื่น ๆ (แม่บ้าน, นักศึกษา)	14	6.96
5. ไม่ระบุ	2	1.00
รวม	201	100.00
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1. 1-3 คน	49	24.38
2. 4-6 คน	125	62.19
3. 7-9 คน	27	13.43
รวม	201	100.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	113	56.22
2. 10,000 - 20,000 บาท	67	33.33
3. 20,001 - 30,000 บาท	12	5.97
4. 30,001 บาทขึ้นไป	3	1.49
5. ไม่ระบุ	6	2.99
รวม	201	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครอง จำนวน 201 คน ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 61.69 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 44.77 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 32.34 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นมารดา ร้อยละ 52.24 รองลงมาเป็นบิดา ร้อยละ 30.84 และส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 55.72 รองลงมาเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 44.28 และส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดนนทบุรี ร้อยละ 38.80 รองลงมาอยู่ในจังหวัดปทุมธานี ร้อยละ 24.88 และอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยที่สุด ร้อยละ 17.91 และเมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 83.58 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 8.46 และระดับปริญญาโท ร้อยละ 1.49 เมื่อจำแนกตามอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 66.17 รองลงมา ได้แก่ อาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 13.93 รับราชการ ร้อยละ 11.94 ซึ่งแต่ละครอบครัวมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 4-6 คน มากที่สุด ร้อยละ 62.19 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกระหว่าง 1-3 คน ร้อยละ 24.38 และเมื่อจำแนกตามรายได้ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 56.22 รองลงมา มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 33.33 และมีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 1.49

ตารางที่ 9 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	144	51.25
2. หญิง	137	48.75
รวม	281	100.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
1. 7-8 ปี	22	7.83
2. 9-10 ปี	110	39.14
3. 11-12 ปี	134	47.69
4. 13-14	13	4.63
5. 16-19	2	0.71
รวม	281	100.00
ชั้น		
1. ประถมศึกษาปีที่ 3	133	47.33
2. ประถมศึกษาปีที่ 6	148	52.67
รวม	281	100.00
จังหวัด		
1. นนทบุรี	117	41.64
2. ปทุมธานี	57	20.28
3. พระนครศรีอยุธยา	59	21.00
4. อ่างทอง	48	17.08
รวม	281	100.00
ปัจจุบันนักเรียนพักอาศัยอยู่กับ		
1. บิดา-มารดา	227	80.78
2. ปู่ ย่า ตา ยาย	35	12.46
3. อื่น ๆ	19	6.76
รวม	281	100.00
นักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนสัปดาห์ละ		
1. 1 ชั่วโมง	77	27.40
2. 2 ชั่วโมง	56	19.93
3. 3 ชั่วโมง	99	35.23
4. 4 ชั่วโมง	49	17.44
รวม	281	100.00
นักเรียนได้เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษนอกโรงเรียน		
1. เรียน	11	3.91
2. ไม่เรียน	270	96.09
รวม	281	100.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ปัจจุบันในโรงเรียน นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติ		
1. เรียน	-	-
2. ไม่เรียน	281	100.00
รวม	281	100.00
มีบุคคลภายนอกมาสอนวิชาภาษาอังกฤษ		
1. มี	92	32.74
2. ไม่มี	189	67.26
รวม	281	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้เรียน จำนวน 281 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.25 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 48.75 มีอายุ ระหว่าง 11-12 ปี ร้อยละ 47.69 รองลงมา อายุระหว่าง 9-10 ปี ร้อยละ 39.14 ผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 52.67 และเป็นผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 47.33 ผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดนนทบุรี ร้อยละ 41.64 รองลงมาอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 21.00 และอยู่ในจังหวัดอ่างทอง น้อยที่สุด ร้อยละ 17.08 และพักอาศัยอยู่กับบิดา-มารดา ร้อยละ 80.78 รองลงมาพักอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ร้อยละ 12.46 ส่วนใหญ่เรียนวิชาภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ร้อยละ 35.23 รองลงมาเรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 27.40 ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษเลย ร้อยละ 96.09 ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างประเทศเลย และไม่มีบุคคลจากภายนอกมาสอนในวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียน ร้อยละ 67.26

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนำร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จากการตรวจสอบเอกสาร

การวิเคราะห์รายการเอกสาร เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 โรงเรียน ผลปรากฏดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 รายการตรวจสอบเอกสารกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

รายการเอกสาร	มี		ไม่มี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านบริบท						
1. วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้	4	100	-	-	4	100
2. คุณภาพผู้เรียน	4	100	-	-	4	100
3. โครงสร้างของหลักสูตร	4	100	-	-	4	100
4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4	100	-	-	4	100
5. คำอธิบายรายวิชา	4	100	-	-	4	100
6. หน่วยการเรียนรู้	4	100	-	-	4	100
ด้านปัจจัยเบื้องต้น						
7. ครูภาษาอังกฤษสอนตรงวุฒิที่จบ	2	50.00	2	50.00	4	100.00
8. เอกสารรายการสื่อที่หลากหลาย	1	25.00	3	75.00	4	100.00
9. ข้อมูลสารสนเทศแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	2	50.00	2	50.00	4	100.00
10. เอกสารหลักฐานการระดมทุน	-	-	4	100.00	4	100.00
ด้านกระบวนการ						
11. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3	75.00	1	25.00	4	100.00
12. แผนการวัดผลประเมินผล	4	100.00	-	-	4	100.00
13. เครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย	4	100.00	-	-	4	100.00
14. เกณฑ์การให้คะแนน	4	100.00	-	-	4	100.00
15. แผนการนิเทศและติดตามผล	-	-	4	100.00	4	100.00
ด้านผลผลิต						
16. เอกสารแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	4	100.00	-	-	4	100.00
17. หลักฐาน/ร่องรอยผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียน	4	100.00	-	-	4	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า เมื่อตรวจสอบรายการของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของโรงเรียนนาร่อง ทุกโรงเรียนมีข้อมูลด้านบริบทครบ และมีครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษจบตรงวุฒิและมีข้อมูลสารสนเทศแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ร้อยละ 50 โรงเรียนส่วนใหญ่มีเอกสารรายการสื่อที่หลากหลายค่อนข้างน้อย กลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่มีเอกสารหลักฐานการระดมทุน มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถึงร้อยละ 75 ทุกโรงเรียนมีแผนการวัดผลประเมินผล มีเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย

มีเกณฑ์การให้คะแนน มีเอกสารแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งมีหลักฐาน/ร่องรอยผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของทุกโรงเรียนไม่มีแผนการนิเทศและติดตามผล

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้ปกครอง ผู้เรียน เพื่อตอบคำถามข้อที่ 1 ที่ว่า “ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตอยู่ในระดับใด เป็นอย่างไร” โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้สอน เป็นภาพรวมรายด้าน ดังปรากฏตารางที่ 11-24

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียนที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยภาพรวม

ความคิดเห็นต่อหลักสูตร	ผู้ปกครอง				ผู้เรียน				ผู้บริหาร	ผู้สอน
	\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม	ลำดับที่	\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม	ลำดับที่	ความเหมาะสม	ความเหมาะสม
1. ด้านบริบท	2.28	0.40	ปานกลาง	1	2.39	0.28	ปานกลาง	2	เหมาะสม	เหมาะสม
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	2.24	0.39	ปานกลาง	2	2.37	0.31	ปานกลาง	3	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
3. ด้านกระบวนการ	2.07	0.59	ปานกลาง	3	2.30	0.33	ปานกลาง	4	เหมาะสม	เหมาะสม
4. ด้านผลผลิต	2.03	0.51	ปานกลาง	4	2.53	0.33	มาก	1	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
รวม	2.15	0.38	ปานกลาง		2.38	0.26	ปานกลาง		เหมาะสม	เหมาะสม

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้ปกครอง และผู้เรียน โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งสองกลุ่ม ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.38 และ $\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.26 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ปกครอง พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น ได้แก่ ด้านบริบท ($\bar{X} = 2.28$, S.D. = 0.40) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{X} = 2.24$, S.D. = 0.39) ด้านกระบวนการ

($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.59) และด้านผลผลิต ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้เรียน พบว่า มีเพียงด้านเดียวที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.33) ส่วนอีก 3 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านบริบท ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.28) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.31) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.33) เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของบริหาร มีความเหมาะสมทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นของผู้สอน ภาพรวม เห็นว่า เหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เห็นว่า ด้านบริบท และด้านกระบวนการ มีความเหมาะสม ส่วนด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านผลผลิต เห็นว่า ไม่เหมาะสม

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครองที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท (วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร และหน่วยการเรียนรู้)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1				ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่
1.	วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ความต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และของชุมชน	2.52	0.61	มาก	1	2.54	0.57	มาก	1
2.	คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นักเรียนมีการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่าง ต่อเนื่องเป็นไปตามวัตถุประสงค์	2.19	0.70	ปาน กลาง	3	2.19	0.75	ปาน กลาง	4
3.	นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษ อย่างเต็มศักยภาพ	2.26	0.67	ปาน กลาง	2	2.20	0.68	ปาน กลาง	3
4.	โครงสร้างของหลักสูตร เวลาเรียนและเนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษมี ความเหมาะสมและเพียงพอ	2.11	0.68	ปาน กลาง	4	2.20	0.66	ปาน กลาง	2
5.	หน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาหรือบทเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ คำนึงถึงวุฒิภาวะของนักเรียน	1.99	0.65	ปาน กลาง	5	2.06	0.56	ปาน กลาง	5
	รวม	2.26	0.40	ปาน กลาง		2.29	0.41	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ด้านบริบท มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.26, S.D. = 0.40$ และ $\bar{X} = 2.29, S.D. = 0.41$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีต่อวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และชุมชนที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52, S.D. = 0.61$) ส่วนผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ และโครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ผลการประเมินของหน่วยการเรียนรู้ว่าการกำหนดเนื้อหาหรือบทเรียนในวิชาภาษาอังกฤษคำนึงถึงวุฒิภาวะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 1.99, S.D. = 0.65$)

ผลการประเมินของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและชุมชนที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.54, S.D. = 0.57$) รองลงมา เวลาเรียนและเนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมและเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.20, S.D. = 0.66$) นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างเต็มศักยภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.20, S.D. = 0.68$) นักเรียนมีการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.19, S.D. = 0.75$) และมีการกำหนดเนื้อหาหรือบทเรียนในวิชาภาษาอังกฤษคำนึงถึงวุฒิภาวะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.06, S.D. = 0.56$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียนที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท (นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1				ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่
1.	นโยบาย/จุดเน้นในการเรียนรู้ นักเรียนได้รับการพัฒนาด้าน ภาษาอังกฤษอย่างเต็มศักยภาพ	2.46	0.57	ปาน กลาง	2	2.30	0.50	ปาน กลาง	2
2.	โครงสร้างของหลักสูตร เวลาเรียนและเนื้อหาของวิชาภาษา อังกฤษมีความเหมาะสม เพียงพอ	2.56	0.72	มาก	1	2.61	0.50	มาก	1
3.	หน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาหรือเรื่องในวิชาภาษาอังกฤษ คำนึงถึงวุฒิภาวะของนักเรียน	2.38	0.55	ปาน กลาง	3	2.25	0.45	ปาน กลาง	3
	รวม	2.45	0.27	ปาน กลาง		2.34	0.27	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.45, S.D. = 0.27$ และ $\bar{X} = 2.34, S.D. = 0.27$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีต่อโครงสร้างของหลักสูตรที่ว่าเวลาเรียนและเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมเพียงพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56, S.D. = 0.72$) รองลงมา นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างเต็มศักยภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.46, S.D. = 0.57$) และเนื้อหาหรือเรื่องที่สอนคำนึงถึงความสนใจ/วุฒิภาวะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.38, S.D. = 0.55$)

ผลการประเมินของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อโครงสร้างของหลักสูตรเกี่ยวกับเรื่องเวลาเรียนและเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมเพียงพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.61, S.D. = 0.50$) รองลงมา นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างเต็มศักยภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.30, S.D. = 0.50$) และเนื้อหาหรือเรื่องที่สอนคำนึงถึงความสนใจ/วุฒิภาวะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.25, S.D. = 0.45$)

จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท (วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้) โดยภาพรวม มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและชุมชนที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวังมีการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้ได้รับความรู้/ทักษะทางภาษาอย่างเต็มตามศักยภาพ ส่วนโครงสร้างของหลักสูตร มีการจัดเวลาเรียน/เนื้อหาเพียงพอและเหมาะสม คำอธิบายรายวิชา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดหน่วยการเรียนรู้ว่า จัดโดยคำนึงถึงสภาพเด็ก สภาพปัญหาชุมชน และคำนึงถึงหลักและวิธีการสอนที่เน้นเป็นหน่วย มีการเรียนและฝึกทักษะต่าง ๆ ทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน และนำเอาสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาคที่กำหนดไว้ไปบูรณาการจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ แต่ละหน่วยประกอบด้วยผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้และจำนวนเวลาสำหรับจัดการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ ผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท (วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้) โดยภาพรวม มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่าผู้สอนให้ความเห็นตรงกันว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและของประเทศ คือเป็นการพัฒนาและเสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ส่งเสริมความสามารถเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน (ยึดตามเอกสารของกรมวิชาการ) คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง ต้องการให้นักเรียนอ่านได้ พูด/สื่อสารได้ มีความสามารถในการใช้ภาษา วัฒนธรรมนิยมของเจ้าของภาษา นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ ใช้วิธีการสอนแบบตามสภาพจริง ให้เด็กเรียนรู้จากสภาพจริง ของจริง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนมีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ส่วนโครงสร้างของหลักสูตร ผู้สอนบางคนเห็นว่าเวลาเรียนไม่เพียงพอ เพราะเนื้อหาสาระมากเกินไป แต่บางคนเห็นว่าเวลาเรียนเพียงพอ แต่ควรลดเนื้อหาสาระลงไปบ้าง (เวลาเรียนของช่วงชั้นที่ 1 เรียนสัปดาห์ละ 1-2 ชั่วโมง และช่วงชั้นที่ 2 เรียนสัปดาห์ละ 3-4 ชั่วโมง) คำอธิบายรายวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้มาเขียน ผู้สอนส่วนใหญ่ได้จัดหน่วยการเรียนรู้โดยคำนึงถึงคุณภาพแต่ละช่วงชั้น คำนึงถึงสิ่งที่ใกล้ตัวเด็ก โรงเรียน ครอบครัว ยึดตามแกนกลางของกรมวิชาการ และผู้สอนบางคนจัดหน่วยการเรียนรู้โดยมีการสอบถามเด็กว่าสนใจเรื่องอะไร และต้องการเรียนอะไร

โดยสรุป ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในด้านบริบท (วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้) ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

บริบท	ผู้บริหาร		ผู้สอน		ผู้ปกครอง	ผู้เรียน
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม
วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้	√	-	√	-	มาก	-
คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง	√	-	√	-	ปานกลาง	-
นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้	√	-	√	-	ปานกลาง	ปานกลาง
โครงสร้างของหลักสูตร	√	-	-	√	ปานกลาง	มาก
คำอธิบายรายวิชา	√	-	√	-	-	-
หน่วยการเรียนรู้	√	-	√	-	ปานกลาง	ปานกลาง
สรุป	เหมาะสม		เหมาะสม		ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ผู้บริหาร เห็นว่า ทุกเรื่อง มีความเหมาะสม ผู้สอน เห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตร ไม่เหมาะสม ส่วนเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสม ผู้สอน เห็นว่า วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร และหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เรียน เห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครองที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (การสนับสนุนส่งเสริมของชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ และอาคารสถานที่)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1				ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่
1.	การสนับสนุนส่งเสริมของชุมชน/ ผู้ปกครอง								
	ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนด้าน งบประมาณเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน	2.51	0.62	มาก	1	2.47	0.64	ปาน กลาง	2
	ผู้ปกครอง/ชุมชนสามารถให้ความรู้ ด้านภาษาอังกฤษแก่นักเรียน	1.99	0.76	ปาน กลาง	9	1.95	0.76	ปาน กลาง	9
	ชุมชนพร้อมที่จะสนับสนุนสื่อในท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษา อังกฤษ	2.10	0.77	ปาน กลาง	7	2.15	0.76	ปาน กลาง	6
	คุณสมบัติของผู้สอน								
	ครูภาษาอังกฤษมีจิตวิทยาและ พัฒนาการของเด็กนักเรียน	2.13	0.71	ปาน กลาง	8	2.09	0.73	ปาน กลาง	8
	ครูภาษาอังกฤษมีความรู้ความ สามารถด้านภาษาอังกฤษ	2.47	0.57	ปาน กลาง	3	2.46	0.61	ปาน กลาง	3
	ครูภาษาอังกฤษมีความรับผิดชอบต่อ หน้าที่การสอน	2.17	0.70	ปาน กลาง	5	2.22	0.69	ปาน กลาง	5
	สื่อ								
หนังสือเรียนและสื่อวิชาภาษาอังกฤษมี ความหลากหลาย เพียงพอและ เหมาะสม	2.11	0.71	ปาน กลาง	6	2.13	0.74	ปาน กลาง	7	
แหล่งการเรียนรู้									
โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียน สามารถศึกษาหาความรู้ได้	2.51	0.68	มาก	2	2.48	0.62	ปาน กลาง	1	
อาคารสถานที่									
มีสถานที่เพียงพอและเหมาะสมในการ จัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ	2.30	0.63	ปาน กลาง	4	2.31	0.66	ปาน กลาง	4	
	รวม	2.24	0.37	ปาน กลาง		2.25	0.42	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.24, S.D. = 0.37$ และ $\bar{X} = 2.25, S.D. = 0.42$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.51, S.D. = 0.62$) มีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของครูสอนที่ว่าครูภาษาอังกฤษมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.47, S.D. = 0.57$) รองลงมา ครูภาษาอังกฤษมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่เรียน ($\bar{X} = 2.17, S.D. = 0.70$) ส่วนความคิดเห็นที่มีต่ออาคารสถานที่ และสื่อ/หนังสือเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.30, S.D. = 0.63$ และ $\bar{X} = 2.11, S.D. = 0.71$ ตามลำดับ) และโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.51, S.D. = 0.68$)

ผลการประเมินของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่ว่าผู้ปกครองยินดีสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.47, S.D. = 0.64$) มีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของครูสอน ที่ว่าครูภาษาอังกฤษมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.46, S.D. = 0.61$) รองลงมา ครูภาษาอังกฤษมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่เรียน ($\bar{X} = 2.22, S.D. = 0.69$) ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และสื่อ/หนังสือเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.48, S.D. = 0.62, \bar{X} = 2.31, S.D. = 0.66$ และ $\bar{X} = 2.13, S.D. = 0.74$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียนที่มีต่อการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (คุณสมบัติของครูสอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ อาคารสถานที่)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1				ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่
	คุณสมบัติของครูสอน								
1.	ครูภาษาอังกฤษ มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	2.85	0.36	มาก	1	2.80	0.40	มาก	1
2.	ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน	2.62	0.53	มาก	2	2.59	0.62	มาก	3
3.	ครูภาษาอังกฤษมีความรู้ทางจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน	2.30	0.58	ปาน กลาง	6	2.57	0.55	มาก	4
4.	ครูภาษาอังกฤษมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่เรียน	2.56	0.65	มาก	3	2.66	0.53	มาก	2

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1				ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่
5.	สื่อ หนังสือเรียนหรือสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษ มีหลากหลาย เพียงพอ และเหมาะสม	2.36	0.67	ปาน กลาง	5	2.16	0.71	ปาน กลาง	6
6.	แหล่งการเรียนรู้ นักเรียนมีโอกาสเข้าไปอ่านหนังสือ ภาษาอังกฤษในห้องสมุด	1.94	0.69	ปาน กลาง	7	2.07	0.57	ปาน กลาง	7
7.	นักเรียนมีโอกาสเข้าไปใช้ ห้องปฏิบัติการทางภาษา	1.72	0.74	ปาน กลาง	8	1.83	0.78	ปาน กลาง	8
8.	อาคารสถานที่ มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เพียงพอและเหมาะสม	2.48	0.54	ปาน กลาง	4	2.36	0.61	ปาน กลาง	5
	รวม	2.38	0.27	ปาน กลาง		2.36	0.35	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเหมาะสมอยู่
ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.38, S.D. = 0.27$ และ $\bar{X} = 2.36, S.D. = 0.36$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีต่อ
คุณสมบัติของผู้สอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูภาษาอังกฤษมีความรู้
ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.85, S.D. = 0.36$) ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ตามความ
สนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.62, S.D. = 0.53$) ครูภาษาอังกฤษมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การสอน
($\bar{X} = 2.56, S.D. = 0.65$) ยกเว้น ครูภาษาอังกฤษมีความรู้ทางจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.30, S.D. = 0.58$) ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อ และอาคารสถานที่ มีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้เรียนมีโอกาสเข้าไปอ่านหนังสือภาษาอังกฤษในห้องสมุด
และเข้าไปใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย
($\bar{X} = 1.94, S.D. = 0.69$ และ $\bar{X} = 1.72, S.D. = 0.74$ ตามลำดับ)

ผลการประเมินของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อคุณสมบัติของผู้สอน มีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูภาษาอังกฤษ มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.80, S.D. = 0.40$)
ครูภาษาอังกฤษมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การสอน ($\bar{X} = 2.66, S.D. = 0.53$) ครูมีทักษะ
ในการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.59, S.D. = 0.62$) และครูภาษาอังกฤษมี

ความรู้ทางจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน ($\bar{X} = 2.57, S.D. = 0.55$) รองลงมา ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่ออาคารสถานที่ สื่อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้เรียนมีโอกาสเข้าไปอ่านหนังสือภาษาอังกฤษในห้องสมุด และเข้าไปใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 2.07, S.D. = 0.57$ และ $\bar{X} = 1.83, S.D. = 0.78$ ตามลำดับ)

จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (การสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร การสนับสนุนของชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่) โดยภาพรวม มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ผู้บริหารมีการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สอนภาษาอังกฤษได้พัฒนาตนเอง โดยให้ไปศึกษาต่อ ฝึกอบรมสัมมนาจากสถานที่ต่าง ๆ เช่น ศูนย์ ERIC ที่มีการพัฒนาครูอยู่เสมอ

การสนับสนุนของชุมชน/ผู้ปกครอง ผู้บริหารบางคนได้ให้ความเห็นว่า มีบางโรงเรียน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสอนภาษาอังกฤษ เช่น ผู้ปกครองของนักเรียนชั้น ป.6 ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษมาช่วยสอนภาษาอังกฤษให้ และมีบางโรงเรียนชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น ได้มีการเชิญครูที่ปลดเกษียณก่อนกำหนดมาเป็นวิทยากร เช่น ในวันคริสต์มาส และชุมชนบางแห่งได้ส่งครูชาวต่างชาติมาช่วยสอนให้แก่ชั้นประถม และมีริยม และจัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมภาษาต่างประเทศ โดยมีวิทยากรทั้งชาวต่างชาติ และนักศึกษาปริญญาโทสาขาภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมาช่วยในการจัดกิจกรรมเข้าค่าย

คุณสมบัติของผู้สอน ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรจบภาษาอังกฤษโดยตรง ซึ่งต้องมีความรู้เรื่องภาษา ควรพูดภาษาอังกฤษได้ และต้องมีทักษะทางภาษา แต่ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบภาษาอังกฤษ ส่วนด้านสื่อ อาคารสถานที่ มีความเพียงพอและเหมาะสม และมีการปรับปรุงและส่งเสริมสื่อและแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมให้เหมาะสมกับหลักสูตร เพราะโรงเรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ เช่น มีห้อง Sound Lab ห้องคอมพิวเตอร์ มีการใช้ CAI บ้าง และนักเรียนได้มีโอกาสได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้บ้าง เช่น เข้าเรียนในห้อง Sound Lab ฝึกจากสื่อ CAI และมีการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่บ้าง ส่วนด้านงบประมาณ เป็นปัญหามาก โรงเรียนส่วนใหญ่หางบประมาณใช้เอง บางโรงเรียนได้จาก อบต. บางโรงเรียนขอความร่วมมือจากบริษัท

จากการสัมภาษณ์ ผู้สอน มีความเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (การสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร การสนับสนุนของชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่) โดยภาพรวม ไม่เหมาะสม เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริมโดยพัฒนาครูให้เข้ารับการอบรม เช่น อบรมที่ศูนย์ ERIC เป็นต้น และสนับสนุนด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนเต็มที่ที่ครูต้องการ เช่น สื่อเป็นภาพ เทป ซีดี เป็นต้น และสนับสนุนด้านแหล่งเรียนรู้เพื่อให้การเรียนการสอนมี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น สนับสนุนให้ครูพนักงเรียนไปเข้าค่ายภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษา ศึกษา นอกสถานที่ จัดหาวิทยากรต่างชาติและมีนักศึกษาสาขาวิชาภาษาต่างประเทศมาช่วยจัดการเรียนรู้ และมีผู้สอนบางคนให้ความเห็นว่าผู้บริหารบางคนสนับสนุนให้สอนเน้นเนื้อหามากกว่าที่จะสอน ตามสภาพจริง ผู้บริหารมองว่าสอนแบบสภาพจริงไม่เกิดประโยชน์ เกิดประโยชน์ซ้ำ ทำให้ ครูผู้สอนบางครั้งเพื่อที่ผู้บริหารไม่เข้าใจระบบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การสนับสนุนของชุมชน/ผู้ปกครอง ผู้สอนมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วม ไม่มีความสัมพันธ์ และมีความรู้ภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อย และมีผู้ปกครองบางคนสนใจและเอาใจใส่เด็กมากให้มาเรียนพิเศษ และหาหนังสือเพิ่มเติมให้เด็กได้เรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน/ แหล่งเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เด็กเรียนในห้องเรียน ไม่ค่อยได้ไปเรียนนอกระดานที่ ห้องปฏิบัติการทางภาษามีแต่นักเรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ เพราะอุปกรณ์ชำรุด ใช้ไม่ได้ ห้องสมุดมี หนังสือเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ แต่เด็กส่วนมากดูภาพมากกว่า ส่วนงบประมาณบางครั้งของบจาก ฝ่ายบริหารหรือจากเงินรายหัวเด็ก เงินรายได้จากมูลนิธิ อาคารสถานที่มีเพียงพอ

คุณสมบัติของผู้สอน ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษควรมี ความรู้และทักษะทางภาษาอังกฤษที่ดี และควรจบด้านภาษาอังกฤษโดยตรง แต่ครูผู้สอนจำนวน มากไม่ได้จบด้านภาษาอังกฤษ ไม่มีความรู้ความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษดีพอ ทำให้เด็ก ขาดทักษะการสื่อสารที่ถูกต้อง และมีผู้สอนบางคนให้ความเห็นว่า ครูที่มีจบด้านภาษาอังกฤษ โดยตรง ปัจจุบันความรู้ที่มีเหลือเท่ากับขั้นที่ตนเองสอน

โดยสรุป ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นต่อการประเมิน หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (การสนับสนุนส่งเสริมของ ผู้บริหาร การสนับสนุนของชุมชน/ผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่) ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

ปัจจัยเบื้องต้น	ผู้บริหาร		ผู้สอน		ผู้ปกครอง	ผู้เรียน
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม
การสนับสนุนส่งเสริมของ ผู้บริหาร	√	-	√	-	-	-
การสนับสนุนส่งเสริมของ ผู้ปกครอง/ชุมชน	√	-	-	√	ปานกลาง	-
คุณสมบัติของผู้สอน	√	-	-	√	ปานกลาง	มาก
สื่อ	√	-	-	√	ปานกลาง	ปานกลาง
แหล่งการเรียนรู้	√	-	-	√	มาก	ปานกลาง
งบประมาณ	-	√	-	√	-	-

อาคารสถานที่	✓		✓	-	ปานกลาง	ปานกลาง
รวม	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ผู้บริหาร เห็นว่า ทุกเรื่อง มีความเหมาะสม ส่วนผู้สอน เห็นว่าการสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร และอาคารสถานที่ มีความเหมาะสม เรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง/ชุมชน คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ ไม่เหมาะสม ผู้ปกครอง เห็นว่า แหล่งการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอื่น ๆ ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง/ชุมชน คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ งบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เรียน เห็นว่า คุณสมบัติของผู้สอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนอื่น ๆ ได้แก่ สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครองที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ (การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1				ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2			
		X	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่	X	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่
1.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน	1.84	0.84	ปาน กลาง	3	2.02	0.79	ปาน กลาง	3
2.	การวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลที่ช่วยพัฒนา ผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	2.11	0.70	ปาน กลาง	2	2.13	0.72	ปาน กลาง	2
3.	มีระบบการรายงานผลการเรียนต่อ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ที่ชัดเจนและมี ประสิทธิภาพ	2.13	0.73	ปาน กลาง	1	2.14	0.72	ปาน กลาง	1
	รวม	2.03	0.57	ปาน กลาง		2.10	0.61	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ด้านกระบวนการ โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.57 และ $\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.61 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = 1.84$, S.D. = 0.84) และมีความคิดเห็นต่อการวัดผลประเมินผล ที่ว่าโรงเรียนมีการแจ้งผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.73) รองลงมา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียนและช่วยแนะนำการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 0.70)

ผลการประเมินของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 0.79) และมีความคิดเห็นต่อการวัดผลประเมินผล ที่ว่าโรงเรียนมีการแจ้งผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = 0.72) รองลงมา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียนและช่วยแนะนำการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียนที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ (การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1				ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่
1.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน	2.15	0.63	ปาน กลาง	3	2.19	0.68	ปาน กลาง	3
2.	การวัดผลประเมินผล มีการวัดผลประเมินผลที่ช่วยพัฒนา ผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	2.38	0.61	ปาน กลาง	2	2.43	0.60	ปาน กลาง	1
3.	มีระบบการรายงานผลการเรียนต่อ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ที่ชัดเจนและมี ประสิทธิภาพ	2.59	0.51	มาก	1	2.41	0.61	ปาน กลาง	2
	รวม	2.28	0.30	ปาน กลาง		2.31	0.36	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.28, S.D. = 0.30$ และ $\bar{X} = 2.31, S.D. = 0.36$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.15, S.D. = 0.63$) และมีความคิดเห็นว่าการวัดผลประเมินผล มีระบบการรายงานผลการเรียนต่อผู้เรียน ผู้ปกครองที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59, S.D. = 0.51$) และมีการวัดผลประเมินผลที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.38, S.D. = 0.61$)

ผลการประเมินของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.19, S.D. = 0.68$) มีความคิดเห็นว่าการวัดผลประเมินผลช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพและมีระบบการรายงานผลการเรียนต่อผู้เรียน ผู้ปกครองที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.43, S.D. = 0.60$ และ $\bar{X} = 2.41, S.D. = 0.61$ ตามลำดับ)

จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ (การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล) โดยภาพรวม มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าต้องเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้น เป็นกิจกรรมที่มีความหมาย เน้นฝึกปฏิบัติจริง/เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประสานสัมพันธ์ในการทำงานเป็นกลุ่มโดยครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ ต้องใช้กระบวนการคิดและการฝึกฝนการใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น มีการจัดเข้าค่าย English Camp วิทยากรมีทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ

การวัดผลประเมินผล ต้องเป็นการประเมินตามสภาพจริง เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การทำ Portfolios การฝึกปฏิบัติจริง การประเมินตนเอง เป็นกระบวนการที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและใช้วิธีการที่หลากหลายที่ทุกคนร่วมกัน

การนิเทศและติดตามผล ผู้บริหารส่วนใหญ่มีแผนการนิเทศ ใช้วิธีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ถามครูว่าต้องการอะไร แล้วจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการ เป็นการนิเทศภายใน โดยผู้บริหารนิเทศ หัวหน้าสายชั้นนิเทศ บางแห่งมีการนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้กันเอง

จากการสัมภาษณ์ ผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ (การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การนิเทศและติดตามผล) โดยภาพรวม มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาแต่ละ

ประเด็น พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะการสื่อสาร ฟังพูดอ่านเขียน สืบหาความคิดเห็น มีการทำงานร่วมกันในการศึกษาค้นคว้าและสรุปรายงานจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีการร้องเพลง แสดงท่าทางประกอบ ถามศัพท์ มีทัศนศึกษา บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มีเด็กโครงการแลกเปลี่ยนชาวต่างชาติมาช่วยสอน มีชมรมภาษาอังกฤษทำให้เด็กได้แสดงออก แสดงละคร ได้เขียนรายงาน และมีการเข้าค่าย โดยทางมหาวิทยาลัยราชภัฏช่วยจัดให้มีชาวต่างชาติและนักศึกษาปริญญาโทมาช่วยสอน และมีชุมชนซึ่งเป็นผู้ปกครองมาร่วมสอนพูดภาษาอังกฤษ

การวัดผลประเมินผล ส่วนใหญ่มีการวัดผลที่หลากหลาย ใช้วิธีการประเมิน 70 : 30 เช่น สังเกตและทดสอบก่อนเรียน ขณะเรียนและหลังจบบทเรียน ประเมินชิ้นงาน โครงการแบบทดสอบ การตอบคำถาม มีเกณฑ์การประเมิน โรงเรียนส่วนใหญ่ครูประเมินผลงานนักเรียนเอง แต่มีบางแห่งให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

การนิเทศและติดตามผล ส่วนใหญ่นิเทศกันเองไม่เป็นทางการ พอใครมีปัญหา อาจจะมีการนิเทศ โดยหัวหน้ากลุ่มนิเทศและอาจจะมีผู้ช่วยวิชาการมาดูแล ส่วนโรงเรียนบางแห่งผู้อำนวยการอาจมีการนิเทศโดยให้ทำแผน แล้วนำส่งเพื่อติดตามผล

โดยสรุป ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ (การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การนิเทศและติดตามผล) ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

กระบวนการ	ผู้บริหาร		ผู้สอน		ผู้ปกครอง	ผู้เรียน
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	√	-	√	-	ปานกลาง	ปานกลาง
การวัดและประเมินผล	√	-	√	-	ปานกลาง	ปานกลาง
การนิเทศและติดตามผล	√	-	√	-	-	-
รวม	เหมาะสม		เหมาะสม		ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ผู้บริหาร ผู้สอน มีความคิดเห็นในด้านกระบวนการที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล มีความเหมาะสม ส่วนผู้ปกครองและผู้เรียน เห็นว่าในด้านกระบวนการที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้ปกครองที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต (ผลการเรียนรู้ เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาและผู้สอน)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1				ผู้ปกครองของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ล่ำ ด่ำ ที่
1.	ผลการเรียนรู้								
	ความพอใจผลการเรียนรู้วิชา ภาษาอังกฤษ	2.03	0.71	ปาน กลาง	2	1.96	0.72	ปาน กลาง	3
2.	เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชา								
	ความพึงพอใจที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ	1.91	0.72	ปาน กลาง	3	2.03	0.71	ปาน กลาง	2
3.	เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอน								
	ความพึงพอใจที่มีต่อครูผู้สอน ภาษาอังกฤษ	2.21	0.73	ปาน กลาง	1	2.24	0.65	ปาน กลาง	1
	รวม	2.03	0.57	ปาน กลาง		2.10	0.61	ปาน กลาง	

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ด้านผลผลิต โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.03, S.D. = 0.57$ และ $\bar{X} = 2.10, S.D. = 0.61$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 มีความพอใจผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.03, S.D. = 0.71$) และมีความเห็นว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อครูผู้สอน ($\bar{X} = 2.21, S.D. = 0.73$) และวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 1.91, S.D. = 0.72$) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการประเมินของผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความพอใจผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 1.96, S.D. = 0.72$) และมีความเห็นว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อครูผู้สอน ($\bar{X} = 2.24, S.D. = 0.65$) และวิชาภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.03, S.D. = 0.71$) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของผู้เรียนที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต (เจตคติของผู้เรียนต่อวิชาและผู้สอน)

ข้อ ที่	รายการ	ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1				ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2			
		\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ความ เหมาะ สม	ลำ ดับ ที่
1.	เจตคติของผู้เรียนต่อวิชา								
	ความพึงพอใจที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ	2.45	0.57	ปาน กลาง	2	2.38	0.59	ปาน กลาง	2
2.	เจตคติของผู้เรียนต่อผู้สอน								
	ความพึงพอใจที่มีต่อครูผู้สอน ภาษาอังกฤษ	2.80	0.42	มาก	1	2.75	0.46	มาก	1
	รวม	2.57	0.29	มาก		2.50	0.36	มาก	

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ด้านผลผลิต โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57, S.D. = 0.29$ และ $\bar{X} = 2.50, S.D. = 0.36$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 มีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.80, S.D. = 0.42$) รองลงมา มีความพึงพอใจต่อวิชาภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.45, S.D. = 0.57$)

ผลการประเมินของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75, S.D. = 0.46$) รองลงมา มีความพึงพอใจต่อวิชาภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.38, S.D. = 0.59$)

ตารางที่ 23 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 แยกตามระดับผลการเรียน

เขตตรวจราชการที่	จำนวน นักเรียน		ระดับผลการเรียน (%)							
			ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.3)				ผู้เรียนช่วงชั้น 2 (ป.6)			
	ป.3	ป.6	4	3	2	1	4	3	2	1
4	167	219	47.31	39.52	12.57	0.60	10.96	21.92	26.03	41.10

หมายเหตุ ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 5 ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ปีการศึกษา 2547

จากตารางที่ 23 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 แยกตามระดับผลการเรียน พบว่า ร้อยละของจำนวนผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้ระดับผลการเรียน 4 คิดเป็นร้อยละ 47.31 รองลงมา ระดับผลการเรียน 3 คิดเป็นร้อยละ 39.52 ส่วนระดับผลการเรียน 1 ผู้เรียนได้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.60

ร้อยละของจำนวนผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้ระดับผลการเรียน 1 คิดเป็นร้อยละ 41.10 รองลงมา ระดับผลการเรียน 2 คิดเป็นร้อยละ 26.03 ส่วนระดับผลการเรียน 4 ผู้เรียนได้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.96

จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต (ผลการเรียนรู้) โดยภาพรวม มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผลการเรียนรู้ เพราะได้ผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ เด็กมีทักษะกระบวนการฟัง พูด อ่าน เขียนจากการสอนของคุณครูได้ดี และมีบางแห่งไม่ค่อยพอใจเท่าที่ควร กับผลการเรียนรู้ เนื่องจากตัวสภาพของนักเรียนเองมีความแตกต่างกันมากทั้งสภาพทางเศรษฐกิจทางด้านสมอง และประการสำคัญขาดครูที่จบภาษาอังกฤษโดยตรงและความชำนาญการในการสอนภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์ ผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต (ผลการเรียนรู้ เจตคติต่อวิชา) โดยภาพรวม ไม่เหมาะสม พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ค่อยพอใจต่อผลการเรียนของผู้เรียนเท่าที่ควร เพราะเด็กส่วนใหญ่ยังอ่านไม่ค่อยได้ ผู้สอนบางคนมีความพอใจในผลการเรียนของนักเรียนพอควร เพราะมีผู้เรียนที่มีความพร้อมจะมีผลการเรียนที่น่าพอใจมาก ส่วนนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับปานกลางลงมาก็จะค่อยพัฒนาขึ้นเป็นขั้นต่อน ต้องอาศัยเวลา การฝึกฝน เอาใจใส่ สอนค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ

ผู้สอนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อความพึงใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชาว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อย ไม่ค่อยสนใจที่จะเรียน ไม่ตั้งใจเท่าที่ควร เด็กไม่ค่อยทำการบ้านหรืองานที่ครูสั่งให้ทำ

โดยสรุป ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในด้านผลผลิต (ผลการเรียนรู้ เจตคติต่อวิชา และผู้สอน) ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 สรุปผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

ผลผลิต	ผู้บริหาร		ผู้สอน		ผู้ปกครอง	ผู้เรียน
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม		
ผลการเรียนรู้	√	-	-	√	ปานกลาง	-
เจตคติของผู้เรียนต่อวิชา	-	-	-	√	ปานกลาง	ปานกลาง
เจตคติของผู้เรียนต่อผู้สอน	-	-	-	-	ปานกลาง	มาก
รวม	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ปานกลาง	มาก

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ผู้บริหาร เห็นว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความเหมาะสม ผู้สอน เห็นว่า ผลการเรียนรู้ เจตคติของผู้เรียนต่อวิชา ไม่เหมาะสม ผู้ปกครอง เห็นว่า ทุกเรื่อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เรียนมีเจตคติต่อผู้สอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีเจตคติต่อวิชา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของนักเรียน อาชีพ และรายได้

การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้ปกครอง ผู้เรียน เพื่อตอบคำถามข้อ 2 ที่ว่า “ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันหรือไม่ และเป็นอย่างไร เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของนักเรียน อาชีพ และรายได้” โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบแบบ t-test independent, F-test ดังตารางที่ 25 - 29

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำแนกผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของนักเรียน

ตัวแปร	ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1			ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2			t-test	Sig
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบริบท	89	2.27	0.40	112	2.29	0.41	0.371	.711
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	89	2.24	0.37	112	2.25	0.42	0.123	.902
3. ด้านกระบวนการ	89	2.03	0.57	112	2.10	0.61	0.776	.439
4. ด้านผลผลิต	89	2.00	0.50	112	2.06	0.52	0.821	.413
รวม	89	2.13	0.35	112	2.17	0.40	0.716	.475

Sig < .05

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระหว่างผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านบริบท					
ระหว่างกลุ่ม	0.765	3	0.255	1.592	.193
ภายในกลุ่ม	31.243	195	0.160		
รวม	32.008	198			
ด้านปัจจัยเบื้องต้น					
ระหว่างกลุ่ม	0.793	3	0.264	1.706	.167
ภายในกลุ่ม	30.232	195	0.155		
รวม	31.026	198			
ด้านกระบวนการ					
ระหว่างกลุ่ม	0.509	3	0.170	0.481	.696
ภายในกลุ่ม	68.792	195	0.353		
รวม	69.301	198			
ด้านผลผลิต					
ระหว่างกลุ่ม	1.173	3	0.391	1.482	.221
ภายในกลุ่ม	51.446	195	0.264		
รวม	52.619	198			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	0.461	3	0.154	1.083	.358
ภายในกลุ่ม	27.696	195	0.142		
รวม	28.157	198			

Sig < .05

จากตารางที่ 26 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ด้านบริบท					
ระหว่างกลุ่ม	0.656	3	0.219	1.347	.261
ภายในกลุ่ม	31.008	191	0.162		
รวม	31.664	194			
ด้านปัจจัยเบื้องต้น					
ระหว่างกลุ่ม	0.477	3	0.159	1.015	.387
ภายในกลุ่ม	29.896	191	0.157		
รวม	30.372	194			
ด้านกระบวนการ					
ระหว่างกลุ่ม	2.901	3	0.967	2.785	.042
ภายในกลุ่ม	66.316	191	0.347		
รวม	69.217	194			
ด้านผลผลิต					
ระหว่างกลุ่ม	3.114	3	1.038	4.020	.008
ภายในกลุ่ม	49.314	191	0.258		
รวม	52.427	194			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	1.192	3	0.397	2.837	.039
ภายในกลุ่ม	26.749	191	0.140		
รวม	27.941	194			

Sig < .05

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท และด้านปัจจัยเบื้องต้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังตารางที่ 28 และ 29

ตารางที่ 28 ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000	10,000-20,000	20,001-30,000	30,001 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	1.69	-	0.10	0.43	0.43
10,000-20,000	2.02		-	0.33	0.53
20,001-30,000	2.13			-	0.86
30,001 ขึ้นไป	2.56				-

จากตารางที่ 28 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า ด้านกระบวนการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 29 ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ด้านผลผลิต จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้	\bar{X}	ต่ำกว่า 10,000	10,000-20,000	20,001-30,000	30,001 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	1.62	-	0.14	0.49*	0.09
10,000-20,000	1.96		-	0.35	0.24
20,001-30,000	2.11			-	0.58
30,001 ขึ้นไป	2.20				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 29 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ด้านผลผลิต จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า รายได้ของผู้ปกครอง ต่ำกว่า 10,000.- บาท กับรายได้ของผู้ปกครอง ระหว่าง 20,001-30,000.- บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียน

การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน เพื่อตอบคำถามข้อ 3 ที่ว่า “ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันหรือไม่ และเป็นอย่างไร เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียน” ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียน

ตัวแปร	ผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1			ผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2			t-test	Sig
	N	\bar{X}	S.D.	N	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบริบท	133	2.45	0.27	148	2.34	0.27	3.409	.001
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	133	2.38	0.27	148	2.36	0.35	0.440	.660
3. ด้านกระบวนการ	133	2.28	0.30	148	2.31	0.36	0.781	.435
4. ด้านผลผลิต	133	2.57	0.29	148	2.50	0.36	1.594	.112
	133	2.39	0.22	148	2.37	0.29	0.719	.473

Sig < .05

จากตารางที่ 30 แสดงว่า ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระหว่างนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

ตารางที่ 31 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน ที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ประเด็น ผู้ให้ข้อมูล	ด้านบริบท		ด้านปัจจัยเบื้องต้น		ด้านกระบวนการ		ด้านผลผลิต		
	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	
ผู้บริหาร	1. หลักสูตรที่กำหนดไว้ ขอบข่ายกว้างมาก (1)	- ควรให้ทุกโรงเรียน ปรับปรุงหลักสูตรทุก ปีให้สอดคล้องกับ ผู้เรียน มีมาตรฐาน ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง สาระให้ พอเหมาะพอดี (1)	1. ครุยังขาด ประสบการณ์และ เทคนิควิธีการสอนที่ เหมาะสม (1)	- ครูควรจบ ภาษาอังกฤษโดยตรง และครูควรได้รับการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับ เทคนิค วิธีสอนที่ ทันสมัย (2)	1. บุคลากรน้อย ครูอาจารย์ รับภาระสอนสัปดาห์ละ 26- 27 คาบ แต่ละคนสอนหลาย วิชาทำให้ครูอาจารย์ไม่มี เวลามาประชุมปรึกษาหารือ ในการจัด กิจกรรมการเรียน การสอนบูรณาการ (2)	- หน่วยงานต้น สังกัดควรจัดหา บุคลากรมา ทดแทนครูที่ ขาด (2)	1. ผู้ปกครองส่วน ใหญ่ฐานะยากจน เด็กต้องช่วยงานทาง บ้าน ทำให้ไม่ค่อยมี เวลาทำการบ้าน (1)	- โรงเรียนจัด ทุนการศึกษาให้ (1)	
	2. หลักสูตรไม่ หยุดนิ่ง ปรับอยู่ ตลอดค่าใช้จ่ายใน การจัดทำหลักสูตร ค่อนข้างสูง (1)	- ควรให้ผู้รับผิดชอบ เกี่ยวกับการจัดทำ หลักสูตรสร้างความ ชัดเจนแก่ครูอาจารย์ มากขึ้น (1)	2. ไม่มีครู ชาวต่างชาติมาสอน ในชั้นเรียน (2)	- ควรมีครูชาวต่างชาติ มาสอน เพื่อที่เด็ก นักเรียนจะได้กล้า ที่จะแสดงออก และได้ ทักษะที่ถูกต้อง (2)					
			3. ขาดแคลนสื่อการ เรียนการสอน เอกสารประกอบ การค้นคว้าสำหรับ ครูอาจารย์ (2)	- หน่วยงานต้นสังกัด ควรหกลือภาษาอังกฤษที่ ทันสมัยและเอกสาร เพื่อเป็นเสริมสร้าง ความรู้แก่ครูอาจารย์ (1)					

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็น ผู้ให้ข้อมูล	ด้านบริบท		ด้านปัจจัยเบื้องต้น		ด้านกระบวนการ		ด้านผลผลิต	
	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ผู้บริหาร (ต่อ)			4. ขาดแคลนงบประมาณที่จะสนับสนุน (2)	- รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น (1)				
ผู้สอน	1. หลักสูตรที่ครูทำเอง ล้มเหลว ครูไม่รู้เรื่องหลักสูตร แต่ต้องมาทำหลักสูตร ครูคนที่ จะสอนมากกว่าไม่เข้าใจการจัดทำหลักสูตร (2)	- หน่วยงานที่รับผิดชอบควรอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนให้เข้าใจถึงการทำให้หลักสูตรอย่างถูกต้องและชัดเจน (2)	1. ขาดแคลนครู ซึ่งครูแต่ละคนต้องสอนหลายวิชาสอนวันละ 5-6 ชั่วโมง และยังต้องรับผิดชอบงานธุรการอีกด้วย เช่น งานพัสดุ การเงิน พิมพ์งาน ทำให้ครูไม่มีเวลาที่จะทุ่มเทให้กับการเรียนการสอนเท่าที่ควร (3)	- รัฐบาลควรจัดหาครูมาทดแทนในวิชาที่ขาดครูสอน (2) - ควรจะมีผู้รับผิดชอบงานด้านธุรการมาทำโดยตรง (1)	1. มีเด็กเรียนร่วมมาก เช่น เด็กบกพร่องทางสมอง เด็กพิการทางกาย ทางจิตใจ ออทิสติก (1)	- ควรแยกเด็กเหล่านี้ ออกจากเด็กปกติ เพราะทำให้เด็กปกติได้เรียนไม่ค่อยเต็มที่ (1) - ควรจะหาอาจารย์ที่จบการศึกษาพิเศษมาช่วยสอนดูแลเด็กพิเศษนี้โดยตรง (1)	1. นักเรียนไม่ได้ฝึกใช้ภาษากับเจ้าของภาษาจริง ๆ ขาดความเคยชินในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ (2)	- ควรมีครูชาวต่างชาติมาช่วยสอน เพราะเด็กจะได้เรียนรู้กับเจ้าของภาษา ฝึกความกล้าในการสนทนากับเจ้าของภาษา และจะได้ออกเสียงได้ถูกต้อง (2)

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็น ผู้ให้ข้อมูล	ด้านบริบท		ด้านปัจจัยเบื้องต้น		ด้านกระบวนการ		ด้านผลผลิต	
	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ผู้สอน (ต่อ)			2. ครูผู้สอนจำนวนมากไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษ สำเนียงที่ใช้ไม่ใช่เจ้าของภาษา เป็นแบบไทย ๆ (3)	- ครรมีครูที่จบด้านภาษาอังกฤษโดยตรงมาสอน (3) - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่ไม่ได้จบภาษาอังกฤษโดยตรงได้มีโอกาสอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ (2) - อยกให้ครูภาษาอังกฤษไปอบรมต่างประเทศหรือให้ไปดูงานต่างประเทศและให้ครูมีการอบรมกับครูชาวต่างชาติ (1)			2. เด็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวยากจน ต้องช่วยเหลืองานบ้าน เช่น ต้องเลี้ยงน้อง ไม่มีโอกาสทบทวนบทเรียนครูต้องทบทวนให้ตลอด เป็นเหตุไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษา (1)	
			3. ปัญหาด้านคุณภาพของโสตทัศนูปกรณ์ เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษาค่อนข้างมีปัญหาในการใช้ ซ่อมแซมให้ใช้ได้ยาก (2)	- รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณมากขึ้นเพื่อสามารถซื้ออุปกรณ์ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการทางภาษาให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ (2)				

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็น ผู้ให้ข้อมูล	ด้านบริบท		ด้านปัจจัยเบื้องต้น		ด้านกระบวนการ		ด้านผลผลิต	
	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ผู้สอน (ต่อ)			4. สื่ออุปกรณ์ไม่พร้อม เช่นแบบเรียนไม่มี ตำราเรียนไม่เพียงพอ คู่มือสอนไม่มี (2)	- หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดหาสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยแก่สถานศึกษา (1)				
ผู้ปกครอง	1. เวลาเรียนในวิชาภาษาอังกฤษน้อยเกินไป (17)	- ควรเพิ่มเวลาเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ เรียนทุกวัน แต่ให้อยู่ในเวลาที่เรียนไม่ใช่สอนพิเศษนอกเวลา (30)	1. ขาดบุคลากรทางด้านภาษาอังกฤษ (12)	- อยากได้ครูที่จบภาษาอังกฤษโดยตรงมาสอน (1) - กระทรวงศึกษาธิการควรให้ความสนใจในการจัดจ้างครูสอนภาษาต่างประเทศที่มีความรู้ความสามารถ พูด สื่อสารกับชาวต่างชาติได้มาสอน (1)	1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย (10)	- ควรจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษที่น่าสนใจและสนุกสนานมากกว่าเดิม เช่น มีการจัดเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ชมรมภาษาอังกฤษ เกมทางภาษาทัศนศึกษานอกสถานที่ (26)	1. นักเรียนอ่านไม่ออก ไม่เข้าใจ สำเนียงไม่ถูกต้อง เขียนไม่ได้ เด็กไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ฟัง พูด (42)	- ครูมีครูชาวต่างชาติมาสอน เด็กจะได้กล้าแสดงออกกล้าพูด (31) - ครูควรสอนเน้นการออกเสียงและสำเนียงของภาษาให้ถูกต้อง เน้นหลักไวยากรณ์ฝึกภาคปฏิบัติมากขึ้น (34) - ครูควรมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ดี และถูกต้อง (4)

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็น ผู้ให้ข้อมูล	ด้านบริบท		ด้านปัจจัยเบื้องต้น		ด้านกระบวนการ		ด้านผลผลิต	
	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ผู้ปกครอง (ต่อ)	2. วิชาภาษาอังกฤษ เป็นวิชาที่ค่อนข้าง ยาก ทำให้เด็ก นักเรียนเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน (7)	- อยากให้ ครูผู้สอนสร้างนิสัย ให้เด็กรักเรียนใน วิชาภาษาอังกฤษโดย สร้างบรรยากาศให้ น่าเรียน (4)	2. สื่อประกอบการ เรียนในวิชา ภาษาอังกฤษน้อย (6)	- ทางโรงเรียนควรจัดหา สื่อภาษาอังกฤษที่ น่าสนใจ ทันสมัยให้มีมาก ขึ้น (7)	2. ไม่ทราบ พัฒนาการของ นักเรียนที่ชัดเจน (2)	- ควรให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการ เรียนรู้ของนักเรียน (4)	2. เด็กนักเรียน ไม่ได้เรียน ภาษาอังกฤษตั้งแต่ เล็กทำให้ ปรับตัวไม่ทัน อ่าน สะกดไม่ ถูกต้อง (1)	- ควรจัดหลักสูตร ภาษาอังกฤษให้เรียนตั้งแต่ อนุบาล เด็กจะได้มีทักษะ การออกเสียงที่ขึ้น (6)
			3. ผู้ปกครอง ส่วนมากไม่ค่อยมี ความรู้ภาษาอังกฤษ และไม่ค่อยมีเวลา (8)	- ในชุมชนหรือในตำบล หนึ่งควรมีศูนย์การเรียนรู้ ด้านภาษาอังกฤษ มีสถานที่ และเทคโนโลยีในด้าน การเรียนการสอนให้ทั้ง นักเรียนและผู้ปกครอง สามารถเข้าไปศึกษาได้ อย่างต่อเนื่องโดยควรมี วิทยากรหรือผู้ให้ความรู้ ประจำอยู่ (2)			3. ครูที่สอน ภาษาอังกฤษด ทำให้เด็กไม่ อยากเรียน กลัว ครู จึงไม่กล้า ถาม (8)	- อยากให้ครูสอนเด็กอย่าง จริงจัง สนใจและเข้าใจเด็ก ทุกคน (5)
ผู้เรียน	1. เวลาเรียนน้อย (86)	- ควรเพิ่มเวลา เรียนให้มากขึ้น และให้มีเรียน ทุกวัน (46)	1. ไม่มีครู ชาวต่างชาติสอนใน โรงเรียน (3)	- อยากให้ครูชาวต่างชาติ มาสอน (54)	1. ไม่อยากเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ในตอนบ่าย (1)	- ควรจัดเวลาเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ไว้ช่วงเช้า (1)	1. เวลาสอนครู พูดเร็วเกินไป (5)	- ครูควรสอนช้าๆ สอนให้ นักเรียนเข้าใจทุกคนและสอน ให้สนุก (50) - ครูควรให้ออกาสนักเรียน แสดงความคิดเห็น และให้ คำแนะนำนักเรียนบ้าง (6)

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ประเด็น ผู้ให้ข้อมูล	ด้านบริบท		ด้านปัจจัยเบื้องต้น		ด้านกระบวนการ		ด้านผลผลิต	
	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ผู้เรียน (ต่อ)	2. เวลาเรียนมากเกินไป (4)	- ควรลดเวลาเรียนให้น้อยลง (1)	2. สื่อการเรียนการสอนน้อย/มีไม่ครบ (14)	- ควรมีสื่อการเรียนการสอน/หนังสือเรียนเพิ่มมากขึ้น/มีเนื้อหาใหม่ ๆ และน่าสนใจ (16)	2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษน้อย (39)	- ควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เช่น ชำนาญภาษาอังกฤษ แสดงละคร เกม ร้องเพลง (94)	2. ครูดู บางครั้ง พุดจาไม่สุภาพ อารมณ์เสียบ่อย และตีเจ็บ (11)	- ครูควรพูดจาดี ๆ และควบคุม อารมณ์ไม่ควรถีนักเรียน (8)
	3. เนื้อหาสาระน้อย (7)	- ควรเพิ่มเนื้อหาสาระ (7)	3. ไม่ได้เรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษาเลย (45)	- ควรให้นักเรียนมีโอกาสดูเรียนที่ห้องปฏิบัติการทางภาษาบ้าง (40)	3. ครูมีการทดสอบน้อย (8)	- ครูควรมีการสอบมากขึ้น เช่น สอบพูด/สอบปากเปล่าบ้าง (10)	3. ครูไม่ค่อยมาสอน บางครั้งสอนไม่ครบชั่วโมง และเข้ามาสอนช้า (9)	- ครูควรเข้าสอนตรงเวลา และควรสนใจ เอาใจใส่นักเรียนบ้าง (9)
	4. เนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างยาก เรียนไม่เข้าใจ ทำให้พูด ฟัง อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษไม่ได้ (46)	- ควรปรับให้เนื้อหาไม่ควรรยากหรือง่ายเกินไป เช่น คำศัพท์บางคำยาก ควรจะมีการฝึกและหัดอ่านจนคล่องก่อน แล้วนักเรียนจะอ่านได้และเข้าใจ และควรให้นักเรียนได้ท่องคำศัพท์ทุกวัน (5) - ครูควรนำเรื่องที่นักเรียนสนใจมาสอนบ้าง (2)	4. ครูสอนแต่ในห้องเรียน ไม่พาไปเรียนนอกสถานที่ (16)	- ครูควรพาไปนอกสถานที่บ้าง เด็กจะได้ไม่เบื่อ (24)	4. ครูไม่เคยให้ประเมินผลงานของตนเอง (2)	- ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเองบ้าง (3)		

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนนาร่อง ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนนาร่อง ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของนักเรียน อาชีพ และรายได้ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนนาร่อง ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร 9 คน ผู้สอน 21 คน ผู้ปกครอง 733 คน และ ผู้เรียน 733 คน รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 1,496 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร 6 คน ผู้สอน 9 คน ผู้ปกครอง 201 คน และผู้เรียน 281 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 497 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบตรวจสอบเอกสาร ใช้ตรวจสอบในรายละเอียดของ หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 2) แบบสอบถาม มี 2 ฉบับ สอบถาม ผู้ปกครอง และผู้เรียน เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ 3) แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้บริหาร และผู้สอน เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบค่า t-test independent, F-test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ตามวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4 ของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ส่วนใหญ่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เพศชาย อายุ 50 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาโท บริหารการศึกษา มีประสบการณ์ในตำแหน่ง ตั้งแต่ 1-5 ปี และ 11-15 ปี สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ ระหว่าง 41-50 ปี เป็นครูผู้สอนชั้น ป. 3 และ ป. 6 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาภาษาอังกฤษ มีประสบการณ์ในตำแหน่ง ตั้งแต่ 5-15 ปี สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุตั้งแต่ 31-40 ปี เป็นมารดา และเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้น ป. 6 ส่วนใหญ่อยู่จังหวัดนนทบุรี จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อาชีพรับจ้าง จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน รายได้ของครอบครัว ต่ำกว่า 10,000.- บาทต่อเดือน สถานภาพของผู้เรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 11-12 ปี อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่อยู่จังหวัดนนทบุรี อาศัยอยู่กับบิดา-มารดา เรียนวิชาภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ไม่ได้เรียนพิเศษ ไม่มีครูชาวต่างชาติสอน และไม่มีบุคคลภายนอกมาสอนในวิชาภาษาอังกฤษ

2. ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 โดยภาพรวม พบว่า ผลการประเมินหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านบริบท ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกแต่ละประเด็น พบว่า ผลจากการตรวจสอบรายการมีความครบถ้วน ผลการประเมินของผู้ปกครองที่มีต่อวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ว่าต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและของชุมชน และผลการประเมินของผู้เรียนที่มีต่อโครงสร้างของหลักสูตรที่ว่าเวลาเรียนและเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก และเนื้อหาหรือบทเรียนในวิชาภาษาอังกฤษคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย สำหรับผลการสัมภาษณ์ของผู้สอนที่มีต่อเวลาเรียนในวิชาภาษาอังกฤษว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากเนื้อหาสาระที่ต้องเรียนมีมากเกินไป

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ผลการสัมภาษณ์ของผู้สอนเห็นว่าไม่เหมาะสม เมื่อจำแนกแต่ละประเด็น พบว่า

ผลการประเมินของผู้ปกครองที่มีต่อการสนับสนุนส่งเสริมของชุมชน/ผู้ปกครองที่ว่า ชุมชน/ผู้ปกครองสามารถให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน และผลการประเมินของผู้เรียนที่มีต่อแหล่งการเรียนรู้ที่ว่าผู้เรียนมีโอกาสเข้าไปอ่านหนังสือภาษาอังกฤษในห้องสมุด นักเรียนมีโอกาสเข้าไปใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ส่วนผลการประเมินของผู้เรียนที่มีต่อคุณสมบัติของผู้สอนที่ว่าครูภาษาอังกฤษมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการสัมภาษณ์ของผู้สอนเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกับโรงเรียนเท่าที่ควร มีสื่อการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เพราะอุปกรณ์ชำรุด ใช้ไม่ได้ งบประมาณที่จะใช้ซ่อมแซมน้อย และผู้สอนภาษาอังกฤษรับผิดชอบสอนหลายวิชาหลายชั่วโมง ทำให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อย

2.3 ด้านกระบวนการ ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้ปกครองที่ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ผลการประเมินของผู้เรียนที่มีต่อการวัดและประเมินผลที่ว่าผู้สอนมีการรายงานผลการเรียนที่ชัดเจน และมีการวัดและประเมินผลที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และในระดับปานกลางค่อนข้างมาก สำหรับผลการสัมภาษณ์ของผู้สอนที่มีต่อการนิเทศและติดตามผลว่าไม่มีผู้นิเทศด้านภาษาอังกฤษมานิเทศเลย ต้องนิเทศกันเอง

2.4 ด้านผลผลิต ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินของผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อผู้สอนภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก ส่วนผลการประเมินของผู้ปกครองเห็นว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนนาร่อง ได้ระดับผลการเรียน 4 จำนวนร้อยละ 47.31 และผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ได้ระดับผลการเรียน 4 จำนวนร้อยละ 10.96 ส่วนผลการสัมภาษณ์ของผู้สอนที่มีต่อผลการเรียนของผู้เรียนว่าไม่น่าพอใจ

3. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้ปกครอง โรงเรียนนาร่อง เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนของผู้เรียน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ประเมินหลักสูตรว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างรับราชการ ธุรกิจส่วนตัว และอื่น ๆ (แม่บ้าน, นักศึกษา) ประเมินหลักสูตรว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

เมื่อจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท รายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท และ 30,001 บาท ขึ้นไป ประเมินหลักสูตรว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยผู้ปกครองที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท แตกต่างกับกลุ่มที่มีรายได้ ระหว่าง 20,000-30,000 บาท และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท และด้านปัจจัยเบื้องต้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ในด้านกระบวนการ พบว่า ไม่มีความแตกต่าง ส่วนด้านผลผลิต พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท กับผู้ปกครองที่มีรายได้ ระหว่าง 20,001-30,000 บาท มีความแตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนนาร่อง เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้น การเรียน โดยภาพรวม พบว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ประเมินหลักสูตรว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ จากการประเมินหลักสูตร มีประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียนที่มีต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า หลักสูตรที่กำหนดไว้ขอบข่ายกว้างมาก และหลักสูตรไม่หยุดนิ่ง ปรับอยู่ตลอด และหลักสูตรที่ครูทำเองนั้นล้นเหลือ เวลาเรียนในวิชาภาษาอังกฤษน้อยเกินไป และเนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างยาก

สำหรับข้อเสนอแนะการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านบริบท ได้แก่ โรงเรียนควรปรับปรุงหลักสูตรทุกปีให้สอดคล้องกับผู้เรียน หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรควรสร้างความชัดเจนให้แก่ครูมากขึ้น และควรเพิ่มเวลาเรียนในวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ครูยังขาดประสบการณ์และเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม ขาดครูทางด้านภาษาอังกฤษ และครูแต่ละคนรับผิดชอบสอนหลายวิชาและต้องรับผิดชอบงานธุรการ สื่อการเรียนการสอนมีจำนวนน้อย นักเรียนไม่มีโอกาสได้ไปศึกษานอกสถานที่และไม่ได้เรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา

สำหรับข้อเสนอแนะการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ควรมีครูชาวต่างชาติมาสอน ครูควรมีวุฒิตรงกับ

สาขาวิชาที่สอน หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดหาสื่อภาษาอังกฤษที่ทันสมัยและมีการอบรมแก่ครูที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษโดยตรงให้มีความรู้เทคนิควิธีสอนและใช้สื่อที่ทันสมัย

3. ด้านกระบวนการ พบว่า มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย เนื่องจากโรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอ ครูต้องรับภาระงานสอนหลายวิชาหลายชั่วโมงทำให้ไม่มีเวลามาประชุมปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรม ครูไม่ค่อยให้นักเรียนได้ประเมินผลงานของตนเอง และผู้ปกครองไม่ทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนที่ชัดเจน

สำหรับข้อเสนอแนะการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ ได้แก่ รัฐบาลควรจัดหาครุมาทดแทนในวิชาที่ขาดแคลน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรจัดให้น่าสนใจและสนุกสนาน ในการประเมินผลงานของนักเรียนควรให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

4. ด้านผลผลิต พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการใช้ภาษา ทำให้ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ครูที่สอนภาษาอังกฤษค่อนข้างดุ ทำให้เด็กไม่ยอมเรียน กลัวครู ไม่กล้าแสดงออก ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างไม่มีความรู้และเวลาที่สอนให้แก่นักเรียนได้

สำหรับข้อเสนอแนะการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ด้านกระบวนการ ได้แก่ โรงเรียนควรจัดหาครูชาวต่างชาติมาช่วยสอน เด็กจะได้กล้าแสดงออก และได้ฟัง พูดภาษาที่ถูกต้อง และครูควรสอนเด็กอย่างจริงจัง สนใจ เข้าใจเด็กทุกคน และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ กล้าที่จะคิด กล้าพูด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวราชการที่ 4 ชำรงตัน มีประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย ด้านบริบท พบว่า ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียนที่คาดหวัง นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ในเรื่องเนื้อหาหรือบทเรียนในวิชาภาษาอังกฤษคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียนนั้นค่อนข้างน้อย และเนื้อหาสาระในวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างยาก การกำหนดเวลาเรียนค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่ต้องเรียน ซึ่งปัจจุบันหลักสูตรที่โรงเรียนใช้เป็นหลักสูตรของสถานศึกษาจัดทำขึ้นใช้เองโดยให้เหมาะกับสภาพของสถานศึกษา จากข้อมูลที่ได้ สถานศึกษาส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรโดยยึดของกรมวิชาการ อาจจะไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชน เนื่องจากครูผู้สอนเป็นคนทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบเอง ซึ่งจากข้อมูลที่ครูบางคนให้ไว้ว่า “ครูไม่รู้เรื่อง

หลักสูตร แต่ต้องมาทำหลักสูตร ครูคนที่จะสอนมากกว่า ไม่เข้าใจการจัดทำหลักสูตร” ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2545: บทคัดย่อ) ที่ว่า โรงเรียนมีความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2545 ในระดับน้อย เพราะระยะเวลาในการทำหลักสูตรมีน้อย บุคลากรมีความรู้เรื่องหลักสูตรยังไม่ชัดเจน ครูยังไม่มั่นใจในการจัดทำหลักสูตรว่าที่ดำเนินการแล้วถูกต้องหรือไม่ และบุคลากรมีภาระงานมาก ด้วยเหตุนี้ครูต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งตรงกับบทความของปรีชา สุขธมมาน และคณะ (2545: 6-7) ที่กล่าวไว้ว่า ครูจะต้องศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น คู่มือ แผนการเรียน รวมไปถึงแนวการสอนต่าง ๆ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มาพิจารณาทบทวน จะมีผลให้เกิดความเข้าใจและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ของหลักสูตร แล้วมาศึกษาวัตถุประสงค์เฉพาะ จากนั้นก็ศึกษาวัตถุประสงค์ในเนื้อหาบทเรียน การศึกษาในรูปแบบดังกล่าวจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย และต้องศึกษาเอกสารอื่น ๆ เพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรที่รับผิดชอบ ทั้งนี้จะทำให้ทราบความเคลื่อนไหวได้ตลอดเวลา เพื่อนำมาประยุกต์ให้ทันต่อเหตุการณ์ต่อไป สิ่งที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งก็คือ ต้องศึกษาจุดเน้นของหลักสูตรที่มีเป้าหมายให้เกิดความชำนาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดเน้นที่หลักสูตรต้องการให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนเพื่อผลประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษให้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งจากวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2545 ง : 2) ได้เขียนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

2. จากผลการวิจัย ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหาร การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง/ชุมชน คุณสมบัติของผู้สอน สื่อ แหล่งการเรียนรู้ งบประมาณ และอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในด้านการสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง/ชุมชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อาชีพรับจ้าง รายได้น้อย ไม่ค่อยมีเวลาที่จะเอาใจใส่ต่อการศึกษานอกโรงเรียนเท่าที่ควร ประกอบกับผู้เรียนขาดโอกาสที่จะเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่วนใหญ่เรียนแต่ในห้องเรียน ไม่ค่อยได้เรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา ทำให้ขาด

ทักษะในการใช้ภาษา ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางภาษา ขำรด ซ่อมแซมให้ใช้ได้ยาก และงบประมาณที่ได้รับน้อย ไม่เพียงพอที่จะเอื้อต่อการเรียนการสอน เท่าที่ควร และจากข้อมูลที่ได้ ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวราชการที่ 4 ในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ต้องสอนหลายวิชา หลายชั่วโมง และยังมีหน้าที่ทำงานด้านอื่นด้วย และมีผู้สอนบางคนไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนยังคงสอนแบบเดิม ถึงแม้ผู้สอนบางคนจะจบด้านภาษาอังกฤษ แต่ไม่มีเวลาที่จะทุ่มเทเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้เต็มที่ และไม่มีเวลาที่จะพัฒนาตัวเอง ซึ่งมีผู้สอนบางคนกล่าวว่า “ความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่มีอยู่เท่ากับชั้นที่สอน” ซึ่งเป็นปัญหา มาก และในส่วนของผู้สอนที่ไม่ได้จบภาษาอังกฤษโดยตรงแต่ต้องมาสอน ทำให้คุณภาพของผู้เรียน ไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546 ก : 25) พบว่า ขาดแคลนบุคลากร-ขาดครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน โดยเฉพาะวิชาหลักเช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ทำให้จัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ/ไม่ตรงตามวุฒิ/ ความถนัดของครู และทำให้ครูต้องสอนหลายวิชา รวมหลักสูตรเก่าและหลักสูตรใหม่ และสอดคล้องกับรายงานการวิจัยการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต การศึกษา 1 (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวง, สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เขตการศึกษา 1 2546 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2546 ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูมีภาระงานมาก ครูยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนวิธีสอนยังไม่หลากหลาย เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของกองวิจัยทางการ ศึกษา กรมวิชาการ (2546 ข : 75) ที่พบว่า สื่อมีไม่เพียงพอ สื่อไม่เหมาะสม และล้าสมัย สื่อที่ทำขึ้น ไม่ได้มาตรฐาน แหล่งเรียนรู้มีน้อย และอยู่ไกลจากสถานศึกษาทำให้ไม่สะดวกในการเดินทาง งบประมาณมีไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้และทักษะในการจัดทำสื่อ ขาดหนังสือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดทำสื่อ และสอดคล้องกับรายงานการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา (กรมวิชาการ, กองวิจัยทางการศึกษา 2546 ง : 47) พบว่า ครูผู้สอน มากกว่าครึ่งมีความเห็นว่าสื่อในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีไม่เพียงพอ

3. จากผลการวิจัย ด้านกระบวนการ พบว่า ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การนิเทศและติดตามผล มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีบุคลากร น้อย ครูอาจารย์รับภาระสอนสัปดาห์ละหลายชั่วโมง แต่ละคนสอนหลายวิชาทำให้ไม่มีเวลาจัด กิจกรรมการเรียนรู้เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการสังเคราะห์งานวิจัยของ พันธณี วิหคโต (2546 : 29) ถึงปัญหาสำคัญของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษานั้น เป็นผู้ที่ขาดความรู้ ความสามารถและทักษะในการสอน ทั้งนี้เนื่องจากครูไม่ได้เรียนด้านภาษาอังกฤษโดยตรง จึงมีปัญหา ในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งสืบเนื่องมาจากไม่สามารถบรรจุครูที่มีความรู้ตรงตามวุฒิ

ที่เรียนมาได้ โรงเรียนไม่สามารถจัดครูสอนที่จบการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษได้โดยตรง แนวทางในการแก้ปัญหาจึงจำเป็นต้องมอบหมายให้ครูที่ไม่ได้รับการศึกษาทางด้านนี้มาสอน และตรงกับ สิริกร มณีรินทร์ (2545 ข : 1) ได้กล่าวว่า ผู้สอนในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ผู้สอนคนเดียวต้องสอนทุกวิชา จึงทำให้มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้มากที่สุดนั้น ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ สนุกสนาน และหลากหลาย ซึ่ง ศาคร พุทธผล (2547 : 68-69) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถสื่อสารได้ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจและเหมาะสมกับระดับและความสามารถตลอดจนความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ โสภณ โสมติ และ อกันตรี โสตะจินดา (2545 : 14-17) ที่ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสุข ครูต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ควรเป็นบรรยากาศที่มีความเป็นธรรมชาติแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างและเลือก เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากรู้ อยากเห็น กิจกรรมการเรียนรู้ต้องหลากหลาย สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ได้รับความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ เช่น เกม การแสดง บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ละคร ฯลฯ และประพันธ์ จุมคำมูล (2544 : 52-53) ได้เขียนลงในบทความว่าครูภาษาอังกฤษ เป็นผู้ที่ต้องรับภาระหนัก ต้องเป็นผู้รู้จริง มีความศรัทธา มีความพร้อมทั้งความรู้และความสามารถที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้เรียน

ในด้านการวัดผลประเมินผล ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กเอง ไม่ให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็ก และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนบางคนประเมินผลงาน/ชิ้นงานโดยไม่ใช่เกณฑ์การให้คะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนมีแนวความคิดแบบเดิม คือใช้เกณฑ์ของตัวเองเป็นคนตัดสิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546 ก : 28) ที่ว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการวัดและประเมินผล/รูปแบบและแนวทางการวัดและประเมินผลไม่ชัดเจน/ไม่เข้าใจวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้/ไม่มีความรู้ในการจัดทำเครื่องมือ/ขาดแนวทางและวิธีในการสร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ในด้านการนิเทศและติดตามผล ผู้บริหาร และผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลว่า มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีแผนการนิเทศและติดตามผล แต่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่มีแผนการนิเทศและติดตามผลทั้ง 4 โรงเรียน ผู้สอนมีการนิเทศกันเอง ไม่มีศึกษานิเทศก์ภาษาอังกฤษมานิเทศเลย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของกองวิจัยทางการศึกษา (2546 ข : บทคัดย่อ) ที่ว่าขาดผู้นิเทศที่มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการนิเทศ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของแพรวพรรณ จันท์อัมพร (2540 :

บทคัดย่อ) ที่ว่าด้านการนิเทศเห็นว่าเหมาะสม แต่ไม่แน่ใจว่าโรงเรียนจะมีหลักฐานเอกสารการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และจะมีการสรุปผลการนิเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

4. จากผลการวิจัย ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บริหาร ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาและผู้สอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาและผู้สอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ และเห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษมีประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของสุรศักดิ์ หลาบมาลา (2547 : 21) ที่ว่าครูต้องตั้งใจจริงที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี มีคุณภาพ ต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ทั้งเรื่องส่วนตัว การเรียนรู้ คุณธรรม และวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีประโยชน์และสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งในการประกอบอาชีพ และตรงกับที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (สิริกร มณีรินทร์ 2545 ข : 1) ได้กล่าวถึงผู้สอนว่าต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทำให้ผู้เรียนสนุกที่จะเรียนและร่วมกิจกรรมได้ และให้ผู้เรียนรู้ถึงความสำคัญของสิ่งที่เรียน ผู้สอนควรมีกลยุทธ์ในการสอนที่หลากหลายเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดกลยุทธ์ในการเรียน

จากการสัมภาษณ์ ผู้สอนมีความเห็นว่าผลการเรียนรู้และเจตคติของผู้เรียนต่อวิชาภาษาอังกฤษ ไม่มีความเหมาะสม และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) มีระดับผลการเรียน 4 มากที่สุดถึงร้อยละ 47.31 และช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) มีระดับผลการเรียน 1 มากที่สุดถึงร้อยละ 41.10 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนชั้น ป.6 มีความสนใจ ตั้งใจเรียนน้อย มีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมแตกต่างกันมาก และจากข้อมูลที่ได้ ผู้เรียนมีความเห็นว่า ครูดู พุดจาไม่สุภาพ อารมณ์เสียบ่อย ทำให้ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบกับผู้เรียนส่วนมากมาจากครอบครัวฐานะยากจน ต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานบ้าน เลี้ยงน้อง จึงไม่มีเวลาที่จะทบทวนหรือทำการบ้านเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับบทความของกาญจนา ไชยพันธุ์ (2545 : 57-58) ที่ว่าเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ครูต้องเข้าใจความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ควรเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมหรือวิธีการให้สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ต้องรู้จักให้การเสริมแรง ให้กำลังใจ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ และครูควรมีความเมตตา นักเรียนอย่างทั่วถึงทุกคน และจากการสังเคราะห์งานวิจัยของพันธณี วิหคโต (2546 : 26-27) พบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจาก การขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถทั้งด้านเนื้อหาวิชาที่สอนและเทคนิควิธีการสอนที่ดี สถานภาพปัจจุบันของครูที่สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีไม่ถึงร้อยละ 14 ที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง จึงขาดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาและขาดทักษะการสอน โดยเฉพาะด้านการสอนฟังและพูด ทำให้ไม่มั่นใจในการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากมี

ประสบการณ์ในการสอนน้อย ไม่มีความถนัดและไม่มีโอกาสพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังมีภาระงานมาก เช่น บางคนต้องสอนทุกวิชา/ทุกกลุ่มประสบการณ์สอนคนเดียวทุกชั้น หรือทำหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนอีก และนักเรียนขาดความพร้อม ไม่สนใจเรียน และมีระดับสติปัญญาไม่เท่าเทียมกัน บางคนไม่มีพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษทำให้ปรับตัวตามกิจกรรมการเรียนไม่ทัน จำคำศัพท์ เสียงพยัญชนะและสระแต่ละตัวไม่ได้ ครูจำเป็นต้องมีการสอนซ่อมเสริมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐาน และจำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไป และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรหลานเรียนภาษาอังกฤษแต่การช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังมีน้อยมาก เช่นเดียวกับผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 เขตตรวจราชการที่ 4 มีผลการเรียนระดับดี เพียงร้อยละ 15.31 และระดับปรับปรุงถึงร้อยละ 38.17 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา 2548 : 1) เห็นได้ว่า ผลการเรียนที่สอบภายในโรงเรียนและสอบระดับประเทศนั้น ไม่น่าพอใจ

5. การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองตามช่วงชั้นการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 กับผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และผู้ปกครองของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอาชีพ (รับราชการ รับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว และอื่น ๆ) โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีผลต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และเมื่อจำแนกตามรายได้ (ต่ำกว่า 10,000 บาท ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ระหว่าง 20,001-30,000 บาท และ 30,001 ขึ้นไป) โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า รายได้มีผลต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และจากการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธีของเซฟเฟด้านผลผลิต พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กับรายได้ ระหว่าง 20,000-30,000 บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้ปกครองที่มีรายได้ ระหว่าง 20,000-30,000 บาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ฐานะยากจน มีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ และประการสำคัญผู้ปกครองส่วนมากไม่สามารถให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษและไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรหลานได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษา (2546 ก : 30) พบว่า

คนในชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ฐานะยากจน ต้องประกอบอาชีพจึงไม่มีเวลา ยังไม่พร้อมที่จะเสียสละ ไม่ให้ความร่วมมือ และสภาพเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

6. การเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) กับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2 มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเหมือนกัน และส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 9-12 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ (มาลินี จุฑะรพ 2539 : 10) ที่ว่า เด็กวัย 8-12 ปี สามารถใช้ความคิด เข้าใจในการใช้เหตุผลและการเปรียบเทียบ สามารถจัดรวมและจัดแยกประเภทได้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกข้อเสนอแนะไว้ 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการประเมิน พบว่า การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนนาร่อง เขตตรวจราชการที่ 4 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการประเมินจากแบบสอบถามและผลจากการสัมภาษณ์ ที่ยังไม่ส่งผลต่อการประเมิน คือ

1. จากผลการประเมินหลักสูตร ด้านบริบท พบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นว่าเวลาเรียนในวิชาภาษาอังกฤษและเนื้อหาหรือบทเรียนในวิชาภาษาอังกฤษคำนึงถึงวุฒิภาวะของนักเรียนค่อนข้างน้อย ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการติดต่อสื่อสารและการสืบค้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย โดยให้มีชั่วโมงเรียนในวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น และผู้สอนควรมีการวิเคราะห์เนื้อหาหรือเรื่องที่จะสอนให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้มีความสนุกสนานแต่ได้ทั้งความรู้และเกิดทักษะทางภาษา

2. จากผลการประเมินหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีผู้บริหารบางคนมีความคิดเห็นว่าผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษยังขาดประสบการณ์/เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม และผู้เรียนมี

โอกาสเข้าไปใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาน้อย ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นพิเศษ โดยควรจัดครูที่จบตรงวุฒิ/ส่งครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษไปอบรมเพื่อพัฒนาตนเองสม่ำเสมอและอย่างต่อเนื่อง/จัดครูชาวต่างชาติ/บุคคลในชุมชนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษมาช่วยสอน และควรพัฒนา/ปรับปรุง/ซ่อมแซมสื่ออุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางภาษาให้สามารถใช้งานได้และมีประสิทธิภาพ เพื่อนักเรียนจะได้มีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

3. จากผลการประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการ พบว่า มีการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันค่อนข้างน้อย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนส่งเสริมผู้สอนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้มีการปฏิบัติจริงมากขึ้น ให้นักเรียนมีโอกาสได้พบปะพูดคุยกับชาวต่างชาติ และให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงบทบาทสมมติ แสดงละคร ฟังเพลง เล่นเกม ภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรมีการอบรมผู้สอนได้ปฏิบัติจริง ผู้สอนควรใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติกิจกรรม หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีสอนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และควรอบรมผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อที่เป็นมัลติมีเดียและมีทักษะในการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และพบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศขาดแผนการนิเทศและติดตามผล
ทั้ง 4 โรงเรียน ศึกษานิเทศก์ด้านภาษาอังกฤษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคควรให้การนิเทศและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้สอนภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4. จากผลการประเมินหลักสูตร ด้านผลผลิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษไม่น่าพอใจ ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดทั้งในระดับกระทรวง สำนัก เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ควรตระหนักถึงปัญหา/อุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียน และควรมีการพัฒนา/ปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจังและรวดเร็ว และผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ สนุกสนาน และควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตรด้วยรูปแบบเทคนิคอื่น ๆ เช่น รูปแบบการประเมินองค์กรแบบสมดุล หรือแบบ BSC (Balanced Scorecard) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ โกว (Donis T. Gow)
2. ควรศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในทุกช่วงชั้น
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2545.

_____. ก. สรุปผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา. โครงการติดตามและประเมินผลการใช้
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

_____. ข. รายงานการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับ
มัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

_____. ค. รายงานการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา
2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

_____. ง. รายงานการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.),
2546.

กรมวิชาการ. สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. รายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร ปี
การศึกษา 2533 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2535.

_____. รายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร ปีการศึกษา 2533 ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.

_____. ก. “สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาปีการศึกษา 2539-2544 ระดับ
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา.” กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ป. (อัดสำเนา)

_____. ข. “รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2545.” กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ป. (อัดสำเนา)

กรมวิชาการ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2544 : กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2528.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. คู่มือการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.

_____. ก. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. ข สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.

_____ . ค “ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนนาร่อง ปีการศึกษา 2544 โครงการนำร่องการใช้
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” ใน เอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, 79-80. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.

_____ . ง คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.

_____ . “รอบรู้ เรื่องหลักสูตรใหม่ : แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลาง
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.” ข่าววิชาการ 2, 18 (16-28
กุมภาพันธ์ 2546) : 6.

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานปลัดกระทรวง. สรุปผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ. เขตตรวจราชการที่ 1-12 และกรุงเทพมหานคร (งวดที่ 1)
ประจำปีงบประมาณ 2547, 14 พฤษภาคม 2547.

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานปลัดกระทรวง. สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เขตการศึกษา 1. “รายงานการวิจัยการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1.” เอกสารลำดับที่ 9/2546 กลุ่มพัฒนามาตรฐาน
คุณภาพการศึกษา, 2546.

กาญจนา คุณารักษ์. พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2543.

_____ . หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.

กาญจนา ไชยพันธุ์. “ตัวบ่งชี้ของผู้สอนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ.” วารสารวิชาการ 5, 8 (สิงหาคม
2545) : 57-60.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
อัสสัมชัญ, 2539.

ฉวีรัตน์ ไทยอุทิศ. “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหลักการ “Balanced Scorecard.” ปริญญาโทศึกษาศาสตร์
ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

ชูศรี ธนาประเสริฐสุข. “การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2525.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.
 ทิศนา แคมมณี. “การประเมินผลหลักสูตร.” ใน *รวมบทความทางการประเมินโครงการ*, 133-150. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2533.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. *การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : หจก. อักษรบัณฑิต, 2539.

ธำรง บัวศรี. *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2542.

นิภาวรรณ พุทธสงกรานต์. “การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

บุญเรือง สมประจบ. “การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกหัตถกรรม สาขางาน เฉพาะเครื่องมือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.

ประพันธ์ จุมคำมูล. “ครูภาษาอังกฤษตามแนวการปฏิรูปการศึกษา.” *วารสารวิชาการ* 4, 1 (มกราคม 2544) : 52-59.

ปรีชา สุนทรมาน และคณะ. “พัฒนาคนด้วยการศึกษา.” *วารสารวิชาการ* 5, 3 (มีนาคม 2545) : 2-11.

เพียว สุผล. “การประเมินหลักสูตรนายสิบอาวุโสเหล่าแพทย์ พุทธศักราช 2535 ของกรมแพทย์ ทหารบก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและ พัฒนาหลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พันธณี วิหคโต. “การวิจัยติดตามและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่อง.” *วารสารวิชาการ* 5, 12 (ธันวาคม 2545) : 12-19.

_____. “การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.” *วารสารวิชาการ* 6, 9 (กันยายน 2546) : 24-29.

แพรวพรรณ จันทร์อัมพร. “การประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ (งานเลือก) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

ไพศาล หวังพานิช. “การพัฒนาการใช้และการประเมินหลักสูตร.” วารสารการวัดผลการศึกษา 22, 64 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2543) : 5-22.

มาเรียม นิลพันธุ์. รายงานการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร. นครปฐม : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543.

มาลินี จุฑะรพ. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ทิพวิสุทธิ, 2539.

รสรินทร์ อรอมรัตน์. “การประเมินผลหลักสูตรวิชาสื่อสารการกีฬา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2538.

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปะการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ บริษัท อินโนกราฟฟิกส์ จำกัด, 2546.

วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2535.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. การพัฒนาหลักสูตร สานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี จำกัด, 2542.

วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2537.

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.

สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และคณะ. “รูปแบบการประเมิน.” เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการประเมินทางการศึกษา รุ่นที่ 2 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 14-24 สิงหาคม 2544. (อัดสำเนา)

สาคร พุทธิผล. “สอนภาษาอังกฤษอย่างไรให้มีความสุขสนาน.” วารสารวิชาการ 5, 5 (พฤษภาคม 2545) : 51-56.

สาคร พุทธผล. “การพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน.” วารสารวิชาการ 7, 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2547) : 66-71.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักทดสอบทางการศึกษา. “ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 ระดับเขตตรวจราชการ รวมทุกสังกัด.” กรุงเทพมหานคร, 18 มีนาคม 2548.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

สิริกร มณีรินทร์. ก “การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ.” ข่าววิชาการ 1, 20 (16-31 มีนาคม 2545) : 1.

_____ . ข “การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ.” ข่าววิชาการ 1, 23 (1-15 พฤษภาคม 2545) : 1-2.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา. “การสร้างคนให้เป็นครูดีมีคุณภาพ.” วารสารวิชาการ 7, 1 (มกราคม-มีนาคม 2547) : 19-22.

สุวิทย์ คุณกิตติ. “คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1166/2544 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.” 2 พฤศจิกายน 2544.

โสภณ โสมดี และอภันตรี โสตะจินดา. “การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารวิชาการ 5, 1 (มกราคม 2545) : 14-18.

อดิศักดิ์ โพธารามิก. “คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. 262/2547 เรื่องการกำหนดเขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ.” 29 เมษายน 547.

อธิปัตย์ คลี่สุนทร. ปฏิรูปการเรียนภาษาอังกฤษกันเถอะ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2547 เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/main2/article/article_atipat/reform_learnEng.htm

อรัญญา จุลกรานต์. “การประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

อัจฉรา จันทร์ฉาย. “สู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ คู่มือการวางแผนกลยุทธ์และการจัดทำ BSC (Balanced Scorecard). พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

ภาษาต่างประเทศ

- Balanced Scorecard** [Online]. Accessed 2 March 2005. Available from http://www.cu.qa.chula.ac.th/learning_Sharing/Balance/Balanced_Scorecard.htm
- Chiang, P.W. "Assessing The Effectiveness of Five-Year Mechanical Engineering Technology Programs of Junior Colleges in Taiwan, R.O.C. : An application of The CIPP Evaluation Model (China)." **Dissertation Abstracts International** 57 (Feb. 1997) : 1971.
- Choate, Joyce S. et al. **Curriculum-Based Assessment and Programming** 3rd ed. Needham Heights : Allyn & Bacon A Simar & Schuster Company, 1995.
- Geness, Fred. **The Cambridge Guide to Teaching English to Speakers of Other Languages**. Edited by Ronald Carter and David Nunan. New York : Cambridge University Press, 2001.
- Gullo, D.F. **Understanding Assessment and Evaluation in Early Childhood Education** N.Y. : Teacher College Columbia University, 1994.
- Kaplan, Robert, and David Norton. **Balanced Scorecard method** [Online]. Accessed 7 March 2005. Available from http://www.valuebasedmanagement.net/methods_balancedscorecard.html
- Oliva. **Curriculum Development and Evaluation : The CIPP Model** [Online]. Accessed 10 March 2003 Available from <http://www.scis.nova.edu/~rendulic/dcte747/CIPP.model.htm>
- Quinion, Michael. **World Wide Words** [Online]. Accessed 1 June 2002. Available from <http://www.quinion.com/words/topicalwords/tw-cur1.htm>
- Solomon, Pearl G. **The Curriculum Bridge : From Standards to Actual Classroom Practice**. California : Corwin Press, Inc., 1998.
- Sowell, Evelyn J. **Curriculum : An Integrative Introduction** 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 2000.
- Stufflebeam, Daniel L. **Educational Evaluation and Decision Making** Illinois : Peacock Publisher Inc., 1971.
- William, Winn . E-6A aviation maintenance training curriculum evaluation : A case study. [CD-ROM]. 1998. Abstract from ProQuest File : Dissertation Abstract Item : 9826369.

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

หนังสือขอตกลงเครื่องมือวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงวนลิขสิทธิ์

(สำเนา)

ครุฑ

ที่ ศธ 0502.107 (นฐ)/2147

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

ด้วย นางพรพรรณ โชติพิณฑวัน นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2
ในโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 1”
มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการ
ทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน
โปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศิริชัย ชินะตั้งกูร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 034243435, 034218788

(สำเนา)

ครุฑ

ที่ ศธ 0502.107 (นฐ)/2163

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

24 มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน

ด้วย นางพรพรรณ โชติพิทักษ์วัน นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2
ในโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 1”
มีความประสงค์จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา
และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าว
ได้ขอตกลงเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศิริชัย ชินะตั้งกูร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 034243435, 034218788

(สำเนา)

ครุฑ

ที่ ศธ 0502.107 (นฐ)/2446

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

2 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน

ด้วย นางพรพรรณ โชติพิทักษ์วัน นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2
ในโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 1”
มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และ
คณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดแจ้ง ครูผู้สอน นักเรียน
ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ศิริชัย ชินะตั้งกูร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 034243435, 034218788

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยศิลปากร เครื่องมือการวิจัย สงวนลิขสิทธิ์

แบบตรวจสอบเอกสาร

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ในโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

- คำชี้แจง 1. แบบตรวจสอบเอกสารฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาร่องรอยของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 และ 2
2. แบบตรวจสอบเอกสาร มี 2 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เขตพื้นที่การศึกษา.....เขต.....
2. จำนวนนักเรียนที่เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2547 จำนวน.....คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....คน จำนวน.....ห้อง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....คน จำนวน.....ห้อง
3. บุคลากร จำนวนทั้งสิ้น.....คน
4. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ.....คน
5. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ.....คน

ตอนที่ 2 ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มี/ไม่มี พร้อมบันทึกเพิ่มเติมตามสภาพที่พบ

ประเด็นการตรวจสอบ	มี	ไม่มี	บันทึกเพิ่มเติม
ด้านบริบท			
1. มีวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....
2. มีคุณภาพผู้เรียน.....
3. มีโครงสร้างของหลักสูตร.....
4. มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....
5. มีคำอธิบายรายวิชา.....
6. มีหน่วยการเรียนรู้.....

ประเด็นการตรวจสอบ	มี	ไม่มี	บันทึกเพิ่มเติม
ด้านปัจจัยเบื้องต้น			
7. ครูภาษาอังกฤษสอนตรงวุฒิที่จบ.....
8. มีเอกสารรายการสื่อที่หลากหลาย.....
9. มีข้อมูลสารสนเทศแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย.....
10. มีเอกสารหลักฐานการระดมทุน.....
ด้านกระบวนการ			
11. มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....
12. มีแผนการวัดผลประเมินผล.....
13. มีเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย.....
14. มีเกณฑ์การให้คะแนน.....
15. มีแผนการนิเทศและติดตามผล.....
ด้านผลผลิต			
16. มีเอกสารแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน.....
17. มีหลักฐาน/ร่องรอยผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียน.....

วันที่ตรวจสอบ

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร และผู้สอน
การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร และผู้สอน ของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

2. แบบสัมภาษณ์นี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3. โปรดพิจารณาตอบแบบสัมภาษณ์ตามความเป็นจริงทุกข้อ คำตอบของท่านมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ข้อ ที่	ข้อมูลทั่วไป
1.	ชื่อ-สกุล.....
2.	โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
3.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
4.	อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี
4.	ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ☐ ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ ☐ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ☐ หัวหน้ากลุ่มสาระ ☐ ครูผู้สอน ชั้น.....
5.	วุฒิทางการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
6.	สาขาที่จบ.....มหาวิทยาลัย.....
7.	ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน จำนวน.....ปี

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์

1. หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กำหนดวิสัยทัศน์ คุณภาพของผู้เรียน นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และของประเทศ หรือไม่ เพราะเหตุใด และโครงสร้างของหลักสูตร การจัดหน่วยการเรียนรู้ คำนึงถึงอะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2. ผู้บริหาร/ชุมชนมีการสนับสนุนส่งเสริมด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) อย่างไรบ้าง สถานศึกษามีการจัด/เตรียมพัฒนาครู สื่อ และแหล่งเรียนรู้หรือไม่ และนักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

3. สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการนิเทศติดตามผล มีวิธีการอย่างไรที่จะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี

4. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และคิดว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิชาและครูผู้สอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3.1 การบริหารหลักสูตร

3.2 การจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

แบบสอบถามผู้ปกครอง
การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สอบถามผู้ปกครอง ของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

2. แบบสอบถามนี้ มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3. โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกข้อ คำตอบของท่านมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

ข้อ ที่	ข้อมูลทั่วไป	สำหรับผู้วิจัย		
		1	2	3
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	☐	☐	4
2.	ปัจจุบันท่านอายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี	☐	☐	5
3.	สถานภาพของท่านเกี่ยวข้องกับนักเรียน ☐ บิดา ☐ มารดา ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	☐	☐	6
4.	☐ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ☐ เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....	☐	☐	7
5.	วุฒิทางการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	☐	☐	8
6.	อาชีพ ☐ รับราชการ ☐ รับจ้าง ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	☐	☐	9
7.	จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน	☐	☐	10
8.	รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000 - 20,000 บาท ☐ 20,001 - 30,000 บาท ☐ 30,001 บาทขึ้นไป	☐	☐	11
		☐	☐	12

ตอนที่ 2 แบบสอบถามผู้ปกครองที่มีต่อการประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ ให้ตรงกับความเป็นจริง และกำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

3 หมายถึง เหมาะสมมาก

2 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ข้อที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		3	2	1
1.	เป้าหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สอดคล้องกับความต้องการของท่าน.....
2.	เป้าหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ตามระดับชั้น.....
3.	บุตรหลานมีการพัฒนาด้านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามวัตถุประสงค์.....
4.	บุตรหลานมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น.....
5.	เวลาเรียนและเนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษของบุตรหลานมีความเหมาะสมและเพียงพอ.....
6.	เนื้อหาหรือบทเรียนในวิชาภาษาอังกฤษยาก.....
7.	ท่านยินดีเสียค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนกิจกรรมภาษาอังกฤษที่โรงเรียนจัด.....
8.	ท่านสามารถสอนภาษาอังกฤษแก่บุตรหลานหรือมีบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษมาช่วยสอน.....
9.	ชุมชนพร้อมที่จะสนับสนุนสื่อในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.....
10.	บุตรหลานเคยชมว่าครูภาษาอังกฤษสอนดีและเข้าใจเด็ก.....
11.	ครูสอนภาษาอังกฤษมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษดี.....
12.	ครูภาษาอังกฤษสนใจและเอาใจใส่นักเรียนทุกคน.....
13.	บุตรหลานมีการบ้านหรืองานที่ต้องทำในวิชาภาษาอังกฤษ.....
14.	ครูภาษาอังกฤษมีการตรวจสอบความถูกต้องหรือแก้ไขข้อบกพร่องของการบ้านหรืองาน.....
15.	หนังสือเรียนและสื่อวิชาภาษาอังกฤษมีความเพียงพอ หลากหลาย และเหมาะสมกับวัยของบุตรหลาน.....
16.	โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ หรือสวนสมุนไพร ฯลฯ ที่นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้.....
17.	มีสถานที่เพียงพอและเหมาะสมในการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ.....
18.	โรงเรียนมีการจัดเข้าค่ายภาษาอังกฤษหรือชมรมภาษาอังกฤษ.....
19.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียนและช่วยแนะนำการปรับปรุงแก้ไข.....

ข้อที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		3	2	1
20.	โรงเรียนมีการแจ้งผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย.....
21.	ท่านพอใจผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของบุตรหลาน.....
22.	บุตรหลานสนใจเรียนและทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ.....
23.	บุตรหลานชอบดูโฆษณา/การ์ตูน/รายการต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ.....
24.	บุตรหลานสามารถอ่านป้าย/ฉลาก/โฆษณาที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ ได้/พอเข้าใจ.....
25.	บุตรหลานชอบครูสอนภาษาอังกฤษ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

คำชี้แจง โปรดแสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

1. ด้านความต้องการของท่านในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เวลาเรียนและเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษ

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

2. ด้านการสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง คุณสมบัติของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ สื่อ แหล่งการเรียนรู้ และอาคารสถานที่

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศและติดตามผล

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

4. ด้านผลการเรียน ความพึงพอใจต่อวิชาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

5. อื่น ๆ (ระบุ).....

.....

แบบสอบถามผู้เรียน
การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สอบถามนักเรียนของโรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ
3. โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกข้อ คำตอบของนักเรียนมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไป	สำหรับผู้วิจัย		
		☐	☐	☐
		1	2	3
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	☐	4	
2.	ปัจจุบันนักเรียนอายุ.....ปี	☐	☐	5, 6
3.	☐ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	☐	7	
	☐ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6			
	โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....	☐	8	
4.	ปัจจุบันนักเรียนพักอาศัยอยู่กับ			
	☐ บิดา-มารดา ☐ ปู่ ย่า ตา ยาย ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	☐	9	
5.	นักเรียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนสัปดาห์ละ	☐	10	
	☐ 2 ชั่วโมง ☐ 3 ชั่วโมง ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....			
6.	นักเรียนได้เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษนอกโรงเรียน	☐	11	
	☐ เรียน ☐ ไม่เรียน			
7.	ปัจจุบันในโรงเรียน นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติ	☐	12	
	☐ เรียน ☐ ไม่เรียน			
8.	มีบุคคลภายนอกมาสอนวิชาภาษาอังกฤษ	☐	13	
	☐ มี ☐ ไม่มี			

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น/ระดับการปฏิบัติ ที่ตรงกับความเป็นจริง และกำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

- 😊 หมายถึง เหมาะสมมาก
 😐 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 ☹️ หมายถึง เหมาะสมน้อย

ข้อที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
		😊	😐	☹️
1.	เวลาเรียนและเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมเพียงพอ.....
2.	ครูสอนเนื้อหาหรือเรื่องที่น่าสนใจ.....
3.	เรื่องหรือหัวข้อที่เรียนในวิชาภาษาอังกฤษยาก.....
4.	นักเรียนมีความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น.....
5.	เมื่อเห็นคำศัพท์ ข้อความที่เป็นภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถอ่านและรู้ความหมาย.....
6.	ในวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย ครูสามารถอธิบาย จนนักเรียนเข้าใจดี.....
7.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสนุกสนาน.....
8.	วิชาภาษาอังกฤษ ครูมักจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม และนักเรียนกล้าที่จะถามครู.....
9.	ครูภาษาอังกฤษเข้าสอนทุกชั่วโมงและตรงเวลา.....
10.	ครูเอาใจใส่ตรวจแก้ติชมผลงานของนักเรียนทุกคน.....
11.	วิชาภาษาอังกฤษมีหนังสือหรือสื่อการเรียนการสอน (เช่น วีดีโอรูปภาพหรือบัตรคำ ฯลฯ) มีหลายอย่างและเพียงพอ.....
12.	ครูมีตัวอย่างหรือสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ.....
13.	อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางภาษา (เช่น หูฟัง ฯลฯ) มีเพียงพอและเหมาะสม.....
14.	นักเรียนเข้าไปอ่านหนังสือภาษาอังกฤษในห้องสมุด.....
15.	นักเรียนได้เข้าไปใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา.....
16.	ห้องเรียนของนักเรียนกว้างพอที่จะทำกิจกรรมในห้องได้.....
17.	มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพียงพอและเหมาะสม.....
18.	ครูพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียนในชั่วโมงภาษาอังกฤษ.....
19.	นักเรียนมีโอกาสพูดภาษาอังกฤษ.....
20.	ในวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีการทำงานกลุ่ม.....
21.	นักเรียนมีโอกาสแสดงละครเป็นภาษาอังกฤษ.....
22.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอหัวข้อหรือเรื่องที่น่าสนใจ ที่จะเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ.....

ข้อที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม		
				
23.	โรงเรียนจัดเข้าค่ายภาษาอังกฤษ/ชมรมภาษาอังกฤษ.....
24.	วิชาภาษาอังกฤษ ครูมีการสอบและเก็บคะแนนบ่อย.....
25.	ครูให้นักเรียนประเมินผลงานของตนเอง.....
26.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียน.....
27.	เวลาครูตรวจการบ้านของนักเรียน ครูแก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำ.....
28.	ครูให้โอกาสนักเรียนกลับไปแก้ไขผลงาน.....
29.	โรงเรียนมีการแจ้งผลการเรียนที่เข้าใจง่ายและชัดเจน.....
30.	ภาษาอังกฤษเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทั้งด้านความรู้และความสนุกสนาน.....
31.	นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ.....
32.	นักเรียนชอบที่จะอ่านข้อความ/ป้าย/ประกาศ/ฉลากที่เป็นภาษาอังกฤษ.....
33.	นักเรียนชอบดูโฆษณา/การ์ตูน/รายการต่าง ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ.....
34.	นักเรียนชอบครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ.....
35.	นักเรียนคิดว่าครูภาษาอังกฤษเป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

คำชี้แจง โปรดแสดงปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

1. ด้านเวลาเรียนและเนื้อหาของวิชาภาษาอังกฤษ

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

2. ด้านคุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ สื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา และอาคารสถานที่

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

4. ผลการเรียนรู้ และความพึงพอใจต่อวิชาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

ปัญหา.....

ข้อเสนอแนะ.....

5. อื่น ๆ (ระบุ).....

.....

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือการวิจัย

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบบันทึกความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นพิจารณา

แบบสอบถามผู้ปกครอง

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2
โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

คำชี้แจง การพิจารณาแบบสอบถามแต่ละข้อว่าตรงกับประเด็นพิจารณาหรือไม่ ให้ ✓ ลงในช่องของการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อนั้นวัดได้ตรงประเด็น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ/ตัดสินใจไม่ได้ว่าข้อนั้นตรงตามประเด็นหรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อนั้นวัดไม่ตรงตามประเด็น

ข้อที่	ประเด็นพิจารณา	การพิจารณา			ข้อวิจารณ์
		+1	0	-1	
1.	นโยบาย/จุดเน้นการจัดทำหลักสูตร (ความต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและชุมชน).....
2.	คุณภาพของผู้เรียน(ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลำดับเพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์).
3.	คุณภาพของผู้เรียน(ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลำดับเพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์).
4.	นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ (ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ).....
5.	โครงสร้างของหลักสูตร (ความเพียงพอของเวลาเรียนและสาระการเรียนรู้).....
6.	หน่วยการเรียนรู้ (คำนึงถึงความสนใจ วุฒิภาวะของผู้เรียนและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้)....
7.	การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง (สนับสนุนด้านงบประมาณ).....
8.	การสนับสนุนส่งเสริมของผู้ปกครอง (สนับสนุนด้านความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น).....
9.	การสนับสนุนส่งเสริมของชุมชน (สนับสนุนด้านสื่อในท้องถิ่น).....
10.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรู้เรื่องจิตวิทยาและพัฒนาการของผู้เรียน).....
11.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรู้ความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ).....
12.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่).....

ข้อที่	ประเด็นพิจารณา	การพิจารณา			ข้อวิจารณ์
		+1	0	-1	
13.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรับผิดชอบต่อนักที่).....
14.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรับผิดชอบต่อนักที่).....
15.	สื่อ (มีความเพียงพอ หลากหลายและเหมาะสม ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน).....
16.	แหล่งการเรียนรู้ (ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อการศึกษาค้นคว้า).....
17.	อาคารสถานที่ (ความเพียงพอและความเหมาะสมกับ การทำกิจกรรม).....
18.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ผู้เรียนทุกคน มีโอกาสเรียนรู้).....
19.	การวัดผลประเมินผล (มีการวัดผลประเมินผลที่ช่วย พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ).....
20.	การวัดผลประเมินผล (มีระบบการรายงานผลการเรียน ต่อผู้ปกครอง ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ).....
21.	ผลการเรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ)
22.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
23.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
24.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
25.	เจตคติต่อผู้สอน (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอน)...

แบบบันทึกความสอดคล้องระหว่างข้อความกับประเด็นพิจารณา

แบบสอบถามผู้เรียน

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2
โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

คำชี้แจง การพิจารณาแบบสอบถามแต่ละข้อว่าตรงกับประเด็นพิจารณาหรือไม่ ให้ ✓ ลงในช่องของการพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อนั้นวัดได้ตรงประเด็น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ/ตัดสินใจไม่ได้ว่าข้อนั้นตรงตามประเด็นหรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อนั้นวัดไม่ตรงตามประเด็น

ข้อที่	สิ่งที่ประเมิน/ ประเด็นพิจารณา	การพิจารณา			ข้อวิจารณ์
		+1	0	-1	
1.	โครงสร้างของหลักสูตร (ความเพียงพอของเวลาเรียนและสาระการเรียนรู้).....
2.	หน่วยการเรียนรู้ (คำนึงถึงความสนใจของผู้เรียนและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้).....
3.	หน่วยการเรียนรู้ (คำนึงถึงความสนใจของผู้เรียนและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้).....
4.	นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ (ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ).....
5.	นโยบาย/จุดเน้นในการจัดการเรียนรู้ (ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ).....
6.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรู้ความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ).....
7.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน).....
8.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรู้เรื่องจิตวิทยาและพัฒนาการของผู้เรียน).....
9.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรับผิดชอบต่อนักเรียน).....
10.	คุณสมบัติของผู้สอน (มีความรับผิดชอบต่อนักเรียน).....
11.	สื่อ (มีความเพียงพอ หลากหลายและเหมาะสมในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน).....
12.	สื่อ (มีความหลากหลายและเหมาะสมในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน).....
13.	สื่อ (มีความเพียงพอและเหมาะสมในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน).....
14.	แหล่งเรียนรู้ (ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้า).....

ข้อที่	สิ่งที่ประเมิน/ ประเด็นพิจารณา	การพิจารณา			ข้อวิจารณ์
		+1	0	-1	
15.	แหล่งเรียนรู้ (ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาค้นคว้า).....
16.	อาคารสถานที่ (ความเหมาะสมกับการทำกิจกรรม).....
17.	อาคารสถานที่ (ความเพียงพอและความเหมาะสมกับการทำกิจกรรม).....
18.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน).....
19.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้).....
20.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน).....
21.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้).....
22.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนรู้).....
23.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน).....
24.	การวัดผลประเมินผล (มีการวัดผลประเมินผลที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ).....
25.	การวัดผลประเมินผล (มีการวัดผลประเมินผลที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ).....
26.	การวัดผลประเมินผล (มีการวัดผลประเมินผลที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ).....
27.	การวัดผลประเมินผล (ติดตามและพัฒนาผู้เรียน).....
28.	การวัดผลประเมินผล (ติดตามและพัฒนาผู้เรียน).....
29.	การวัดผลประเมินผล (มีระบบการรายงานผลการเรียนต่อผู้เรียนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ).....
30.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
31.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
32.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
33.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
34.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....
35.	เจตคติต่อวิชา (ความพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชา).....

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับประเด็นพิจารณา
แบบสอบถามผู้ปกครอง
การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2
โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
5.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
9.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
10.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
11.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
12.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
13.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
14.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
15.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
16.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
17.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
18.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
19.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
20.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
21.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
22.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
23.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
24.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
25.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับประเด็นพิจารณา
แบบสอบถามผู้เรียน
การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2
โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตตรวจราชการที่ 4

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
5.	+1	+1	0	2	0.67	สอดคล้อง
6.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
9.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
10.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
11.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
12.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
13.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
14.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
15.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
16.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
17.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
18.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
19.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
20.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
21.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
22.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
23.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
24.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
25.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
26.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
27.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
28.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
29.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
30.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
31.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
32.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
33.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
34.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
35.	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้ปกครอง

ITEM DISCRIMINATION (CLASSICAL MODEL)					
ITEM NAME	TEM-TEST r	CORRELATION t	RESPONDING GROUP		t-TEST t
			UPPER	LOWER	
1	0.3392	5.0867 *	158	131	4.4125 *
2	0.3748	5.7028 *	152	127	4.1173 *
3	0.6200	11.1480 *	150	86	8.4270 *
4	0.5815	10.0836 *	146	95	7.2775 *
5	0.5354	8.9435 *	143	96	6.7830 *
6	0.2736	4.0124 *	118	101	2.7294 *
7	0.2389	3.4711 *	146	127	2.8865 *
8	0.3594	5.4336 *	127	93	4.3195 *
9	0.4610	7.3282 *	139	93	5.7963 *
10	0.5832	10.1272 *	140	83	7.6213 *
11	0.4827	7.7755 *	153	117	5.8559 *
12	0.5641	9.6381 *	150	102	7.1566 *
13	0.6506	12.0848 *	139	76	8.3274 *
14	0.5977	10.5163 *	147	90	7.8530 *
15	0.7273	14.9485 *	150	76	9.7867 *
16	0.5197	8.5819 *	154	112	6.3031 *
17	0.5706	9.8016 *	148	100	7.1747 *
18	0.5306	8.8306 *	134	75	6.9549 *
19	0.5602	9.5409 *	144	90	7.3072 *
20	0.5994	10.5638 *	142	86	7.4683 *
21	0.6117	10.9087 *	140	78	8.3141 *
22	0.5752	9.9201 *	143	85	7.9724 *
23	0.5540	9.3864 *	141	90	6.7996 *
24	0.5257	8.7181 *	122	72	6.6386 *
25	0.5226	8.6463 *	143	98	6.3340 *
MEAN	0.5184		142.760	95.160	
SD.	0.1179		9.554	16.665	
N			54	54	

Test Reliability (Alpha Coefficient) = 0.8884

Technique Model = 27% Upper-Lower group

Alpha = 0.05 One-tailed

Remark * is significance
E is no used (error)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้เรียน

ITEM DISCRIMINATION (CLASSICAL MODEL)

ITEM NAME	TEM-TEST r	CORRELATIONCORE t	RESPONDINGGROUP		t-TEST t
			UPPER	LOWER	
1	0.1549	2.6191 *	220	193	3.5811 *
2	0.3971	7.2274 *	211	169	5.9310 *
3	0.1432	2.4171 *	146	136	1.9221 *
4	0.3789	6.8379 *	217	171	6.9344 *
5	0.3433	6.1046 *	178	149	4.4359 *
6	0.4218	7.7699 *	224	196	6.0158 *
7	0.4943	9.4976 *	218	165	7.4950 *
8	0.4183	7.6924 *	215	166	6.9286 *
9	0.3036	5.3231 *	209	186	3.8447 *
10	0.1880	3.1964 *	189	174	1.7330 *
11	0.5430	10.8007 *	199	128	8.8621 *
12	0.5772	11.8064 *	216	151	8.8105 *
13	0.6398	13.9051 *	203	99	10.0257 *
14	0.5108	9.9242 *	183	122	7.8754 *
15	0.6238	13.3317 *	189	93	10.2947 *
16	0.1769	3.0019 *	202	179	3.2360 *
17	0.4852	9.2691 *	200	147	7.3951 *
18	0.3785	6.8304 *	211	169	5.9228 *
19	0.5285	10.3988 *	215	157	7.9531 *
20	0.4172	7.6681 *	194	149	5.2384 *
21	0.4960	9.5404 *	140	86	6.5368 *
22	0.5740	11.7086 *	190	126	8.3834 *
23	0.3265	5.7692 *	159	116	4.4871 *
24	0.4161	7.6439 *	199	161	5.9648 *
25	0.5407	10.7365 *	196	134	8.0552 *
26	0.6126	12.9467 *	198	105	9.4153 *
27	0.5365	10.6189 *	221	159	8.6657 *
28	0.4283	7.9158 *	217	175	6.4606 *
29	0.4629	8.7237 *	206	158	6.9036 *
30	0.5109	9.9269 *	220	174	7.4859 *
31	0.5016	9.6848 *	206	148	7.7148 *
32	0.4300	7.9566 *	180	140	5.5854 *
33	0.3786	6.8332 *	198	159	5.1989 *
34	0.4162	7.6452 *	221	185	5.9695 *
35	0.3478	6.1965 *	218	197	4.4409 *
MEAN	0.4315		200.229	152.057	
SD.	0.1290		20.559	29.076	
N			75	75	

Test Reliability (Alpha Coefficient) = 0.8730

Technique Model = 27% Upper-Lower group
Alpha = 0.05 One-tailed

Remark * is significance
E is no used (error)

T-Test (ผู้ปกครอง)

Group Statistics

	ชั้น	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้านบริบท	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	89	2.2659	.39626	.04200
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	112	2.2872	.40960	.03870
ด้านปัจจัย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	89	2.2390	.36631	.03883
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	112	2.2459	.41626	.03933
ด้านกระบวนการ	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	89	2.0300	.57437	.06088
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	112	2.0952	.60599	.05726
ด้านผลผลิต	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	89	1.9955	.50360	.05338
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	112	2.0554	.52140	.04927
รวม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	89	2.1326	.34911	.03701
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	112	2.1709	.39761	.03757

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ด้านบริบท	Equal variances assumed	.104	.747	-.371	199	.711	-.0213	.05733	-.13434	.09178
	Equal variances not assumed			-.373	191.453	.710	-.0213	.05712	-.13394	.09137
ด้านปัจจัย	Equal variances assumed	1.163	.282	-.123	199	.902	-.0069	.05608	-.11752	.10367
	Equal variances not assumed			-.125	196.897	.900	-.0069	.05527	-.11592	.10207
ด้านกระบวนการ	Equal variances assumed	.261	.610	-.776	199	.439	-.0653	.08410	-.23111	.10056
	Equal variances not assumed			-.781	192.886	.436	-.0653	.08358	-.23012	.09957
ด้านผลผลิต	Equal variances assumed	.130	.718	-.821	199	.413	-.0599	.07293	-.20367	.08397
	Equal variances not assumed			-.824	191.571	.411	-.0599	.07264	-.20313	.08343
รวม	Equal variances assumed	.775	.380	-.716	199	.475	-.0383	.05353	-.14388	.06722
	Equal variances not assumed			-.727	196.986	.468	-.0383	.05274	-.14233	.06566

Oneway (จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง)ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านบริบท	Between Groups	.765	3	.255	1.592	.193
	Within Groups	31.243	195	.160		
	Total	32.008	198			
ด้านปัจจัย	Between Groups	.793	3	.264	1.706	.167
	Within Groups	30.232	195	.155		
	Total	31.026	198			
ด้านกระบวนการ	Between Groups	.509	3	.170	.481	.696
	Within Groups	68.792	195	.353		
	Total	69.301	198			
ด้านผลผลิต	Between Groups	1.173	3	.391	1.482	.221
	Within Groups	51.446	195	.264		
	Total	52.619	198			
รวม	Between Groups	.461	3	.154	1.083	.358
	Within Groups	27.696	195	.142		
	Total	28.157	198			

Oneway (ผู้ปกครอง จำแนกตามรายได้)

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านบริบท	Between Groups	.656	3	.219	1.347	.261
	Within Groups	31.008	191	.162		
	Total	31.664	194			
ด้านปัจจัย	Between Groups	.477	3	.159	1.015	.387
	Within Groups	29.896	191	.157		
	Total	30.372	194			
ด้านกระบวนการ	Between Groups	2.901	3	.967	2.785	.042
	Within Groups	66.316	191	.347		
	Total	69.217	194			
ด้านผลผลิต	Between Groups	3.114	3	1.038	4.020	.008
	Within Groups	49.314	191	.258		
	Total	52.427	194			
รวม	Between Groups	1.192	3	.397	2.837	.039
	Within Groups	26.749	191	.140		
	Total	27.941	194			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

Scheffe

Dependent Variable	(I) รายได้	(J) รายได้	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้านกระบวนการ	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	.1020	.09086	.739	-.1543	.3582
		20,001 - 30,000 บาท	.4324	.17890	.123	-.0722	.9370
		30,000 บาทขึ้นไป	-.4287	.34469	.672	-1.4009	.5435
	10,000 - 20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท	-.1020	.09086	.739	-.3582	.1543
		20,001 - 30,000 บาท	-.3304	.18471	.364	-.1905	.8514
		30,000 บาทขึ้นไป	-.5307	.34773	.509	-1.5115	.4501
	20,001 - 30,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท	-.4324	.17890	.123	-.9370	.0722
		10,000 - 20,000 บาท	-.3304	.18471	.364	-.8514	.1905
		30,000 บาทขึ้นไป	-.8611	.38035	.167	-1.9339	.2117
	30,000 บาทขึ้นไป	ต่ำกว่า 10,000 บาท	.4287	.34469	.672	-.5435	1.4009
		10,000 - 20,000 บาท	.5307	.34773	.509	-.4501	1.5115
		20,001 - 30,000 บาท	.8611	.38035	.167	-.2117	1.9339

Dependent Variable	(I) รายได้	(J) รายได้	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้านผลผลิต	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	.1438	.07835	.341	-.0772	.3648
		20,001 - 30,000 บาท	.4913(*)	.15427	.019	.0562	.9264
		30,000 บาทขึ้นไป	-.0920	.29723	.992	-.9304	.7463
	10,000 - 20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท	-.1438	.07835	.341	-.3648	.0772
		20,001 - 30,000 บาท	.3475	.15928	.194	-.1017	.7968
		30,000 บาทขึ้นไป	-.2358	.29986	.892	-1.0816	.6100
	20,001 - 30,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท	-.4913(*)	.15427	.019	-.9264	-.0562
		10,000 - 20,000 บาท	-.3475	.15928	.194	-.7968	.1017
		30,000 บาทขึ้นไป	-.5833	.32799	.370	-1.5085	.3418
	30,000 บาทขึ้นไป	ต่ำกว่า 10,000 บาท	.0920	.29723	.992	-.7463	.9304
		10,000 - 20,000 บาท	.2358	.29986	.892	-.6100	1.0816
		20,001 - 30,000 บาท	.5833	.32799	.370	-.3418	1.5085

Dependent Variable	(I) รายได้	(J) รายได้	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
รวม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 - 20,000 บาท	.0597	.05770	.785	-.1031	.2224
		20,001 - 30,000 บาท	.2825	.11362	.107	-.0379	.6030
		30,000 บาทขึ้นไป	-.2692	.21891	.680	-.8867	.3482
	10,000 - 20,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท	-.0597	.05770	.785	-.2224	.1031
		20,001 - 30,000 บาท	.2229	.11731	.310	-.1080	.5537
		30,000 บาทขึ้นไป	-.3289	.22084	.530	-.9518	.2940
	20,001 - 30,000 บาท	ต่ำกว่า 10,000 บาท	-.2825	.11362	.107	-.6030	.0379
		10,000 - 20,000 บาท	-.2229	.11731	.310	-.5537	.1080
		30,000 บาทขึ้นไป	-.5518	.24156	.160	-1.2331	.1296
	30,000 บาทขึ้นไป	ต่ำกว่า 10,000 บาท	.2692	.21891	.680	-.3482	.8867
		10,000 - 20,000 บาท	.3289	.22084	.530	-.2940	.9518
		20,001 - 30,000 บาท	.5518	.24156	.160	-.1296	1.2331

* The mean difference is significant at the .05 level.

T-Test (นักเรียน)

Group Statistics

	CLASS	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้านบริบท	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	133	2.4466	.27179	.02357
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	148	2.3365	.26907	.02212
ด้านปัจจัย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	133	2.3808	.26542	.02301
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	148	2.3645	.35019	.02879
ด้าน กระบวนการ	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	133	2.2802	.29886	.02591
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	148	2.3111	.35803	.02943
ด้านผลผลิต	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	133	2.5665	.28702	.02489
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	148	2.5047	.35546	.02922
รวม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	133	2.3882	.22184	.01924
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	148	2.3661	.29063	.02389

สงวนลิขสิทธิ์

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ด้านบริบท	Equal variances assumed	.035	.851	3.409	279	.001	.1101	.03230	.04654	.17372
	Equal variances not assumed			3.407	275.211	.001	.1101	.03232	.04650	.17376
ด้านปัจจัย	Equal variances assumed	14.753	.000	.434	279	.665	.0162	.03739	-.05738	.08983
	Equal variances not assumed			.440	271.469	.660	.0162	.03686	-.05633	.08878
ด้านกระบวนการ	Equal variances assumed	3.010	.084	-.781	279	.435	-.0309	.03959	-.10886	.04701
	Equal variances not assumed			-.789	277.526	.431	-.0309	.03921	-.10812	.04627
ด้านผลผลิต	Equal variances assumed	2.887	.090	1.594	279	.112	.0619	.03882	-.01453	.13829
	Equal variances not assumed			1.612	275.932	.108	.0619	.03838	-.01368	.13744
รวม	Equal variances assumed	10.918	.001	.709	279	.479	.0220	.03111	-.03919	.08328
	Equal variances not assumed			.719	272.053	.473	.0220	.03067	-.03834	.08243

ภาคผนวก ง

มหาวิทยาลัยศิลปากร รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ สงวนลิขสิทธิ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

1. นายสมศักดิ์	อัมพรต	ผู้อำนวยการโรงเรียน
2. นางสาวยุพดี	จารุจาริต	ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
3. นางจิรพราง	ประกอบกิต	หัวหน้ากลุ่มสาระ
4. นายชารี	สังข์เผือก	ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.6
5. นางวัฒนา	ไทยสันติสุข	ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.3

โรงเรียนวัดเทียนถวาย อ.เมือง จ.ปทุมธานี

6. นายสิงห์โต	แก้วกัลยา	ผู้อำนวยการโรงเรียน
7. นางสาวกรองทอง	จะโนภาษ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
8. นางสุนันทา	กลีวิวัฒน์	หัวหน้ากลุ่มสาระ
9. นางวัชรภรณ์	อยู่แก้ว	ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.3-4

โรงเรียนลุ่มพืชนูปถัมภ์ อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา

10. นายนิพนธ์	กฤษสินชัย	ผู้อำนวยการโรงเรียน
11. นางสาวสุเรียม	เส้นขาว	ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.5
12. นางพวงทอง	พุ่มนิคม	ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.3

โรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง อ.เมือง จ.อ่างทอง

13. นายวินัย	ปานแดง	ผู้อำนวยการโรงเรียน
14. นางชลอ	เฉลยญาณ	หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน ชั้น ป.3-4
15. นางมาลี	กาญจนไพริน	ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.5-6

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางพรพรรณ โชติพิทักษ์วัน
 ที่อยู่ 19/115 ซอยประตู 13 ถนนพุทธมณฑล สาย 1
 แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
 ที่ทำงาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก
 เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2530 สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี (สาขาภาษาอังกฤษ)
 วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2544 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)
 สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2537 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนประชานิเวศน์ เขตจตุจักร
 สังกัดกรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2539 นักวิชาการสอบ 5 สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 พ.ศ. 2543 นักวิชาการสอบ 6 สำนักงานทดสอบทางการศึกษา
 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน นักวิชาการสอบ 6 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์